

SỞ DU LỊCH NGHỆ AN
NGHE AN TOURISM DEPARTMENT

SÁCH HƯỚNG DẪN DU LỊCH

NGHỆ AN

TOURIST GUIDE BOOK

NGHỆ AN 2005

Sách hướng dẫn du lịch

NGHỆ AN

SỞ DU LỊCH NGHỆ AN

<http://www.nghean.vietnamtourism.com>

Chủ biên:	Hoàng Trung Châu
Chịu trách nhiệm xuất bản:	Bùi Việt Bắc
Chịu trách nhiệm bản thảo:	Phạm Ngọc Luật
Biên tập:	Trung tâm Công nghệ Thông tin Du lịch, Trung tâm Xúc tiến Du lịch Nghệ An
Ảnh:	Sỹ Minh, Lê Quang Dũng, ảnh tư liệu,...
Trình bày:	Nguyễn Duy Minh, Nguyễn Vũ Quỳnh Trang, Nguyễn Trung Sơn
Về bản đồ:	Nguyễn Thành Nam

Giấy phép xuất bản số: 1214-XB-QLXB/39-VHTT,
cấp ngày 6/1/2005.

In xong và nộp lưu chiểu tháng 5/2005

Lời giới thiệu

"...Trên đất nước ta, không ít vùng miền được coi là địa linh nhân kiệt, song xứ Nghệ là một trong những địa linh hàng đầu. Với với mỗi du khách, về Nghệ An trước hết là hành hương về nơi sinh trưởng của Bác Hồ kính yêu để hấp thụ ý chí quật cường "Không có gì quý hơn độc lập, tự do", khát vọng lột cùng xây dựng nước mạnh dân giàu trên con đường xã hội chủ nghĩa, làm cho "ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành", cảm nhận tình yêu lao động của Người đối với đồng bào và nhân loại, tình hội những tình túy của nền văn hoá đặc sắc và đạo đức thanh tao - những giá trị tinh thần và phẩm chất cao quý nhất mà Người là một biểu tượng sáng ngời.

Bên cạnh những di tích vô giá về Bác Hồ, ở Nghệ An còn không ít những di tích lịch sử khác và nơi đây thời nào cũng có danh nhân, vùng nào cũng có anh hùng. Với thế mạnh nổi trội ấy, Nghệ An phải trở thành điểm đến về du lịch lịch sử vào loại đệ nhất giang sơn.

Kể từ thời, với những cảnh quan thiên nhiên non xanh nước biếc, những công trình văn hoá độc đáo và câu ca tiếng hò quen thuộc, Nghệ An có thể và cần trở thành một điểm hẹn đầy hấp dẫn về du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng và thưởng thức những giá trị văn hoá, tinh thần cao đẹp".

(Trích bài phát biểu của Phó Thủ tướng Vũ Khoan tại Lễ Công bố Năm Du lịch Nghệ An 2005 và Kỷ niệm 975 năm - Danh xưng Nghệ An, ngày 24/2/2005).

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM CHỦ YẾU CỦA TỈNH NGHỆ AN

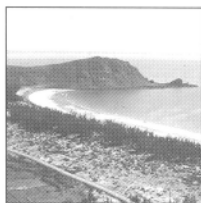
Diện tích:	16.487km ²
Dân số:	3.002.000 người
Dân tộc:	Kinh, Thái, Thổ, Khơ Mú, Ơ Đu, H'Mông, tộc người Đan Lai
Tỉnh lỵ:	Thành phố Vinh
Các huyện, thị:	Thị xã Cửa Lò và 17 huyện: Nghi Lộc, Nam Đàn, Diễn Châu, Quỳnh Lưu, Yên Thành, Đô Lương, Thanh Chương, Hưng Nguyên, Tân Kỳ, Anh Sơn, Con Cuông, Nghĩa Đàn, Quỳnh Hợp, Quỳnh Châu, Quế Phong, Tương Dương, Kỳ Sơn

Vị trí địa lý

Tỉnh Nghệ An thuộc vùng Bắc Trung Bộ, có tọa độ địa lý từ 18°33' đến 20°00' vĩ độ Bắc, 103°52' đến 105°48' kinh độ Đông. Phía Bắc giáp tỉnh Thanh Hoá, phía nam giáp tỉnh Hà Tĩnh, phía tây giáp nước CH DCND Lào, phía đông giáp biển Đông.

Địa hình và tài nguyên sinh vật

Nghệ An là tỉnh có địa hình phong phú, đa dạng, đồi núi chiếm 83% diện tích lãnh thổ với độ cao trung bình 400 - 500m so với mặt nước biển. Ở phía Tây là những dãy núi cao dọc theo biên giới Việt - Lào có hướng dốc chung từ Tây Bắc xuống Đông Nam. Đỉnh núi cao nhất là Phuxailaileng cao 2.711m ở biên giới phía Tây, trong dãy Trường Sơn. Ở đây có nhiều hang động và thác nước đẹp như: Thác Xao Va (Quế Phong), hang Bua, hang Thẩm Ổm (Quỳnh Châu)... Vùng đồng bằng của Nghệ An nhỏ hẹp và bị chia cắt bởi các dãy đồi núi. Vùng biển Nghệ An thuộc đoạn bờ biển thấp và bằng phẳng, đường bờ biển dài khoảng 82km, có nhiều cửa sông và mỏm núi đâm ra sát biển tạo thành một số cảng biển giao thông thuận lợi như cảng Cửa Lò, cùng với các bãi tắm đẹp và lý tưởng như Cửa Lò, Cửa Hiền (Diễn Châu), Quỳnh Phương (Quỳnh Lưu), Nghi Thiết (Nghi Lộc). Rừng tự nhiên của Nghệ An chiếm 60% diện tích đồi núi với thảm thực vật rất phong

phú. Ở Nghệ An, rừng mang nhiều nét đặc trưng của rừng nhiệt đới mà điển hình là Vườn Quốc gia Pù Mát. Trong rừng có nhiều loại lâm sản quý hiếm như các khu rừng Samu, Pơ mu (Con Cuông) đồi, lim, táu, quế (Quế Phong, Quỳnh Châu)... cùng các loại động vật như

voi, hổ, bò tót, sao la, mang lớn... Bên cạnh tài nguyên sinh vật cạn, động vật dưới nước cũng rất đa dạng với nhiều loài cá nước ngọt, nước lợ, tôm, cua, mực... không những đem lại nguồn lợi về thủy sản cho tỉnh mà còn cung cấp những món ăn đặc sản cho du khách khi đến với xứ Nghệ.

Khí hậu

Nghệ An nằm trong vùng chuyển tiếp của hai vùng khí hậu Bắc-Nam, thuộc đới khí hậu gió mùa chí tuyến, nên vừa mang tính se lạnh của miền Bắc vừa mang tính nắng nóng của miền Nam. Nhiệt độ trung bình trong năm từ 23°C đến 24°C và phân ra hai mùa rõ rệt. Mùa lạnh thường đến muộn hơn so với nhiều nơi khác ở Bắc Bộ (khoảng tháng 11), tháng lạnh nhất là tháng 1, nhiệt độ trung bình khoảng 17 - 18°C. Ở vùng phía Tây, tùy theo độ cao nhiệt độ có thể thấp hơn. Mùa hè đến sớm vào khoảng tháng 4, và nắng nóng kéo dài. Nhiệt độ trung bình 29 - 29,5°C. Tổng lượng bức xạ mặt trời hàng năm khoảng 74,6kcal/km², tổng số giờ nắng trong năm khoảng 1500 - 1700 giờ. Độ ẩm trung bình khoảng 71 - 91%. Phân ra hai mùa rõ rệt: một mùa mưa và một mùa tương đối ít mưa. Lượng mưa trung bình trong năm khoảng 1.800mm, tập trung chủ yếu vào tháng 8 đến tháng 10 trong năm (chiếm 70% lượng mưa trong năm), càng đi về phía tây lượng mưa càng giảm, có nơi dưới 1.200mm/năm.

Lịch sử, văn hoá

Nghệ An là một vùng đất cổ, nơi đây các nhà khoa học đã tìm thấy dấu vết cư trú của người cổ từ thời đại đồ đá cũ cách đây hàng chục vạn năm. Tại hang Thẩm Ổm ở Quỳnh Châu các nhà khảo cổ đã phát hiện bên cạnh dấu tích động vật có tuổi trung kỳ khoảng 250.000 năm, những hiện vật đá có thể là công cụ của người xưa. Tiếp đó là những phát hiện về nền văn hoá Sơn Vi, nền văn hoá đá

mới Quỳnh Văn và rực rỡ nhất là dấu vết của nền văn minh Đông Sơn tại khu di chỉ Làng Vạc - Nghĩa Đàn. Những phát hiện trên cho thấy Nghệ An từng là một trong những cái nôi sinh ra người cổ - tổ tiên xa xôi của người Việt ngày nay và cũng đã thuộc cương vực của đất nước ngay từ buổi đầu khởi dựng. Danh xưng Nghệ An có từ năm Thiên Thành thứ 3 đời Lý Thái Tông (năm 1030). Cũng như nhiều vùng nông thôn Việt Nam, người Nghệ An có tính cộng đồng chặt chẽ, giàu lòng nhân ái, trọng nghĩa tình, sẵn sàng hy sinh vì nghĩa lớn. Đồng thời do điều kiện tự nhiên khắc nghiệt đã tạo nên đức tính cần cù, thông minh, can đảm và cởi mở, đó là nét đẹp của con người xứ Nghệ.

Từ thế kỷ thứ VIII Mai Hắc Đế đã phát cao cờ nghĩa, xây thành Vạn An ở Sa Nam (thuộc huyện Nam Đàn ngày nay) để chống lại ách thống trị của nhà Đường. Thế kỷ thứ XIII, các vua nhà Trần đã dựa vào nguồn nhân lực hùng hậu của vùng đất này để làm nên chiến công oanh liệt ba lần đánh tan quân Nguyên Mông. Trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược nhà Minh, Lê Lợi tiến quân vào Nghệ An lập đại bản doanh (1424) và từ Nghệ An ông tiến quân quét sạch giặc Minh ra khỏi bờ cõi nước ta (1428). Đến năm 1788 Quang Trung - Nguyễn Huệ, khi tiến quân ra Bắc Hà đã dừng lại Nghệ An tuyển thêm 5 vạn quân sỹ, rồi thần tốc tiến ra Bắc đánh tan 29 vạn quân Thanh. Trong buổi đầu chống thực dân Pháp, nhân dân Nghệ An đã dấy lên một phong trào kháng Pháp mạnh mẽ dưới ngọn cờ của tiến sỹ Nguyễn Xuân Ôn và Phó bảng Lê Doãn Nhã... Đầu thế kỷ XX xuất hiện cụ Phan Bội Châu, một con người đầy nhiệt huyết yêu nước, có khát vọng tìm được con đường cứu nước thắng lợi. Nghệ An còn là mảnh đất giàu truyền thống hiếu học, có nhiều dòng họ, nhiều làng học nổi tiếng, là cái nôi sản sinh cho đất nước nhiều nhà chính trị, danh tướng, nhiều nhà khoa học, nhà văn có tầm cỡ quốc gia và quốc tế mà nổi bật nhất là Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại - Người sáng lập và rèn luyện Đảng cộng sản Việt Nam, Lãnh tụ kính yêu của dân tộc và cách mạng Việt Nam, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới.

Nghệ An cũng là nơi ghi dấu ấn đầu tiên của phong trào đấu tranh cách mạng vô sản ở Việt Nam với cao trào Xô Viết - Nghệ Tĩnh 1930 - 1931. Trong công cuộc chống Mỹ cứu nước, Nghệ An là quê hương của các phong trào *"Tiếng hát át tiếng bom"*, *"Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người"*, *"Xe chưa qua, nhà không tiếc"*, *"Tất cả cho miền Nam ruột thịt"* góp phần cùng cả nước đi đến toàn thắng mùa xuân năm 1975.

Cùng với bề dày của đất nước có hàng ngàn năm lịch sử, Nghệ An là một trong những tỉnh có diện tích lớn nhất Việt Nam và cũng là

một trong những tỉnh có kho tàng di sản quý báu, đó là nhiều di tích lịch sử văn hoá rất có giá trị. Hiện nay Nghệ An có trên 1.000 di tích lịch sử văn hoá, trong đó có 131 di tích được xếp hạng quốc gia và có một di tích lịch sử tương xứng hạng đặc biệt của quốc gia đó là: Di tích lịch sử văn hoá Kim Liên- quê hương Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Tiềm năng và triển vọng

Nghệ An là tỉnh giàu bản sắc nhân văn, có truyền thống đấu tranh bảo vệ Tổ quốc, chiến thắng thiên tai, có nền văn hoá dân gian phong phú và đậm đà bản sắc dân tộc như hát dân ca, hát ví dặm, hát phường vải, hò, vè,... là nơi sinh ra Chủ tịch Hồ Chí Minh và những lãnh tụ xuất sắc của Đảng như Lê Hồng Phong, Nguyễn Thị Minh Khai, Phan Đăng Lưu và nhiều danh nhân, chí sĩ yêu nước khác. Các dân tộc anh em cùng chung sống trên vùng Tây Bắc Nghệ An còn lưu giữ những nét văn hoá dân tộc đặc sắc, là những sản phẩm du lịch văn hoá có sức cuốn hút khách du lịch quốc tế và trong nước.

Điều kiện tự nhiên và vị trí địa lý đã tạo cho Nghệ An những ưu thế quan trọng về giao thông đường bộ, đường không, đường sắt, đường sông và cảng biển quốc tế, là cầu nối giữa hai miền Bắc - Nam, có cửa khẩu Thanh Thủy (Thanh Chương) là cửa ngõ sang Lào, Đông Bắc Thái Lan nối với tỉnh Bolykhamxay đi Viêng Chăn (Lào),

Thái Lan và cửa khẩu Nậm Cắn (Kỳ Sơn) sang nước bạn Lào. Đó là điều kiện tốt giúp Nghệ An giao lưu, buôn bán và hợp tác về du lịch với các nước trong khu vực. Trong xu thế hiện nay, khi Nhà nước ta đang thực hiện chính sách mở cửa, Nghệ An càng có điều kiện thuận lợi để phát triển các ngành kinh tế, nhất là kinh tế thương mại và dịch vụ du lịch.

Về phát triển du lịch, với lợi thế là điểm khởi đầu "Con đường Di sản miền Trung", điểm khởi đầu của tuyến du lịch "Con đường huyền thoại Hồ Chí Minh lịch sử", và cũng là điểm khởi đầu con đường du lịch theo tuyến hành lang Đông Tây (theo quốc lộ số 8), thuận lợi hơn nữa khi Nghệ An là tỉnh nằm trên tuyến giao thông đường sắt, đường bộ xuyên Việt và tuyến đường xuyên Á. Nhờ vậy, Nghệ An được

đánh giá là một điểm đến rất hấp dẫn và thuận lợi, và là một điểm dừng hợp lý trong các hành trình du lịch. Những tiềm năng và lợi thế trên tạo cho Nghệ An có điều kiện thuận lợi phát triển nhiều loại hình du lịch: Du lịch lịch sử - văn hoá, sinh thái, nghiên cứu khoa học, du lịch biển, nghỉ dưỡng, khám phá, thể thao, tham quan, hội nghị, hội thảo. Xác định rõ về những lợi thế và tiềm năng, tỉnh Nghệ An đã sớm hình thành chiến lược phát triển du lịch. Trong đó, chiến lược phát triển du lịch thời kỳ 1996 - 2010 đã xác định Nghệ An có 5 trung tâm phát triển du lịch: Trung tâm du lịch biển Cửa Lò; Trung tâm du lịch thành phố Vinh; Trung tâm du lịch Nam Đàn; Khu du lịch vườn Quốc gia Pù Mát; Khu du lịch Văn hoá - Lịch sử sinh thái Quỳnh Châu - Quế Phong. Phương hướng phát triển du lịch Nghệ An là khai thác các tiềm năng du lịch gắn với bảo vệ môi trường sinh thái, bảo đảm cho du lịch phát triển nhanh, có hiệu quả và bền vững. Tiềm năng du lịch Nghệ An rất phong phú và đa dạng, thích hợp với nhiều loại hình du lịch và nhiều đối tượng khách du lịch trong và ngoài nước. Con người Nghệ An rất hiếu khách, mong được đón các quý khách gần xa đến tìm hiểu và khám phá tiềm năng du lịch nơi đây.

MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM CHỦ YẾU CỦA THÀNH PHỐ VINH, THỊ XÃ CỬA LÒ VÀ CÁC HUYỆN

Thành phố Vinh

Diện tích:	64,71km ²
Dân số:	284.200 người
Mật độ dân số:	3352người/km ²
Dân tộc :	Kinh
Tổ chức hành chính:	15 phường và 5 xã ngoại thành

Thành phố Vinh - trung tâm kinh tế, chính trị văn hoá của tỉnh Nghệ An phía Nam giáp Hà Tĩnh, Đông Bắc giáp huyện Nghi Lộc, phía Tây giáp huyện Hưng Nguyên. Thành phố Vinh được xác định là trung tâm phát triển kinh tế văn hoá xã hội của Bắc miền Trung.

Thành phố Vinh có đường quốc lộ 1A và tuyến đường sắt Bắc - Nam chạy qua, có sân bay Vinh nằm cách trung tâm thành phố 5km, có cảng Bến Thủy và cảng biển Cửa Lò cách Vinh 18km. Nằm ở vị trí giao thông thuận lợi cả về đường bộ, đường sắt, đường thủy, đường hàng không và tuyến hành lang Đông Tây nối Vinh - Viêng Chăn (Lào) 460km; Vinh - NakhonPhanom (Thái Lan) 338km, đã tạo cho thành phố Vinh nhiều lợi thế để phát triển du lịch, là một trong năm vùng phát triển du lịch trọng điểm của Nghệ An.

Di tích, danh thắng: Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh, các bảo tàng truyền thống và lịch sử, Lâm viên núi Quyết, di tích lịch sử Phụng Hoang Trung Đô, thành cổ Vinh, đền Hồng Sơn, chùa Càn Linh, Rừng bần Hưng Hoà, các trung tâm vui chơi giải trí.

Lễ hội chính: Lễ hội đền Hồng Sơn, tổ chức vào 20 tháng 8 âm lịch hàng năm.

Thị xã Cửa Lò

Diện tích:	28,12km ²
Dân số:	47.000 người
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	5 phường và 2 xã

Là một đô thị du lịch biển, thị xã Cửa Lò cách thành phố Vinh 16km về phía Đông Bắc, cách Hà Nội 274km. Phía Tây giáp huyện Nghi Lộc, phía nam giáp huyện Nghi Xuân (Hà Tĩnh), phía Đông là biển Đông. Cửa Lò có địa hình dốc thoải từ phía Tây Bắc sang phía Đông Nam. Bờ biển dài hơn 10km, có cảng biển quốc tế Cửa Lò

thuộc địa bàn phường Nghi Tân, cảng cá Cửa Hội thuộc địa bàn phường Nghi Hải đang được nâng cấp thành cảng cá khu vực miền Trung. Thị xã có 2 con sông lớn là sông Lam và sông Cấm chảy qua tạo thuận lợi cho vận tải đường thủy. Bãi biển Cửa Lò có chiều dài 8km là một trong những bãi tắm nghỉ dưỡng tốt nhất Việt Nam. Cửa Lò ngoài tiềm năng du lịch sinh thái biển còn có tiềm năng du lịch văn hoá lịch sử với nhiều di tích, danh thắng: bãi tắm Cửa Lò, Bãi Chùa - đảo Ngư, đảo Lan Châu, đền thờ Nguyễn Sư Hồi.

Lễ hội chính: Lễ hội đền Vạn Lộc - Nghi Tân, tổ chức vào ngày 15/1 âm lịch; Lễ hội sông nước Cửa Lò tổ chức từ 30/4 - 1/5 dương lịch hàng năm.

Huyện Nghi Lộc

Diện tích:	379,09km ²
Dân số :	213.700 người
Mật độ dân số:	563,8 người/km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Quận Hành và 33 xã

Nghi Lộc là một trong những huyện đồng bằng của Nghệ An, phía Bắc giáp Diễn Châu, phía Tây giáp Thanh Chương, phía Đông

giáp biển Đông và Cửa Lò, phía Nam giáp thành phố Vinh. Nghi Lộc có bờ biển với nhiều bãi tắm đẹp và nhiều vùng rừng, hồ nước phục vụ cho phát triển du lịch sinh thái. Nghi Lộc nằm ở vị trí giao thông thuận tiện, có quốc lộ 1A, tỉnh lộ 534 chạy qua. Huyện Nghi Lộc có nhiều di tích lịch sử, các đền, chùa, nhà thờ, các bãi tắm.

Các di tích, danh thắng tiêu biểu: đền Nguyễn Xí, chùa Trung Kiên, Nhà thờ giáo xứ xã Đoài, bãi tắm Nghi Thiết, đặc biệt nơi đây còn có đặc sản cam Xã Đoài nổi tiếng với hương thơm và vị ngọt mát.

Lễ hội chính: Lễ hội đền Nguyễn Xí tổ chức vào ngày 29/1 âm lịch hàng năm.

Huyện Nam Đàn

Diện tích: 293,90km²

Dân số: 157.300 người

Mật độ dân số: 535,4 người/km²

Dân tộc: Kinh

Tổ chức hành chính: thị trấn Nam Đàn và 23 xã

Nam Đàn là quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ vĩ đại của dân tộc Việt Nam, Danh nhân văn hoá Thế giới. Phía Nam giáp Đức Thọ, Hương Sơn - Hà Tĩnh, phía Tây giáp Thanh Chương, phía Đông giáp Hưng Nguyên. Nơi đây là mảnh đất "địa linh nhân kiệt" đã sản sinh ra các anh hùng dân tộc, các chiến sỹ yêu nước của đất nước. Đây cũng là một huyện có các điểm du lịch hấp dẫn và là nơi có nhiều di tích lịch sử được xếp hạng quốc gia.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Khu di tích Kim Liên - quê hương Chủ tịch Hồ Chí Minh, khu di tích vua Mai Hắc Đế, thành Lục niên của Lê Lợi (Nam Kim, Nam Đàn), nhà lưu niệm cụ Phan Bội Châu, khu mộ bà Hoàng Thị Loan, đình Hoành Sơn, đình Trung Cẩn, hồ Trảng Đen.v.v...

Lễ hội chính: Lễ hội làng Sen xã Kim Liên, tổ chức vào ngày 16-19/5 dương lịch hàng năm; Lễ hội vua Mai Hắc Đế xã Văn Diên, tổ chức vào ngày 13-15 tháng giêng âm lịch hàng năm.

Huyện Diễn Châu

Diện tích:	304,92 km ²
Dân số :	285.300 người
Mật độ dân số:	935,8 người/km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Diễn Châu và 38 xã

Diễn Châu là huyện nằm ở phía Bắc Nghệ An có quốc lộ 1A và tuyến đường sắt Bắc - Nam chạy qua, Phía Bắc giáp huyện Quỳnh Lưu, phía Nam giáp huyện Nghi Lộc, phía Tây giáp huyện Yên Thành, phía Đông giáp biển Đông.

Các di tích, danh thắng tiêu biểu: đền Cuông thờ Thục An Dương Vương, bãi biển Diễn Thành, bãi biển Cửa Hiền nơi có giếng ngọc Mỹ Châu - Trọng Thủy.

Lễ hội chính: Lễ hội Đền Cuông xã Diễn An tổ chức vào ngày 14-16/2 âm lịch hàng năm.

Huyện Quỳnh Lưu

Diện tích:	607,06km ²
Dân số:	353.300 người (năm 2003)
Mật độ dân số:	580,5 người/km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Cầu Giát và 42 xã

Là huyện vùng ven biển, từ xưa đến nay Quỳnh Lưu nổi tiếng là vùng đất có truyền thống hiếu học, đặc biệt có làng văn hoá Quỳnh Đôi dưới thời phong kiến đã có 13 người đậu đại khoa (Phó bảng trở lên) và 47 cử nhân dưới triều Nguyễn. Nơi đây có nhiều di tích danh

thắng đẹp như đền Cờn, với kiến trúc độc đáo và cảnh vật hấp dẫn, có bãi biển Quỳnh Phương, Quỳnh Bảng đẹp với bãi cát phẳng mịn.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Đền Cờn, hồ Vực Mấu, làng văn hoá Quỳnh Đôi, nhà tưởng niệm nữ sỹ Hồ Xuân Hương, nhà thờ họ Hồ, họ Hoàng, họ Nguyễn, đền Xuân Hoà, bãi tắm Quỳnh Bảng - Quỳnh Phương.

Lễ hội chính: Lễ hội Đền Cờn xã Quỳnh Phương tổ chức vào 20 tháng giêng âm lịch.

Huyện Yên Thành

Diện tích: 546,88km²

Dân số: 266.200 người (năm 2003)

Mật độ dân số: 486,9 người/km²

Dân tộc: Kinh

Tổ chức hành chính: thị trấn Yên Thành và 36 xã

Huyện Yên Thành là một trong những huyện giàu lúa gạo và có đất sét pha cát để sản xuất các loại đồ gốm gia dụng. Nơi đây là quê hương của các nhà cách mạng yêu nước nổi tiếng của đất nước như Phan Đăng Lưu, Phan Dương Hiệu, Phan Công Tích, Lê Doãn Nhã... Nơi đây còn lưu giữ và bảo tồn những di tích như nhà lưu niệm Phan Đăng Lưu thuộc xã Hoa Thành, di tích Thám hoa Phan Tất Thông, di tích Phan Mạc, nhà thờ đá Bảo Nham với nghệ thuật kiến trúc độc đáo cùng với phong cảnh đẹp của vùng quê tạo nên điểm tham quan du lịch hấp dẫn. Về với Yên Thành là về với một vùng đồng quê bình dị, yên tĩnh của làng quê Việt Nam.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Di tích lưu niệm Phan Đăng Lưu, đền Đức Hoàng, đền Sùng, nhà thờ đá Bảo Nham...

Lễ hội chính: Đền Đức Hoàng xã Phúc Thành tổ chức vào 14 - 15 tháng giêng.

Huyện Đô Lương

Diện tích:	354,33km ²
Dân số:	192.500 người
Mật độ dân số:	546,0 người/ km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Đô Lương và 31 xã

Đô Lương phía Nam giáp Thanh Chương, phía Bắc giáp Yên Thành, phía Tây giáp Tân Kỳ, phía Đông giáp Nghi Lộc. Địa hình của Đô Lương có các đồi núi và đồng bằng xen lẫn nhau. Có mỏ nước khoáng nóng Giang Sơn và nhiều vùng sông, hồ, rừng có tiềm năng phát triển du lịch.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Đền Quả Sơn, nhà thờ Nguyễn Cảnh Hoan, hang Mặt Trăng, đài tưởng niệm 12 cô gái Trưng Bồn, khu du lịch nước khoáng nóng Giang Sơn

Lễ hội chính: Lễ hội đền Quả Sơn xã Bồi Sơn, tổ chức vào ngày 20 - 21 tháng giêng âm lịch.

Huyện Thanh Chương

Diện tích:	1127,63km ²
Dân số:	230.100 người
Mật độ dân số:	204,1 người/km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Thanh Chương và 37 xã

Thanh Chương phía Nam giáp tỉnh Hà Tĩnh, phía Đông Bắc giáp huyện Nam Đàn, phía Tây giáp nước Lào và phía Bắc giáp huyện Đô Lương. Đây là một trong những huyện trung du của tỉnh Nghệ

An. Huyện Thanh Chương có tuyến đường Hồ Chí Minh đi qua, trong tương lai sẽ thuận lợi cho các chương trình du lịch tổ chức theo tuyến xuyên Việt. Nơi đây còn có cửa khẩu Thanh Thủy thuận lợi cho giao lưu về kinh tế văn hóa với nước bạn Lào.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Đình Võ Liệt, đền Bạch Mã, cửa khẩu Thanh Thủy.

Lễ hội chính: lễ hội đền Bạch Mã xã Võ Liệt tổ chức vào ngày 12 -13. tháng 6 âm lịch.

Huyện Hưng Nguyên

Diện tích:	163,99km ²
Dân số:	120.700 người
Mật độ dân số:	736,1 người/km ²
Dân tộc:	Kinh
Tổ chức hành chính:	thị trấn Hưng Nguyên và 22 xã

Huyện Hưng Nguyên nằm cách trung tâm thành phố Vinh 5km về phía Tây. Phía Tây giáp huyện Nam Đàn, phía Đông giáp thành phố Vinh, phía Bắc giáp Nghi Lộc. Phía Nam dọc theo tả ngạn sông Lam. Hưng Nguyên - quê hương Cố Tổng bí thư Lê Hồng Phong, quê hương nhà cách mạng Nguyễn Trường Tộ, có đền Ông Hoàng Mười nổi tiếng linh thiêng, hàng năm vào các dịp lễ hội thu hút hàng chục ngàn lượt du khách trong nước về dự lễ.

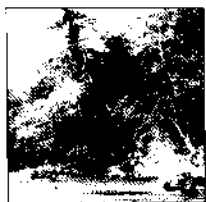
Di tích, danh thắng tiêu biểu: Đền Ông Hoàng Mười, thành nhà Lê, nghĩa trang liệt sỹ Thái Lão, nhà lưu niệm Cố Tổng bí thư Lê Hồng Phong, đài tưởng niệm các liệt sỹ Xô Viết - Nghệ Tĩnh 1930 - 1931.

Lễ hội chính: Lễ hội đền Ông Hoàng Mười tổ chức vào ngày

10/10 âm lịch; Lễ hội rước Hến (đền Thanh Liệt xã Hưng Lam) tổ chức vào ngày 05 - 06 tháng 2 âm lịch.

Huyện Tân Kỳ

Diện tích:	725,57km ²
Dân số:	132.400 người
Mật độ dân số:	182,5 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Thái, Thổ
Tổ chức hành chính:	thị trấn Tân Kỳ và 20 xã

Tân Kỳ là huyện miền núi nằm ở phía Tây Bắc Nghệ An, có đường Hồ Chí Minh đi qua huyện dài 38km, Cột mốc km0 - con đường chiến lược Hồ Chí Minh lịch sử. Huyện cách thành phố Vinh 90km. Ngoài tuyến đường Hồ Chí Minh đi qua, huyện Tân Kỳ có đường 545 và các tuyến đường giao thông trong huyện thuận lợi cho khách du lịch tới tham quan.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Đình Sen (làng Sen xã Nghĩa Đồng), Km số 0 đường chiến lược Hồ Chí Minh.

Huyện Anh Sơn

Diện tích:	597,47km ²
Dân số:	109.900 người
Mật độ dân số:	184,1 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Thái
Tổ chức hành chính:	thị trấn Anh Sơn và 19 xã

Huyện Anh Sơn là huyện miền núi phía Tây Nghệ An, phía Nam giáp Thanh Chương, phía Tây giáp Con Cuông, phía Đông giáp Đô Lương. Trên vùng đất này đã diễn ra nhiều cuộc chiến đấu anh dũng của những chiến sỹ Việt Nam và nước bạn Lào trong cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân Việt Nam. Ngày nay tại Anh Sơn, có nghĩa trang liệt sỹ Việt - Lào, nơi quy tập hơn 10.000 liệt sỹ

đã hy sinh vì sự nghiệp giải phóng Tổ quốc của hai nước anh em Việt - Lào.

Di tích tiêu biểu: Nghĩa trang liệt sỹ Việt Lào.

Lễ hội chính: Lễ hội uống nước nhớ nguồn, tổ chức vào 25 - 27 tháng 7 hàng năm.

Huyện Con Cuông

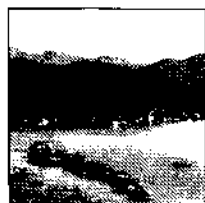
Diện tích: 1744,51km²

Dân số: 66.100 người

Mật độ dân số: 37,9 người/km²

Dân tộc: Kinh, Thái, Thổ và tộc người Đan Lai

Tổ chức hành chính: thị trấn Con Cuông và 12 xã

Con Cuông là vùng đất của đồng bào các dân tộc ít người, có chi bộ Đảng đầu tiên của các dân tộc thiểu số trong cả nước từ cao trào Xô Viết-Nghệ Tĩnh. Phía Tây giáp Lào, phía Bắc giáp huyện Tương Dương, Đông Nam giáp huyện Anh Sơn. Sông Lam là con sông lớn nhất chảy qua huyện dài 30km, chia huyện thành bên tả 6 xã, bên hữu 6 xã và một thị trấn. Giao thông trong huyện khá thuận tiện cả về đường sông và đường bộ, có quốc lộ 7 chạy qua huyện dài 30km. Trong chiến tranh người Pháp gọi con đường này là "Chìa khoá Đông Dương". Trong tương lai huyện Con Cuông là một trọng điểm phát triển du lịch của Tỉnh với các loại hình du lịch sinh thái, nghiên cứu, du lịch làng nghề.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Vườn quốc gia Pù Mát, tộc người Đan Lai, sông Giăng, bia Thành Nam, thác Kềm.

Lễ hội chính: Lễ hội Môn Sơn - Lục Dạ, tổ chức vào ngày 14 - 15 tháng 4 hàng năm.

Huyện Nghĩa Đàn

Diện tích:	737,67km ²
Dân số:	188.500 người
Mật độ dân số:	255,6 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Thái, Thổ
Tổ chức hành chính:	thị trấn Thái Hoà và 31 xã

Là huyện miền núi phía Đông Bắc Nghệ An, phía Đông Bắc giáp Quỳnh Lưu, phía Tây giáp Quỳnh Châu, phía Nam giáp Quỳnh Hợp, là một huyện có diện tích lớn của tỉnh Nghệ An. Đây là địa bàn cư trú của các dân tộc Thái và Thổ. Nghĩa Đàn là vùng đất cổ, thiên nhiên ưu đãi cho vùng đất màu mỡ với nhiều phong cảnh thiên nhiên kỳ vĩ. Chính vì thế mà cách đây 2.000 năm, vùng đất này được người Việt cổ chọn làm nơi sinh sống và họ đã tạo nên một nền văn hoá đậm đà bản sắc dân tộc. Nơi đây có khu di chỉ khảo cổ Làng Vạc được coi là một trong những chiếc nôi đầu tiên của người Việt cổ.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: di chỉ Khảo cổ Làng Vạc.

Lễ hội chính: Lễ hội Làng Vạc xã Nghĩa Hoà, tổ chức vào 7 - 9 tháng 2 âm lịch hàng năm.

Huyện Quỳnh Hợp

Diện tích:	941,73km ²
Dân số:	119.200 người
Mật độ dân số:	126,7 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Thái, Thổ
Tổ chức hành chính:	thị trấn Quỳnh Hợp và 20 xã

Là vùng rừng núi phía Tây Bắc Nghệ An, có nhiều núi cao trùng điệp trong hệ Trường Sơn hùng vĩ, phía Tây giáp huyện Quỳnh Châu, phía đông giáp huyện Nghĩa Đàn, phía Nam giáp huyện Tương Dương. Các dân tộc Thái, Thổ sống tập trung chủ yếu ở vùng cao của huyện.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Hang Poòng, bãi tập Lê Lợi, làng Thái cổ.

Huyện Quỳnh Châu

Diện tích:	1073,80km ²
Dân số:	51.900 người
Mật độ dân số:	48,4 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Thái
Tổ chức hành chính:	Thị trấn Quỳnh Châu và 11 xã

Là huyện miền núi phía Tây Bắc Nghệ An, giáp với các huyện Quế Phong, Tương Dương, Quỳnh Hợp, phía Đông Bắc giáp tỉnh Thanh Hóa. Cư dân cư trú trên địa bàn chủ yếu là dân tộc Thái. Quỳnh Châu có rất nhiều hang động do sự kiến tạo của các dãy núi đá vôi từ ngàn xưa để lại. Quỳnh Châu có nhiều khu rừng phong phú, đa dạng về sinh học, lại có nhiều thác nước và hang động đẹp, có nhà bảo tàng văn hoá các dân tộc, rất phù hợp với tính chất của khu du lịch sinh thái - văn hoá, cùng với nhiều nét sinh hoạt văn hoá đặc sắc của các làng dân tộc Thái.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Hang Bua, hang Thẩm Ôm, làng dân tộc Thái, thác Đũa...

Lễ hội chính: Lễ hội Hang Bua xã Châu Tiến, tổ chức ngày 18 - 19 tháng giêng âm lịch hàng năm.

Huyện Quế Phong

Diện tích:	895,43 km ²
Dân số:	59.100 người
Mật độ dân số:	31,2 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, Khơ Mú, Thái, H'Mông
Tổ chức hành chính:	Thị trấn Kim Sơn và 12 xã

Là huyện vùng núi nằm ở phía Tây Bắc của tỉnh. Phía Tây Bắc

giáp tỉnh Xiêng Khoảng (Lào), Đông Bắc giáp huyện Thường Xuân tỉnh Thanh Hoá, phía Đông giáp huyện Quỳnh Châu, phía Tây Nam giáp huyện Tương Dương. Dọc theo phía Tây Bắc của huyện có núi Pù Hoạt thuộc dãy Trường Sơn cao 2.452m.

Đây là địa bàn cư trú của nhiều dân tộc, mỗi dân tộc đều có phong tục tập quán và bản sắc văn hoá riêng. Thiên nhiên đã ưu đãi cho huyện nhiều phong cảnh rất đẹp với nhiều thác nước hùng vĩ và huyền bí như thác Xao Va, thác Sao Đỏ.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Thác Xao Va.

Huyện Tương Dương

<i>Diện tích:</i>	2806,36km ²
<i>Dân số:</i>	74.600 người
<i>Mật độ dân số:</i>	25,9 người/km ²
<i>Dân tộc:</i>	Kinh, Thái, H'Mông, Khơ Mú,Ơ Đu
<i>Tổ chức hành chính:</i>	Thị trấn Hoà Bình và 20 xã

Xưa đời Trần gọi là châu Mật, đời Minh gọi là châu Trà Long sau lại đổi là Trà Thanh, và hiện nay là Tương Dương. Phía Bắc giáp tỉnh Hủa Phăn (Lào), Tây Nam giáp tỉnh Bolikhamxay (Lào), Đông Bắc giáp huyện Quỳnh Châu, phía Đông giáp huyện Anh Sơn. Đây là huyện có các ngọn núi cao như Phu Ma (2.194m) và các đỉnh Phu Đen Đin (1540m), Cao Vều (1.343m). Có 5 dân tộc cùng cư trú trên địa bàn huyện với những phong tục, tập quán, văn hoá mang nhiều sắc thái khác nhau.

Danh thắng tiêu biểu: Vườn Quốc gia Pù Mát, rừng Săng Lê, Thuỷ điện Bản Vẽ.

Huyện Kỳ Sơn

Diện tích:	2094,84km ²
Dân số:	62.600 người
Mật độ dân số:	29,9 người/km ²
Dân tộc:	Kinh, H'Mông, Thái, Khơ Mú
Tổ chức hành chính:	Thị trấn Mường Xén và 20 xã

Là huyện sát biên giới với nước Lào, trung tâm huyện cách biên giới Lào Việt 22km, cách Vinh 235km. Phía Đông Nam giáp huyện Tương Dương, còn các phía khác giáp nước Lào. Huyện có nhiều núi cao, đỉnh Phu Me (2.194m), Phu Nhốt Nhi (1.720m), Phu Ta (1.542m). Giao thông trong huyện và với các huyện phụ cận tương đối thuận tiện bởi có sông Nậm Mô (phụ lưu của sông Cả) chảy giữa huyện, có quốc lộ 7 chạy từ Diễn Châu lên qua Cửa Rào, Mường Xén. Kỳ Sơn có cửa khẩu Nậm Cấn thông thương với tỉnh Xiêng Khoảng của nước bạn Lào.

Di tích, danh thắng tiêu biểu: Thác Ba Cảnh, Thác Xộp Lướt, chợ vùng biên Nậm Cấn.

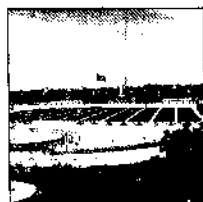

CÁC KHU, TUYẾN, ĐIỂM DU LỊCH TRỌNG ĐIỂM CỦA TỈNH NGHỆ AN

❖ Các vùng trọng điểm du lịch của Nghệ An

Du lịch thành phố Vinh

Thành phố Vinh nằm ở vị trí giao thông thuận tiện, có quốc lộ 1A và tuyến đường sắt Bắc - Nam chạy qua, có sân bay Vinh nằm cách trung tâm thành phố 5km. Nằm trên tuyến du lịch xuyên Á qua quốc lộ số 8, thành phố Vinh còn là đầu mối giao thông quan trọng giữa miền Bắc và miền Nam. Khách đi du lịch theo tuyến quốc lộ 1A ngày càng tăng, lượng du khách đến với Nghệ An theo đó cũng tăng. Từ Vinh bạn có thể đi du lịch đến Lào, Thái Lan hết sức thuận lợi. Hệ thống khách sạn được nâng cấp và xây mới hiện đại, khang trang. Thành phố Vinh từ lâu đã hấp dẫn du khách bởi một quần thể du lịch với những nét đặc trưng tiêu biểu của một đô thị xứ Nghệ. Đến thành phố Vinh du khách có thể tham gia vào nhiều loại hình du lịch như: du lịch nghiên cứu, du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng... Thành phố có 14 di tích được xếp hạng cấp quốc gia, 16 di tích được xếp hạng của tỉnh. Các di tích danh thắng tiêu biểu như đền Hồng Sơn, chùa Càn Linh, thành cổ Vinh, Lâm viên núi Quyết, Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh, rừng ngập mặn Hưng Hoà. Chính vì vậy thành phố Vinh đã được xác định là đô thị du lịch trọng điểm và quan trọng cho sự phát triển du lịch của Nghệ An.

Khu du lịch biển Cửa Lò

Khu du lịch biển Cửa Lò cách trung tâm thành phố Vinh khoảng 16km, nằm bên bờ biển Đông, được ôm gọn giữa hai cửa biển Cửa Lò ở phía Bắc và Cửa Hội ở phía Nam. Khu du lịch biển Cửa Lò có bãi tắm đẹp với chiều dài hơn 8km, cát trắng mịn và phẳng, nước biển trong xanh, độ mặn vừa phải từ (3,4 đến 3,5%). Nhiệt độ vùng biển thay đổi theo mùa, mùa đông khoảng 18 đến 20°C, mùa hè khoảng 25°C - 30°C. Đáy biển Cửa Lò khá bằng phẳng và nông. Về phía Bắc khu du lịch có đảo Lan Châu, phía Đông Nam cách bờ

biển khoảng 4km là đảo Song Ngư, ngoài khơi xa cách bờ khoảng 20km là đảo Mát. Phía Đông Nam đảo Mát có Động Tiên, trên đỉnh cao nhất của đảo có động An Lạc.

Tại khu du lịch này, một hệ thống khách sạn, nhà hàng khang trang, hiện đại với các trung tâm vui chơi giải trí, các loại hình dịch vụ du lịch biển đã được xây dựng đáp ứng nhu cầu của du khách. Đến với Cửa Lò ngoài những giây phút thư giãn và tắm biển du khách còn được thưởng thức những món đặc sản từ biển tươi, ngon và bổ dưỡng. Nếu du khách đến khu du lịch vào đúng những ngày lễ hội, sẽ được tham dự và hiểu thêm những nét văn hoá truyền thống của cư dân vùng này. Hàng năm có hàng triệu lượt khách đến tắm biển Cửa Lò.

Du lịch Nam Đàn

Du lịch Nam Đàn, trọng tâm là khu di tích lịch sử văn hoá Kim Liên - Quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Là khu du lịch quan trọng không chỉ có ý nghĩa đối với du lịch Nghệ An mà còn là một trong 17 khu du lịch chuyên đề của quốc gia, hàng năm đón hơn 2 triệu lượt người đến thăm. Ngoài khu di tích lịch sử văn hoá Kim Liên, Nam Đàn còn có các trọng điểm du lịch khác: Khu di tích Mai Hắc Đế (gồm đền thờ, Khu Miếu Mộ Mai Hắc Đế và Khu mộ Thân mẫu Vua Mai), Khu di tích lịch sử Phan Bội Châu. Đến đây du khách vừa được chiêm ngưỡng cảnh êm đềm của làng quê Việt Nam, vừa được chứng kiến những kỷ vật thân thương nhuộm màu thời gian gần một thế kỷ và đã đi vào lịch sử nhân loại, trở thành tài sản vô giá của dân tộc, có ý nghĩa quốc gia và quốc tế. Tại Nam Đàn còn có một số di tích tiêu biểu khác như thành Lục Niên, mộ La Sơn Phu Tử - Nguyễn Thiếp, và các điểm du lịch sinh thái như hồ Tràng Đen, ...

Du lịch Vườn Quốc gia Pù Mát

Nghệ An là một trong những địa phương còn bảo tồn được diện tích rừng nguyên sinh vào loại lớn nhất cả nước với nhiều loại động,

thực vật quý hiếm. Đặc biệt Vườn quốc gia Pù Mát có tới 220 loài cây thuốc quý như: Hà Thủ ô, Thổ Phục Linh, Quế, Ba Kích, Hoài Sơn, Trâm Hương và các loài cây lấy gỗ và có hệ động vật đa dạng với 241 loài thú của 86 họ, 28 bộ, 137 loài chim, 25 loài bò sát, 15 loài lưỡng thê: Rừng nguyên sinh Pù Mát được đánh giá là một trong những khu rừng quý có giá trị không chỉ về mặt kinh tế mà còn rất hấp dẫn về du lịch bởi sự hoang sơ, cảnh quan tuyệt đẹp và môi trường sinh thái chưa bị ô nhiễm, có nhiều sản phẩm du lịch đặc thù, hấp dẫn khách du lịch. Đây sẽ là khu du lịch có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển loại hình du lịch sinh thái, nghiên cứu, nghỉ dưỡng của Nghệ An.

Tài nguyên du lịch chủ yếu của khu du lịch này là Vườn Quốc gia Pù Mát và các cảnh quan thiên nhiên như: thác Khe Kèm, suối Nước Mọc, sông Giăng, đập Phà Lài, bản Cò Phạt nơi tộc người Đan Lai sinh sống, Khu rừng cây lùn, rừng Pơ mu, Sa mu. Đặc biệt có cây Samu đường kính 4,7m, khu du lịch này rất thuận lợi cho sự phát triển loại hình du lịch sinh thái, du lịch tìm hiểu phong tục tập quán, văn hoá đặc trưng của các bản dân tộc. Nếu đúng dịp, du khách còn được tham dự các lễ hội tiêu biểu của vùng.

Vùng du lịch văn hoá lịch sử, sinh thái Quỳnh Châu - Quế Phong

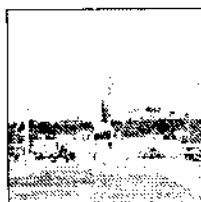
Vùng du lịch văn hoá - lịch sử - sinh thái Quỳnh Châu - Quế Phong cách thành phố Vinh 145km về phía Tây Bắc đi theo tuyến đường 48. Do sự kiến tạo địa chất xảy ra hàng chục triệu năm đã tạo cho vùng Tây Bắc của tỉnh một hệ thống núi non trùng điệp, với những thung lũng xanh, những hang động kỳ thú, những thác nước hùng vĩ như thác Xao Va, hang Bua, hang Thẩm Ồm... Không chỉ được thiên nhiên ban tặng cho một khung cảnh thiên nhiên hùng vĩ mà miền tây Nghệ An còn có những nét văn hoá độc đáo, nhiều sắc màu. Vùng đất này có nhiều dân tộc cư trú, mỗi dân tộc mang một vẻ đẹp văn hoá riêng tạo điều kiện cho việc phát triển loại hình du lịch văn

hoá, lễ hội. Đến Quỳnh Châu - Quế Phong vào những ngày đầu xuân du khách sẽ được cảm nhận không khí lễ hội tung bừng náo nhiệt của mùa xuân, của tình yêu, của tuổi trẻ, của đôi lứa. Du khách sẽ được tới thăm các bản dân tộc Thái cổ, các làng dệt thổ cẩm truyền thống, được thưởng thức món sắn lùi, ngô nướng và hơi ấm men cay của rượu cần bên bếp lửa hồng với những sinh hoạt văn hoá dân tộc đặc sắc.

❖ Các tuyến du lịch chính trong tỉnh

◆ Tuyến du lịch Vinh - Hưng Nguyên - Nam Đàn và phụ cận

Đây là tuyến du lịch theo tỉnh lộ 49 hoặc theo đường thủy dọc sông Lam, tham quan các di tích lịch sử văn hoá thành phố Vinh, tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh, khu di tích Kim Liên - quê hương chủ tịch Hồ Chí Minh, nhà tưởng niệm Lê Hồng Phong, đền thờ Mai Hắc Đế, nhà lưu niệm Phan Bội Châu. Tuyến du lịch này thích hợp cho mọi du khách.

Các tour du lịch chính

+ Vinh City tour

+ Vinh - Khu mộ Bà Hoàng Thị Loan, Thân Mẫu Bác Hồ - Quê ngoại, quê Nội Bác Hồ - Khu Miếu Mộ Vua Mai Hắc Đế, Khu Mộ Thân Mẫu Vua Mai - Cụm di tích Phan Bội Châu. v.v...

+ Vinh - Di tích lịch sử Cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong - Khu tưởng niệm các liệt sỹ trong phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh 1930 - 1931.

◆ Tuyến du lịch Vinh - Cửa Lò và phụ cận

Đây là tuyến du lịch hấp dẫn nhất với các điểm tham quan chính như: Các di tích lịch sử văn hoá ở thành phố Vinh, bãi biển Cửa Lò, bãi Chùa, đảo Ngư, đền thờ Thái sư Cương Quốc Công Nguyễn Xí, đền thờ Nguyễn Sư Hồi, đình Trung Kiên, đền Công, biển Cửa Hiền. Thời gian tham quan tuyến du lịch này thường từ 3 đến 4 ngày, du khách có thể nghỉ tại Vinh hoặc Cửa Lò.

Các tour đi qua các điểm du lịch chính như sau:

Vinh - Cửa Lò - Hòn Ngư - Nghi Thiết - Cửa Hiền (bằng đường thủy).

Vinh - Cửa Hội - Cửa Lò - Hòn Ngư - Đảo Lan Châu - Nghi Thiết - Cửa Hiền (bằng đường sông và đường bộ).

Vinh - Cửa Lò (Cửa Hội) - Nghi Thiết - Diễn Châu - Quỳnh Lưu

Vinh - Phủ Diễn - Quỳnh Lưu (theo quốc lộ 1).

◆ **Tuyến du lịch Vinh - Vườn Quốc gia Pù Mát và phụ cận**

Đây là tuyến du lịch phong phú và hấp dẫn với các loại hình du lịch mang tính đặc thù. Các điểm tham quan như: Các di tích lịch sử văn hoá thành phố Vinh, Vườn Quốc gia Pù Mát, nhà bảo tàng Gene, thác Khe Kèm, suối Nước Mọc, hang Thẩm Cung. Thời gian tham quan 2 đến 3 ngày. Du khách có thể nghỉ tại thành phố Vinh, nhà khách của Ban quản lý Vườn Quốc gia Pù Mát, hoặc nghỉ tại nhà khách huyện Con Cuông.

Các tour đi qua các điểm du lịch như sau: (Hai tuyến)

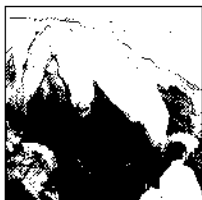
* Vinh - Nam Đàn - Cầu Rô - đường Hồ Chí Minh - Trí Lễ - Vườn quốc gia Pù Mát.

Tuyến ngược lại: Vườn quốc gia Pù Mát - Trí Lễ - Đường Hồ Chí Minh - Cột Mốc số 0 đường cơ giới chiến lược Hồ Chí Minh - Giang Sơn (Đô Lương) - Vinh.

* Vinh - Diễn Châu - Đô Lương - Anh Sơn - Vườn quốc gia Pù Mát.

Vinh - Đô Lương - Anh Sơn - Con Cuông - Tương Dương - Kỳ Sơn.

◆ **Tuyến du lịch Vinh - Khu du lịch sinh thái văn hoá Quỳnh Châu - Quế Phong**

Đây là tuyến tham quan du lịch đến vùng Tây Bắc của tỉnh với các loại hình du lịch thăm di tích lịch sử, du lịch sinh thái, văn hoá. Các điểm du lịch: Các di tích lịch sử văn hoá thành phố Vinh, hang Thẩm Ồm, hang Bua, Bảo tàng Văn hoá các Dân tộc Quỳ Châu, thác Xao Va. Thời gian tham quan từ 2 -3 ngày. Du khách có thể nghỉ tại thành phố Vinh hoặc Quỳ Châu.

Tour đi qua các điểm du lịch chính như sau:

Vinh - Diễn Châu - Nghĩa Đàn - Quỳnh Hợp - Quỳnh Châu - Quế Phong.
Vinh - Nghĩa Đàn - Quỳnh Hợp - Quỳnh Châu - Quế Phong.

◆ **Tuyến du lịch đang được hình thành dọc theo đường Hồ Chí Minh (đoạn qua tỉnh)**

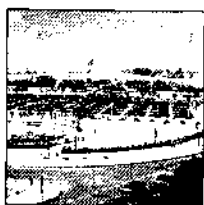
Tuyến đường Hồ Chí Minh đi qua Nghệ An dài 132km, qua các huyện Nghĩa Đàn, Tân Kỳ, Thanh Chương, Đô Lương. Đây là tuyến du lịch mới được xây dựng với các điểm du lịch gần đường Hồ Chí Minh đi qua như di chỉ khảo cổ Làng Vạc (Nghĩa Đàn), Km 0 đường chiến lược Hồ Chí Minh (Tân Kỳ), suối nước khoáng nóng Giang Sơn (Đô Lương), đình Võ Liệt (Thanh Chương). Đây là tuyến du lịch thích hợp cho du khách có nhu cầu du lịch sinh thái, nghiên cứu và nghỉ dưỡng,...

❖ **Các điểm du lịch trọng điểm**

◆ **Thành phố Vinh**

Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh

Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh được khởi công xây dựng vào ngày 19/5/2000 và khánh thành vào ngày 19/5/2003. Tượng đài Bác Hồ đặt tại Công viên trung tâm thành phố Vinh, phía trước là Quảng trường Hồ Chí Minh. Tượng được làm bằng đá granite Bình Định. Tượng Bác Hồ cao 11,8m, bệ và đế tượng cao 6m. Tượng đài thể hiện hình ảnh Bác Hồ về thăm quê, do nhà điêu khắc Đỗ Như Cẩn thiết kế, trường đại học Mỹ thuật thành phố Hồ Chí Minh tư vấn và thi công.

Quảng trường Hồ Chí Minh có diện tích gần 11ha. Kiến trúc và kết cấu gồm nhiều hạng mục: lễ đài, cột cờ, đường diễu hành, sân hành lễ, hệ thống đèn chiếu sáng, cây xanh, hệ thống đài phun nước tạo cảnh... và đặc biệt là núi Chung mô phỏng theo núi Chung ở làng Sen quê Bác. Đây là một hạng mục công trình vừa tạo cho khung cảnh của Quảng trường thêm hoành tráng, vừa thể hiện sự

gần gũi của Bác Hồ với quê hương. Trên núi Chung được trồng các loại cây tiêu biểu của mọi miền đất nước.

Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh được xây dựng đã đáp ứng nguyện vọng tha thiết của nhân dân Nghệ An cũng như cả nước, thể hiện tấm lòng kính yêu và đạo lý uống nước nhớ nguồn đối với vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc. Đây là một trong những điểm tham quan du lịch hấp dẫn ở thành phố Vinh. Từ ngày khánh thành tượng đài đến nay, mỗi ngày có hàng ngàn nhân dân và khách du lịch đến đây tham quan, chiêm ngưỡng.

Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh

Địa chỉ: Số 10 Đào Tấn, Tp. Vinh

Điện thoại (84-38) 844 976

Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh được thành lập ngày 15/01/1960 nằm trong khu vực Thành cổ, trên nền nhà lao Vinh trước đây, nơi mà những năm 1929 - 1931 thực dân Pháp đã giam cầm hàng ngàn chiến sỹ cách mạng tham gia trong phong trào đấu tranh cách mạng.

Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh gồm một toà nhà 2 tầng có kiến trúc hiện đại nhưng vẫn giữ được những nét truyền thống. Diện tích trưng bày hơn 1.000m² được chia ra làm 10 phòng liên hoàn giới thiệu toàn bộ diễn biến và tiến trình của phong trào Xô viết Nghệ Tĩnh (nguyên nhân, diễn biến, thành quả, ảnh hưởng, ý nghĩa của Xô Viết Nghệ Tĩnh trong và ngoài nước, Đảng và Bác Hồ với Xô Viết Nghệ Tĩnh). Hiện vật trưng bày đều là hiện vật gốc, đa dạng, phong phú, nhiều thể loại. Để minh họa cho từng nội dung, từng chủ đề thêm sinh động, bảo tàng đã sử dụng thêm các phương tiện nghe nhìn và âm thanh hiện đại.

Ngoài các hiện vật, hình ảnh gốc chứng minh cho phong trào từng địa phương, tại Bảo tàng XVNT du khách còn được xem các sưu tập

hiện vật như: Sưu tập trống đồng, sưu tập ấn loát, sưu tập vũ khí, sưu tập các con triện... và một hệ thống 49 di tích XVNT đã được Bộ Văn hoá Thông tin xếp hạng Di tích lịch sử văn hoá quốc

gia. Trong quá trình xem tư liệu lịch sử, khách tham quan còn được nghe giới thiệu diễn biến phong trào qua sa bàn điện. Hàng năm Bảo tàng XVNT đón tiếp hàng nghìn lượt khách tới tham quan. Bảo tàng là trường học lớn về giáo dục truyền thống cách mạng, yêu nước cho các thế hệ.

Bảo tàng Tổng hợp Nghệ An

Địa chỉ: Đường Đào Tấn, phường Cửa Nam, Tp. Vinh

Điện thoại: (84-38) 844 676

Bảo tàng Tổng hợp Nghệ An nằm cạnh Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh. Bảo tàng Tổng hợp giới thiệu toàn bộ đất nước, con người, lịch sử văn hoá của nhân dân Nghệ An từ xưa đến nay. Bảo tàng lưu giữ nhiều hiện vật được khai quật trên đất Nghệ An: di chỉ khảo cổ Làng Vạc, di chỉ văn hoá Quỳnh Văn. Bảo tàng đã trưng bày khá chi tiết về quá trình hình thành và phát triển của cư dân Nghệ An trong suốt thời kỳ lịch sử từ người Việt cổ còn lưu lại dấu vết ở hang Thẩm ồm huyện Quỳnh Châu cách ngày nay hàng chục vạn năm, đến cư dân thời văn hoá Sơn Vi và Hoà Bình (từ 2 vạn năm đến 9 ngàn năm trước) và liên tục cho đến ngày nay. Từng chặng đường lịch sử của Nghệ An được trình bày hết sức phong phú và sinh động.

Đến với Bảo tàng Tổng hợp Nghệ An du khách như được đi gần khắp 19 huyện, thị và được sống lại từng giai đoạn lịch sử của Nghệ An.

Bảo tàng Quân khu IV

Địa chỉ: Số 189 Lê Duẩn, Tp. Vinh

Điện thoại: (84-38) 855 281

Bảo tàng Quân khu IV được thành lập ngày 22/12/1966. Bảo tàng gồm một toà nhà 3 tầng với diện tích mặt bằng 2.180m². Diện

tích trưng bày 2.000m², còn lại là kho bảo quản và các hoạt động văn hoá khác gần 2.500m².

Bảo tàng có gần 10.000 hiện vật lịch sử. Nội dung trưng bày được thể hiện qua 6 phần: Chủ tịch Hồ Chí Minh với lực lượng vũ trang Quân khu IV; Địa bàn chiến lược, truyền thống yêu nước và cách mạng; Chín năm kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược; 21 năm kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975); Đoàn kết Quốc tế Việt - Lào; Lực lượng vũ trang nhân dân Quân khu IV trong sự nghiệp đổi mới.

Phần trưng bày ngoài trời có diện tích 500m², gồm những hiện vật như máy bay, tên lửa, pháo của quân và dân quân khu IV đã lập nhiều chiến công xuất sắc cùng với các chiến lợi phẩm thu được của địch trong các chiến dịch như đường 9 Khe Sanh, chiến công tại thành cổ Quảng Trị năm 1972, cuộc tổng tiến công và nổi dậy Mùa xuân Mậu Thân 1968, cuộc tổng tiến công nổi dậy Mùa xuân 1975, giải phóng Thừa Thiên Huế, giải phóng miền Nam thống nhất đất nước.

Hiện nay tại bảo tàng Quân khu IV đang triển khai dự án xây dựng nhà trưng bày các di vật của các liệt sỹ, những kỷ vật được tìm thấy trên nhiều chiến trường của những chiến sỹ chưa xác định được danh tính. Đây là một công trình mang đậm ý nghĩa nhân văn.

Lâm viên núi Quyết và Phượng Hoàng Trung Đô

Cách trung tâm thành phố Vinh 5km về phía Nam đang hình thành một khu du lịch sinh thái có quy mô lớn và mang đậm nét văn hoá - lịch sử xứ Nghệ, đó là Lâm viên núi Quyết. Địa thế nơi đây như người xưa gọi là đất tứ linh, là vùng đất đã được vua Quang Trung chọn làm nơi xây dựng Phượng Hoàng Trung Đô vào năm 1788. Khu du lịch này được xây dựng trên cơ sở bảo tồn di sản văn hoá - lịch sử Phượng Hoàng Trung Đô đã có từ trên 200 năm trước.

Quảng trường Hồ Chí Minh tại thành phố Vinh - tỉnh Nghệ An

Nhà thờ Bảo Nham tại xã Bảo Thành - huyện Yên Thành - tỉnh Nghệ An

Cột mốc km số 0 Đường mòn Hồ Chí Minh tại huyện Tân Kỳ - tỉnh Nghệ An

Khu lưu niệm cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong tại xã Hưng Thông - huyện Hưng Nguyên - tỉnh Nghệ An

Ngôi nhà nơi sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh

Khu di tích Phan Bội Châu tại thị trấn huyện Nam Đàn - tỉnh Nghệ An

Theo quy hoạch, khu du lịch Lâm viên núi Quyết có tổng diện tích hơn 155 ha bao gồm nhiều hạng mục công trình: khu công viên rừng, các khu vui chơi giải trí, khôi phục lại những di tích, hình tượng tiêu biểu từ thời xưa và qua hai cuộc chiến tranh chống Pháp, chống Mỹ... Mục đích tôn tạo nhằm góp phần giữ gìn di sản quý giá, chứng tích lịch sử hào hùng của ông cha để lại, phục vụ các nhu cầu tham quan, nghiên cứu, vui chơi giải trí. Đến nay thành phố Vinh đã đầu tư xây dựng một số công trình như Bia dẫn tích Phụng Hoàng Trung Đô trên nền toà lầu Rồng cũ giữa kinh đô Phụng Hoàng, Đền thờ Vua Quang Trung và Vọng Đài trên đỉnh núi Quyết. Cũng tại đây còn có một tuyến đường hơn 400 bậc từ sườn núi phía đông phục vụ cho khách đi bộ. Dự kiến khu vực Lâm viên sẽ có một tuyến cáp treo dài gần 2.000m bắt đầu từ Vọng Đài trên đỉnh núi vượt qua sông Lam sang địa phận huyện Nghi Xuân (Hà Tĩnh).

Đứng trên đỉnh núi Quyết du khách có thể phóng tầm mắt ra bốn hướng: hướng Tây có Kim Liên - Nam Đàn - Quê Bác; hướng Đông có Cửa Lò - khu du lịch biển; hướng Đông Nam có núi Hồng Lĩnh - sông Lam, có nhà lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du... phía Bắc là toàn cảnh thành phố Vinh.

Thành cổ Nghệ An

Thành cổ Nghệ An hiện nay nằm trên lãnh thổ của ba phường: Cửa Nam, Đội Cung và Quang Trung, thành phố Vinh.

Thành được xây dựng từ năm 1804 dưới triều Gia Long, bằng đất. Đến năm Minh Mạng thứ 12 (1831) mới được xây lại bằng đá. Mặt bằng của thành hình lục giác. Thành có 3 cửa ra vào Cửa Tiền, cửa Tả, cửa Hữu và có cánh cổng kiên cố để đóng mở.

Thành cổ Nghệ An là chứng tích của nhiều sự kiện lịch sử trọng đại từ thời nhà Nguyễn và trong cuộc kháng chiến chống Pháp của nhân dân Nghệ An.

Ngày nay thành cổ Nghệ An đang được khôi phục để trở thành điểm du lịch hấp dẫn du khách khi đến quê hương xứ Nghệ.

Chùa Cẩn Linh

Chùa còn có tên là là Sư Nữ, vì các vị sư trụ trì ở chùa là nữ. Chùa được xây dựng cuối thời Lê, trên một khoảng đất cao ráo, thoáng đãng để thờ Phật, nay thuộc phường Cửa Nam, thành phố Vinh. Phía đông và phía nam chùa có sông Cẩn Mộc chảy qua.

Trong chùa có gần 100 pho tượng có rất nhiều pho tượng cổ, trong đó có bức tượng Phật Thích Ca làm bằng gỗ mít sơn son thiếp vàng đặt ở trung tâm thượng điện có giá trị nhất về nghệ thuật điêu khắc và niên đại ra đời. Chùa Cẩn Linh không chỉ là nơi thờ Phật, nơi sinh hoạt tín ngưỡng tâm linh của nhân dân trong vùng mà còn là một điểm du lịch hấp dẫn du khách.

Chùa Cẩn Linh đã được xếp hạng di tích lịch sử cấp quốc gia năm 1992.

Đền Hồng Sơn

Đền Hồng Sơn lúc đầu gọi là Vô Miếu và còn có tên là đền Đức Ông. Đền nằm trên đất phường Hồng Sơn, thành phố Vinh. Năm 1984 đền mới lấy tên là Hồng Sơn.

Đền do Đốc học Nguyễn Đình Lập và tướng quân Hồ Văn Lưu khởi công năm 1831. Năm 1837 khánh thành thượng điện, trung điện, còn hạ điện, tả vu, hữu vu được tiếp tục xây dựng. Trong những năm chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ (1964 - 1972) hạ điện bị bom Mỹ phá hỏng. Nhân dịp kỷ niệm 210 năm Phượng Hoàng Trung Đô Vinh (1998), hạ điện đã được trùng tu để đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng của khách thập phương và du khách đến tham quan. Đền Hồng Sơn là một di tích kiến trúc nghệ thuật đặc sắc, mang đậm phong cách kiến trúc thời Nguyễn. Nơi đây, còn lưu giữ

được nhiều sưu tập tượng pháp rất có giá trị. Hiện nay đền có 19 hạng mục kiến trúc khá hoàn hảo thu hút khách thập phương đến lễ bái và văn cảnh. Đền đã được xếp hạng là di tích lịch sử kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia năm 1984.

Hàng năm ở đền Hồng Sơn diễn ra 3 ngày đại lễ:

- Ngày mùng 3 tháng 3 âm lịch: giỗ Thánh Mẫu Liễu Hạnh.
- Ngày mùng 10 tháng 3 âm lịch: giỗ tổ Hùng Vương.
- Ngày 20 tháng 8 âm lịch: giỗ Đức Thánh Trần tức là Hùng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn.

Rừng Bần Hưng Hoà

Cách thành phố Vinh về phía Đông Bắc khoảng 8km có một khu rừng ngập nước ở xã Hưng Hoà, ngoại ô thành phố Vinh. Thảm thực vật chủ yếu là cây Bần, dân địa phương gọi là rừng Bần. Rừng Bần có diện tích hơn 70ha, dài 4km, rộng khoảng 300m, phía ngoài tiếp giáp sông Lam, trong giáp đê 42. Cây bần chủ yếu là nguyên sinh (có từ rất lâu) chiếm tỷ lệ 85%, những cây còn lại là sù, vẹt, cây dây leo. Rừng Bần còn có tên gọi là Tràm Chim bởi vì động vật ở đây chủ yếu là các loại chim như: cò, vạc, chèo bẻo, chim sâu, cu gáy, khiếu, mỏ cá.

Vào tháng 7, tháng 8 cây bần ra hoa kết quả, đến tháng 12 lá rụng, từ tháng 2 đến cuối tháng 4 dương lịch mới đâm chồi, nảy lộc. Khi mùa lá bần rụng du khách có thể nhìn thấy cả khoảng rừng bao la với hàng vạn con chim đậu trên những cây bần.

Khi mùa ra hoa kết trái du khách được thưởng thức vẻ đẹp thiên nhiên của hoa bần và quả bần chín và ngắm những đàn chim ẩn mình trong cành lá. Ngoài ra hoa bần có nhiều phấn, thích hợp cho việc nuôi ong và đem lại nguồn lợi về kinh tế. Rừng Bần giúp cho sự ổn định sinh thái tự nhiên, chắn sóng và bảo vệ đê điều. Đây là một điểm du lịch sinh thái hấp dẫn.

◆ Huyện Hưng Nguyên

Nhà lưu niệm Cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong

Nhà lưu niệm Cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong ở tại làng Đông, xã Hưng Thông, huyện Hưng Nguyên. Từ thành phố Vinh theo quốc lộ 46 đến km 5, đi tiếp theo đường 558 khoảng 5km nữa rẽ trái sẽ tới khu lưu niệm của Cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong.

Lê Hồng Phong (1902-1942) sinh ra trong một gia đình nhà nho nghèo tại làng Đông, phủ Thông Lạng, huyện Hưng Nguyên (nay là xóm 10, xã Hưng Thông). Từ năm 1902 đến năm 1922, được cha mẹ nuôi ăn học và hoạt động cách mạng tại quê nhà. Khu nhà lưu niệm có diện tích 2.600m², bốn hướng là dân cư bao bọc, ẩn mình trong những lũy tre xanh - một làng quê điển hình của nông thôn Việt Nam. Ngôi nhà được ông Cửu Soạn (thân sinh của Lê Hồng Phong) làm trước năm 1900, ngoảnh ra hướng Đông Nam. Khu nhà được chia thành 2 phần, ngôi nhà lớn và nhà ngang (nhà bếp).

Tuổi thơ và những bước trưởng thành của đồng chí Lê Hồng Phong đã được in dấu ở ngôi nhà này. Ngôi nhà xưa là địa điểm tổ chức hội họp của các tổ chức cách mạng ở Vinh và Trung Kỳ. Thời kỳ 1938 -1939 ngôi nhà là nơi các vị lãnh đạo gặp gỡ nhau dưới các hình thức khác nhau để che mắt địch.

Nhà lưu niệm Cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong đã được nhà nước xếp hạng di tích lịch sử - văn hoá cấp quốc gia.

Đài liệt sỹ Thái Lão

Cách thành phố Vinh 5km, theo đường 46 du khách đến với di tích Đài liệt sỹ Thái Lão (nghĩa trang liệt sỹ 12/9). Khu di tích lịch sử văn hoá "Đài liệt sỹ Thái Lão" nằm trong một khuôn viên diện tích khoảng 4200m² thuộc huyện Hưng Nguyên. Đây là nơi yên nghỉ của các liệt sỹ đã anh dũng hy sinh trong cuộc đấu tranh dưới ngọn cờ quang vinh của Đảng trong cao trào Xô Viết năm 1930.

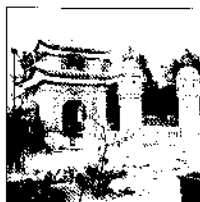
Ngày 12/9/1930, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh uỷ Nghệ An do đồng chí Lê Doãn Sửu, Tỉnh uỷ viên và đồng chí Lê Xuân Đào - Bí thư Phủ uỷ Hưng Nguyên, lãnh đạo nông dân Tổng Nam Kim huyện Nam Đàn và hàng trăm công nhân Vinh - Bến Thuỷ què ở phủ cận thành phố Vinh cùng hằng hái tham gia.

Trụ đài liệt sỹ có chiều cao 8,6m, phía dưới trụ đài là phần mộ chôn chung có hài cốt của các chiến sỹ hy sinh trong cuộc đấu tranh, phía sau trụ đài được ốp bằng đá hoa cương trên có khắc bia, ghi lại sự kiện đấu tranh trong ngày 12/9/1930. Bên phải trụ đài là nhà tưởng niệm có ghi danh sách 217 liệt sỹ đã anh dũng hy sinh. Phía trái đài liệt sỹ là nhà truyền thống Lê Hồng Phong. Trong khuôn viên có nhiều cây cổ thụ, có đài phun nước, có các đường đi lát gạch đỏ, hai bên đường trồng các hàng cây cảnh cắt xén đều và đẹp, có tường rào, cổng sắt bao quanh. Toàn khung cảnh Đài liệt sỹ trông rất đẹp và trang nghiêm.

Đền và mộ Đức Ông Hoàng Mười

Đền thờ và mộ Đức Ông Hoàng Mười nằm ở xã Hưng Thịnh, huyện Hưng Nguyên, cách trung tâm thành phố Vinh và phía Nam khoảng 10km.

Đền gồm có Thượng điện, Trung điện và Hạ điện. Toà Thượng điện có 3 gian, gian bên trái thờ Song Đồng Ngọc Nữ, gian bên phải thờ Thái bảo Phúc Quận Công và Phụ quốc Thượng tướng quân. Gian chính giữa thờ một danh tướng nhà Lê, gốc ở tỉnh Nghệ An được tôn vinh thành Thái uý Vĩ quốc công - Đức Ông Hoàng Mười. Ông là vị thần chính thờ ở đền.

Mộ Đức Ông Hoàng Mười nằm cách đền gần 100m về phía đông. Lễ hội đền Đức Ông Hoàng Mười tổ chức hàng năm vào ngày 10 tháng 10 âm lịch. Nhân dân trong tỉnh và khách thập phương về trải hội đông vui, nhộn nhịp, làm sôi động cả một vùng phía Tây Nam núi Quyết.

◆ Huyện Nam Đàn

Khu di tích lịch sử văn hoá Kim Liên

Khu di tích lịch sử văn hoá Kim Liên bao gồm di tích quê Ngoại, quê Nội Bác Hồ và Khu mộ Bà Hoàng Thị Loan - Thân Mẫu của Người. Từ thành phố Vinh theo quốc lộ 46 du khách sẽ đến với khu di tích Kim Liên, cách thành phố Vinh 13km. Khu di tích Kim Liên thuộc địa phận xã Kim Liên, huyện Nam Đàn.

Đến với Kim Liên du khách vừa được chiêm ngưỡng cảnh làng quê điển hình của Việt Nam, đồng thời chứng kiến những kỷ vật thiêng liêng gắn bó một thời của Hồ Chủ Tịch.

Cụm di tích Hoàng Trù (quê ngoại) nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ra đời

Từ Vinh theo quốc lộ 46 đến km13 (ngã ba Mậu Tài) rẽ trái, đi khoảng 1km, du khách sẽ tới một làng quê bình dị nơi có những mái nhà tranh đơn sơ mộc mạc nép mình dưới lũy tre làng, đó là làng Hoàng Trù - quê ngoại của Chủ tịch Hồ Chí Minh và cũng là nơi Người cất tiếng khóc chào đời. Cụm

di tích Hoàng Trù nằm gọn trong khuôn viên diện tích khoảng 3.500m². Nơi đây có 3 ngôi nhà:

Ngôi nhà thờ chi nhánh họ Hoàng Xuân

Theo tộc phả để lại, dòng họ Hoàng Xuân là dòng họ có truyền thống hiếu học, con cháu nhiều người có nghĩa khí và có công lao với đất nước.

Thế hệ thứ 6 của dòng họ có người tên là Hoàng Nghĩa Kiều (1540-1587) được vua Lê phong Thái Bảo Hồng quốc công. Đây là ông Tổ xa xưa nhất của chi họ Hoàng ở làng Hoàng Trù.

Cụ Hoàng Đường (ông ngoại của Chủ tịch Hồ Chí Minh) là hậu duệ đời thứ 18 của dòng họ Hoàng Xuân đã dựng ngôi nhà thờ chi họ Hoàng Xuân để thờ cố nội là Hoàng Xuân Miệu, ông nội là

Hoàng Xuân Lý và thân phụ là Hoàng Cương. Cụ Hoàng Đường qua đời (1893), hiệu bực của cụ do Ông Nguyễn Sinh Sắc viết cũng được bài trí thờ ở đây. Ngôi nhà thờ được hoàn thành vào năm 1881 theo kiểu tứ trụ bằng gỗ Lim gồm 3 gian. Lúc đầu lợp tranh, mãi đến năm 1930 mới được tu sửa và lợp ngói như hiện nay. Những năm tháng tuổi thơ Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sống ở đây. Người thường theo cha dâng hương hoa, lễ vật, thờ cúng anh linh tiên tổ.

Ngôi nhà cụ Hoàng Đường

Cụ Hoàng Đường là ông ngoại của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ngôi nhà của cụ gồm có 5 gian và hai chái, xây dựng vào năm 1846 trong đó ba gian ngoài thông với nhà thờ rất thoáng mát. Bộ phận ở gian thứ nhất là nơi cụ Đường dạy học và đây cũng là nơi cậu thiếu niên Nguyễn Sinh Sắc bắt đầu cuộc đời học tập của mình. Gian thứ hai có bộ tràng kỷ bằng tre, chiếc án thư với những dụng cụ dạy học như bút lông, nghiên mực... Gian thứ ba có bộ phận dùng làm nơi nghỉ ngơi của thầy và trò. Hai gian còn lại là nơi nghỉ ngơi của cụ bà Nguyễn Thị Kép và nơi sinh hoạt của gia đình.

Cuối năm 1883 ông Hoàng Đường và Bà Nguyễn Thị Kép tổ chức lễ thành hôn cho hai con là Hoàng Thị Loan (thân mẫu của Bác Hồ) và Nguyễn Sinh Sắc (thân phụ của Chủ tịch Hồ Chí Minh) bên cạnh ngôi nhà gỗ 5 gian này, ông bà đã dựng ngôi nhà tranh ba gian đầu góc vườn phía tây để cho đôi vợ chồng trẻ ở riêng.

Ngôi nhà tại làng Hoàng Trù là nơi bà Hoàng Thị Loan sinh ra và lớn lên, là lớp học đầu tiên ươm trồng tài năng của ông Nguyễn Sinh Sắc. Đây cũng là nơi ghi dấu những kỷ niệm êm đẹp trong tuổi ấu thơ của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Ngôi nhà nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh ra đời

Ngôi nhà tranh 3 gian nằm ở góc vườn phía tây nhà ông bà Hoàng Đường là nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh cất tiếng khóc chào đời

và sống ở đây cho tới năm lên 3 tuổi.

Gian ngoài cạnh cửa sổ có chiếc án thư với nghiêng mực, hộp đựng bút lông, hai chiếc ghế vuông, chéch về phía trong là hai giá đựng sách thánh hiền. Tại gian nhà này cụ Hoàng Đường thường qua đây trao đổi với ông Sắc về văn chương, chữ nghĩa.

Gian giữa sát phen có chiếc giường nhỏ bằng gỗ xoan, liếp nửa, trải chiếu mộc, chiếc màn bằng vải nhuộm nâu là nơi nghỉ của ông Sắc và bà Loan. Sát bên chiếc giường là chiếc rương gỗ nhỏ dùng đựng lương thực và các vật quý của gia đình là của hồi môn của Ông bà Hoàng Đường dành cho vợ chồng Nguyễn Sinh Sắc.

Chiếc khung cửi đặt ở gian thứ ba là công cụ lao động của bà Loan dùng để dệt vải, dệt lụa phụ thêm cho kinh tế gia đình. Bà vừa dệt vải vừa hát ru con để chồng yên tâm việc bút nghiên.

Tuổi ấu thơ của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được mẹ chăm sóc, vun đắp bằng những làn điệu dân ca bay bổng chứa đầy những ước mơ cao đẹp, hy vọng sâu xa.

Nhà ông Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc (Làng Sen - quê nội)

Từ làng Hoàng Trù theo con đường làng khoảng 2km, du khách sẽ tới một làng quê thơm ngát hương sen. Đó chính là làng Sen - quê nội của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nơi Người đã sống quãng đời niên thiếu (1901-1906).

Làng Sen có tên chữ là Kim Liên (Bông Sen Vàng). Sau lũy tre xanh là ngôi nhà lá 5 gian đơn sơ, mộc mạc của gia đình cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc, thân phụ của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ngôi nhà này là do bà con làng Sen dựng cho cha con ông Sắc khi ông đỗ Phó bảng rời Huế về quê nội sống. Cạnh ngôi nhà dọc 5 gian là ngôi nhà ngang 3 gian do ông Nguyễn Sinh Thuyết, anh cùng cha

khác mẹ với ông Nguyễn Sinh Sắc lặng khi Ông đồ Phó Bảng, ngôi nhà này dùng để nấu ăn và ăn uống của gia đình.

Trong ngôi nhà đơn sơ này ông Sắc đã dành hai gian trang trọng để đặt bàn thờ bà Hoàng Thị Loan và để tiếp khách. Bàn thờ được làm bằng liếp tre nửa trên trái chiếu nhỏ để bái hương, cây nến và bài vị bằng gỗ giản dị. Gian thứ tư là nơi nghỉ của cụ Sắc. Ở đây có bộ phản gỗ kê bên cửa sổ chính, bên cạnh có chiếc án thư nơi cụ dạy các con học chữ và đây cũng là nơi vào các buổi tối cụ thường mời bà con ngồi quây quần uống nước chè xanh. Nhân cách cao thượng của người cha và lòng nhân ái của người mẹ đã ảnh hưởng rất lớn tới nhân cách các con của ông Sắc. Hiện nay các kỷ vật trong gian nhà của ông Sắc còn được giữ lại gần như nguyên vẹn.

Đến với Làng Sen, du khách vừa được chiêm ngưỡng cảnh làng quê điển hình của Việt Nam đồng thời chứng kiến những kỷ vật thiêng liêng gắn bó một thời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hoá Thế giới.

Khu mộ bà Hoàng Thị Loan

Bà Hoàng Thị Loan là thân mẫu của Chủ tịch Hồ Chí Minh, sinh năm 1868 tại làng Hoàng Trù, xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An. Bà mất năm 1901 tại kinh đô Huế. Sau khi mất thi hài Bà được an táng tại núi Tam Tầng, thuộc dãy núi Ngự Bình, Thừa Thiên Huế. Năm 1922 cô con gái đầu Nguyễn Thị Thanh đã đưa hài cốt của mẹ về chôn trong khu vườn nhà mình tại làng Sen. Năm 1942, sau khi thoát khỏi nhà tù thực dân Pháp, cậu Nguyễn Sinh Khiêm, con trai cả Ông Nguyễn Sinh Sắc và Bà Hoàng Thị Loan (dân thường gọi Ông cả Khiêm) trở về quê và đi nhiều nơi vùng Nam Đàn, Hưng Nguyên tìm vị trí cát táng mẹ. Cuối cùng ông đã chọn núi Động Tranh trong dãy núi Đại Huệ thuộc địa phận xã Nam Giang, huyện Nam Đàn, cao gần 100m so với mặt biển. Năm đó, cậu Nguyễn

Sinh Khiêm cùng với chị là Nguyễn Thị Thanh đã đưa hài cốt bà Hoàng Thị Loan lên đặt tại khu đất có địa thế và cảnh trí đẹp này. Đứng ở ngôi mộ, ta có thể bao quát cả một vùng rộng lớn thuộc các huyện Nam Đàn, Hưng Nguyên, Thanh Chương (Nghệ An); Đức Thọ, Nghi Xuân, Hương Sơn (Hà Tĩnh).

Ngày 19 tháng 5 năm 1984, với tình cảm thành kính và lòng biết ơn sâu sắc Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng bộ và quân dân tỉnh Nghệ Tĩnh, Bộ tư lệnh quân khu IV đã làm lễ khởi công xây dựng lại ngôi mộ. Mộ phần bà Hoàng Thị Loan được giữ nguyên vị trí, nơi Ông

Nguyễn Sinh Khiêm đã chọn. Quanh mộ được ốp đá hoa cương Liên Xô (cũ) do Bộ tư lệnh Bảo vệ lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi tặng và những phiến đá cẩm thạch từ mỏ đá Quỳnh Hợp (Nghệ An). Mặt trên của mộ ốp đá của núi Đại Huệ. Một dàn hoa giấy che mát cho ngôi mộ. Khung giàn hoa có hình đồng dạng với dàn hoa tại nhà sàn của Bác ở Hà Nội và là hình cách điệu của bộ khung cửi - công cụ đã gắn bó với cuộc đời của bà Hoàng Thị Loan. Bốn cây hoa giấy do nhân dân tỉnh Đồng Tháp chiết từ khu mộ ông Nguyễn Sinh Sắc và các sản vật khác đưa ra từ thành phố Huế trong dịp lễ khánh thành mộ, nay cành lá sum xuê phủ kín khung dàn. Sân dưới phía trước mộ hình bán nguyệt có dựng tấm bia lớn bằng đá đen núi Nhồi, Thanh Hóa. Nội dung văn bia là tiểu sử và công lao của bà Hoàng Thị Loan. Từ sân này lên tới mộ phần qua 33 bậc cấp, con số tượng trưng cho 33 năm tuổi đời của bà. Từ chân núi có hai lối xây thành bậc, tựa như hai dải lụa mềm mại dẫn lên phần mộ. Lối lên phía bên trái mộ 269 bậc, con số 69 có ý nghĩa tượng trưng năm mất của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969); lối xuống bên phải mộ 242 bậc, con số 42 có ý nghĩa tượng trưng năm Ông Khiêm đưa hài cốt mẹ lên an táng tại đây (1942). Khe núi trước mộ diện tích hơn 10ha, trồng hơn 1.000 cây gồm các loài hoa, trái, gỗ quý từ các huyện, thành, thị của Nghệ An. Diện tích còn lại xung quanh mộ là rừng thông khoảng 90ha, quanh năm gió reo vi vút ru bà yên giấc ngàn thu.

Từ ngày khánh thành (16/5/1985) đến nay đã có hàng triệu lượt người về đây thành kính thấp nén hương thơm tỏ lòng ngưỡng mộ và biết ơn bà Hoàng Thị Loan - người mẹ của lãnh tụ kính yêu - Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Khu di tích Mai Hắc Đế và mộ thân mẫu vua Mai

Khu di tích Mai Hắc Đế nằm ở ven sông Lam, thuộc địa phận thị trấn Nam Đàn (huyện Nam Đàn), cách thành phố Vinh khoảng 22km theo quốc lộ 46 về phía tây. Tại khu di tích này có đền Vua Mai, mộ Vua Mai (cách đền khoảng 3km) và mộ mẹ Vua Mai.

Vua Mai là vị anh hùng có công đánh đuổi nhà Đường, lập nên nước Vạn An độc lập ở thế kỷ 8. Để tưởng nhớ công ơn Mai Hắc Đế nhân dân đã lập Đền thờ để thờ ông tại đúng vùng đất ông đã lập căn cứ địa của nghĩa quân.

Đền thờ vua Mai được xây dựng trên một khu đất rộng rãi, thoáng đãng tại vùng đất Sa Nam. Đền có diện tích trên 10.000m². Trước đây đền Vua Mai là một ngôi đền nhỏ, kiến trúc đơn giản.

Đến năm Minh Mệnh thứ 2 (1821) được xây dựng khang trang, to đẹp, kiến trúc theo kiểu chồng diêm 8 mái. Lần trùng tu gần đây nhất vào đầu thời Nguyễn. Đền được giữ nguyên kiến trúc theo kiểu chữ "Tam", Hạ điện 5 gian theo kiểu chồng diêm 8 mái, quy mô tương đối lớn, trang trí rồng phượng công phu, các câu đối, đại tự, hương án, kiệu rồng được sơn son thiếp vàng lộng lẫy. Qua thời gian đền bị hư hỏng nặng. Năm 2004 Ủy ban nhân dân Tỉnh quyết định trùng tu tôn tạo đền. Đền được xây lại Thượng điện, Trung điện, Hạ điện và khuôn viên khang trang, hoành tráng và hoàn thành đúng vào dịp lễ hội Vua Mai 15 tháng giêng 2005.

Từ đền Vua Mai, du khách theo đê 42 hoặc đi thuyền ngược theo tả ngạn sông Lam khoảng 3km về phía Tây là đến khu mộ Vua Mai. Khu mộ nằm giữa một thung lũng hẹp, dưới chân núi Đụn - dãy núi

có tiếng là "linh địa". Ngôi mộ được xây theo kiểu "tiền miếu hậu mộ" (miếu ở trước, mộ ở sau). Năm 2004 Ủy ban nhân dân Tỉnh đã có quyết định trùng tu, tôn tạo Khu mộ. Khu mộ Mai Hắc Đế gồm có mộ, hậu cung, bái đường, khuôn viên, sân hành lễ.

Cách khu lăng mộ Vua Mai ba cây số về phía Bắc, tại núi Giẻ ở làng Ngọc Trừng, xã Nam Thái có khu mộ mẹ vua Mai. Năm 2000, ngôi mộ đã được trùng tu và tôn tạo trên cơ sở giữ nguyên vị trí mộ do nhân dân địa phương mai táng khi bà tử nạn cách đây hơn 1.300 năm trên đỉnh núi Giẻ. Năm 2004 ủy ban nhân dân Tỉnh Nghệ An đã có quyết định trùng tu, tôn tạo khu mộ của Bà bao gồm: Phần mộ, đường cảnh quan, khuôn viên. v.v...

Xung quanh khu di tích Mai Hắc Đế còn có khá nhiều di tích, địa danh đã từng gắn liền với tên tuổi, công tích của Vua Mai. Quần thể di tích này nằm ở vị trí có cảnh quan đẹp lại có giá trị văn hoá lịch sử lớn, gần với khu di tích Kim Liên, nhà lưu niệm cụ Phan Bội Châu nên thu hút đông du khách tới thăm viếng và văn cảnh.

Hàng năm, vào rằm tháng giêng (15/1) và ngày 16/9 âm lịch (ngày giỗ Vua Mai) nhân dân tụ hội về đây mở lễ hội tưởng nhớ công ơn Vua Mai. Khu di tích Mai Hắc Đế đã được xếp hạng là di tích lịch sử văn hoá cấp quốc gia.

Khu di tích lưu niệm cụ Phan Bội Châu

Di tích lưu niệm cụ Phan Bội Châu và nhà trưng bày được xây dựng trên một khoảng đất rộng 966m² ở thị trấn Nam Đàn, cách trụ sở UBND huyện Nam Đàn 200m và thành phố Vinh 20km về phía Tây. Đây là khu đất rộng bằng phẳng có địa hình đẹp, cách sông Lam 150m. Phía trước khu di tích là con đường giao thông của thị trấn, xung quanh di tích là các cơ quan của huyện và nhà dân bao bọc tạo nên sự ấm cúng và dân dã bên cạnh sự nhộn nhịp của một thị trấn vốn nổi tiếng từ xưa với những sản vật hấp dẫn.

*"Sa Nam trên chợ dưới đò
Bánh đúc hai đày, thịt bò mê thiên"*

Phan Bội Châu sinh ngày 26 tháng 12 năm 1867 với tên gọi là Phan Văn San, tại thị trấn Sa Nam trong một gia đình nhà nho nghèo, cha làm nghề dạy học, mẹ làm hàng xáo, buôn bán ở chợ Sa Nam. Ngay từ nhỏ ông đã nổi tiếng thông minh. Khi trưởng thành, vừa dùi mài kinh sử ông vừa tham gia hoạt động các phong trào yêu nước. Năm 1905 ông sang Nhật và tiếp tục tham gia hoạt động. Những áng văn thơ yêu nước của ông đã có tác động mạnh mẽ trong quần chúng nhân dân và phong trào yêu nước ở Việt Nam. Năm 1925 ông bị thực dân Pháp bắt và đày về nước. Năm 1926 ông mất tại Huế.

Khu di tích lưu niệm cụ Phan Bội Châu gồm hai ngôi nhà gỗ lợp tranh, các gian ngăn bằng phên nửa kết cấu theo kiểu chữ L trên một khu đất diện tích khoảng 366m². Hai bên cổng vào và bao bọc khu lưu niệm là hai hàng mạn hảo được xén tỉa công phu. Trong vườn trồng các loại cây ăn quả toả bóng mát sum xuê làm cho khu lưu niệm mang vẻ giản dị, thấm đậm dấu ấn làng quê xứ Nghệ.

Trong hai ngôi nhà còn lưu giữ các hiện vật quý gắn với quãng đời cụ sống ở quê hương. Chiếc cối giã gạo bằng đá xanh, cần cối bằng gỗ lim đặt ở chái bên phải ngôi nhà lớn là kỷ vật của bà Phổ, bà Giải San trong những ngày tần tảo nuôi chồng, nuôi con. Bộ phản gỗ và yên thư kê ở gian ngoài của nhà lớn là nơi cụ Phan dùi mài kinh sử và đàm đạo thơ văn, bàn việc nước với các sỹ phu trong vùng.

Khu di tích này còn lưu lại được bộ tràng kỷ bằng tre, giá sách bằng gỗ và những cuốn sách học chữ của cụ Phan thời niên thiếu.

Nhà trưng bày phụ trợ được xây dựng trên một khoảng đất với diện tích 600m² ở phía tây khu lưu niệm. Diện tích để trưng bày các

kỷ vật rộng 100m². Thông qua hàng trăm bức ảnh tư liệu quý, hiện vật gốc và các tài liệu khoa học, nhà trưng bày đã tái hiện lại được những nét cơ bản về cuộc đời và sự nghiệp cứu nước của cụ Phan Bội Châu.

Hàng năm lễ dâng hương tưởng niệm nhà chí sĩ yêu nước được tổ chức rất trang trọng nhân kỷ niệm ngày sinh (26/12) và ngày mất (29/10) của cụ Phan Bội Châu.

Đình Hoàng Sơn

Đình Hoàng Sơn tọa lạc tại xã Khánh Sơn - huyện Nam Đàn, cách thành phố Vinh 20km, nằm ngay cạnh bờ nam sông Lam. Ngôi đình được khởi công và xây dựng vào tháng chạp năm Nhâm Ngọ, niên hiệu Cảnh Hưng, năm thứ 23 (1763) và đến cuối năm Quý Mùi (1764) thì hoàn thành. Người khởi

xướng và chủ công trình này là ông Đặng Thạc. Ông đã đỗ cử nhân dưới triều Vua Lê Hiển Tông (1740 - 1786). Nhân vật được thờ chính ở đây là Lý Nhật Quang (người con trai thứ 8 của vua Lý Thái Tổ). Ông là một người có tư chất thông minh, văn võ song toàn và giàu lòng nhân ái. Đình có năm gian, hai chái, mỗi gian có một sắc thái nghệ thuật riêng. Trên các xà nhà, các đường kèo đều được chạm trổ tinh vi. Các vì kèo liên kết theo cấu trúc "chồng diêm". Các cột đình có đường kính trên 50cm. Đình Hoàng Sơn mang phong cách kiến trúc nghệ thuật điêu khắc thế kỷ 17-18.

Đình Hoàng Sơn còn là nơi sinh hoạt văn hoá của nhân dân trong làng và vùng phụ cận.

◆ Khu du lịch Cửa Lò và các điểm du lịch vùng phụ cận

Bãi tắm Cửa Lò

Bãi biển Cửa Lò cách thành phố Vinh 16km. Bãi biển trải dài trên 8km, có độ dốc thoải thoải, bãi cát mịn, nước trong và sạch. Phía trên bãi biển có khuôn viên rộng với những rừng phi lao, rừng

dừa xanh tốt. Nước biển ở đây có độ mặn vừa phải, nhiệt độ mùa đông từ 18 - 20°C và về mùa hè là 25°C. Vì thế Cửa Lò được coi là một trong những bãi tắm tốt nhất ở Việt Nam. Cứ vào dịp mùa hè, khách du lịch từ các tỉnh đến Cửa Lò tắm biển, nghỉ dưỡng, thưởng thức các món ăn hải sản tươi ngon và giá cả hợp lý.

Phía đông Nam Cửa Lò, cách bờ biển 4km là đảo Song Ngư như hai con cá khổng lồ che chắn bão to, gió lớn cho Cửa Lò và Cửa Hội. Phía bắc Cửa Lò có đảo Lan Châu. Những lúc triều dâng, toàn đảo chìm chân trong nước biển. Dưới chân núi, về phía Đông Nam có nhiều tảng đá lớn, mang nhiều hình dáng khác nhau. Cửa Lò nổi tiếng với giống hoa cúc biển do vua Bảo Đại đã đưa giống cúc biển từ Pháp về đây trồng.

Bãi chùa - Đảo Ngư

Đảo Ngư cách bờ hơn 4km. Đảo gồm hai hòn lớn nhỏ. Hòn Lớn cao 133m, Hòn Nhỏ cao 88m so với mặt nước biển. Đảo Ngư trông như hình hai con cá, tục gọi là núi Song Ngư, người địa phương đơn giản gọi là đảo Ngư hay hòn Ngư.

Bãi Chùa nằm ở phía Tây đảo Ngư, có chùa Đảo Ngư nổi tiếng linh thiêng, Chùa Ngư với Chùa Thượng, Chùa Hạ được xây dựng ở thế kỷ thứ 8. Đặc điểm của chùa Đảo Ngư: vừa thờ Phật, vừa thờ Sát Hải Đại Vương Hoàng Tá Thốn. Nội thất của chùa được bài trí khá phong phú, các xà hạ khắc chạm Tứ linh (Long, Ly, Quy, Phượng) rất đẹp và rất linh thiêng. Trải qua thời gian chùa bị hư hại nhiều. Năm 2004 chùa đã được phục dựng lại. Vườn chùa có hai cây lộc vừng, một cây dơi cổ thụ và một giếng nước ngọt.

Ngoài du lịch tắm biển, ngắm đảo, hít thở không khí trong lành quý khách còn có thể tham gia du lịch leo núi, du ngoạn bằng thuyền quanh đảo, thăm khu nuôi cá giò Đảo Ngư. Khu đảo thực sự trở thành một điểm du lịch hấp dẫn đối với tất cả du khách đến Cửa Lò.

Đền thờ Nguyễn Sư Hồi

Đền thờ Thái úy Đô đốc tướng quân Nguyễn Sư Hồi được xây dựng trên mảnh đất cao ở Lùm Cò thuộc phường Nghi Tân, thị xã Cửa Lò.

Nguyễn Sư Hồi là con trai trưởng của tướng Nguyễn Xí. Năm 1460 Nguyễn Sư Hồi được vua Lê Thánh Tông cử giữ chức Thái úy Nhập nội quận công, đem thủy quân về Cửa Lò xây dựng căn cứ hải quân. Sau đó Nguyễn Sư Hồi được phong làm Trấn thủ Nghệ An, quản lý 12 cửa lạch từ Sầm Sơn (Thanh Hoá) đến Cửa Tùng (Quảng Trị). Ông mất ngày 21 tháng 5 năm Bính Dần (1506). Nhân dân làng Vạn Lộc, Tấn Lộc nhớ ơn lập đền thờ ông.

Đền Nguyễn Sư Hồi nằm trong một khuôn viên đẹp, có nhiều cây xanh. Đền có 3 toà: Thượng điện, Trung điện, Hạ điện.

Đền thờ Nguyễn Sư Hồi đã được xếp hạng là di tích lịch sử văn hoá cấp quốc gia vào năm 1991.

Đền Cuông

Đền Cuông thờ Thục An Dương Vương, tọa lạc tại chân núi Mộ Dạ, xã Diễn Trung, huyện Diễn Châu, cách trung tâm thành phố Vinh khoảng 30km về phía Bắc. Đền đã được trùng tu nhiều lần. Diện mạo ngôi đền hiện nay là lần trùng tu vào năm 1916.

Đền có kiến trúc kiểu chữ "tam". Tam quan đồ sộ rêu phong cổ kính, cổng giữa ba lầu. Toà trung điện kiến trúc theo kiểu chồng diêm 8 mái, có bàn thờ Cao Lỗ là vị tướng đã giúp vua Thục chế tác nỏ thần. Các toà khác đều có kiến trúc 4 mái, đầu đao cong vút. Các công trình khác của đền đồ sộ, tường dày vững chắc có các chi tiết, hoa văn được đắp chạm tinh tế, toát lên vẻ nhẹ nhàng, thanh thoát. Thượng điện đặt bàn thờ Thục An Dương Vương.

Đền Công hiện lưu giữ nhiều đồ tế khí quý: trống, chiêng, tượng thờ... và nhiều bức hoành phi, câu đối với nội dung ghi nhớ công đức vua Thục An Dương Vương bằng chữ Hán.

Đền Công là một công trình kiến trúc đẹp, nằm trên sườn núi Mộ Dạ với rừng thông bạt ngàn. Sau núi là biển cả mênh mông, ngày đêm rì rào sóng vỗ. Dưới chân núi phía Bắc là biển Cửa Hiền với hàng ngàn hòn đá có hình thù giống như đàn cá nên gọi là bãi đá Ngư Hải. Bãi biển này lưu truyền rằng khi An Dương Vương và Công chúa My Châu chạy từ Cổ Loa về đến biển Cửa Hiền thần Kim Quy đã hiện lên rẽ nước, đưa Ngài về cõi vĩnh hằng, nơi đây còn có miếu của nàng công chúa My Châu. Đây là khu vực duy nhất của Nghệ An không có gió Tây Nam nóng bỏng về mùa hè.

Đền Cờn

Đền Cờn tọa lạc tại làng Phương Cấn, xã Quỳnh Phương, huyện Quỳnh Lưu. Đền nằm sát cửa biển Lạch Cờn. Ngôi đền được xây dựng vào năm 1235 đời nhà Trần. Đền thờ đức Thánh Mẫu, tứ vị thánh Nương (Nữ thần bảo vệ và phù hộ cho dân làm ăn thịnh vượng và vượt qua hiểm nguy, đã nhiều lần giúp đỡ cho quân đội nhà Trần, nhà Lê vượt biển bình an).

Đền có đền Trong và đền Ngoài. Đền Cờn là một trong bốn đền được coi là linh thiêng nhất ở Nghệ An: "Nhất Cờn, nhì Quả, Bạch Mã, Chiêu Trưng". Đền có kiến trúc cổ gồm có nghinh môn, trung điện, hạ điện, hậu cung, toà ca vũ. Năm 1312 ngôi đền được vua Trần Anh Tông cho xây dựng lại và ban sắc chỉ hàng năm tổ chức quốc lễ. Hiện nay trong đền còn lưu giữ nhiều pho tượng cổ, đồ tế khí có giá trị lịch sử văn hoá, tín ngưỡng.

Lễ hội đền Cờn từ xưa được tổ chức trang trọng và sôi nổi nhất ở miền Hoan Diễn. Đến nay lễ hội còn giữ được những nét sinh hoạt văn hoá truyền thống cổ xưa. Tại hội đền thường diễn ra các trò chơi

dân gian sôi nổi như: Đu tiên, đấu vật, đánh cờ người, đua thuyền rồng, hát tuồng, chèo, chầu văn ... tục chạy ói (trong trò chơi trận giả) là nét riêng của lễ hội đền Cờn.

Đền Cờn với những huyền thoại linh thiêng, với lễ hội mang đậm bản sắc văn hoá Việt Nam đang ngày càng thu hút du khách thập phương.

Đền thờ Thái sư Cương Quốc Công Nguyễn Xí

Nguyễn Xí là một tướng giỏi của Lê Lợi trong cuộc khởi nghĩa Lam Sơn (1418-1428). Ông sinh năm Đinh Sửu (1397) tại làng Thượng Xá, nay là xã Nghi Hợp huyện Nghi Lộc, tỉnh Nghệ An. Ông mất năm 1465, được vua Lê ban tước Thái sư Cương Quốc công. Sau khi Nguyễn Xí qua đời được 2 năm, năm 1467 vua Lê Thánh Tông ban sắc "Quốc tạo, quốc tế" (nhà nước xây dựng, nhà nước tế lễ) lập đền thờ Ngài trên đất vườn cũ tại quê nhà. Vua Lê còn sai Trạng nguyên Nguyễn Trãi soạn bài văn bia ghi công tích để dựng ở đền thờ, phong ngài là "Thượng đẳng phúc thần" là "Hiển uy chính nghị anh liệt trung đại vương". Hiện nay trên xà thượng của Hạ điện còn lưu giữ được những dòng chữ Hán: "Lê Thánh Tông Quang Thuận bát niên, Đinh Hợi, quốc tạo" (đời vua Lê Thánh Tông, niên hiệu Quang Thuận thứ 8, năm Đinh Hợi, nhà nước xây dựng), Hoàng triều Khải Định bát niên, Quý Hợi trung tu (đời vua Khải Định năm thứ 8, năm Quý Hợi trùng tu).

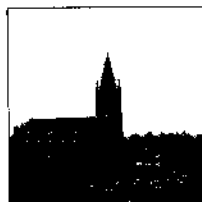
Hàng năm lễ hội đền Nguyễn Xí được tổ chức trong 2 ngày từ 30 tháng giêng đến hết ngày 1 tháng 2 âm lịch để tưởng nhớ công đức của ông. Lễ hội thu hút đông đảo nhân dân trong vùng Nghi Lộc cũng như khách thập phương. Trong ngày hội có nhiều trò chơi truyền thống mang đậm sắc thái địa phương.

Năm 1990, đền thờ Nguyễn Xí đã được xếp hạng là di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia.

Nhà thờ Bảo Nham

Nhà thờ Bảo Nham do linh mục người Pháp tên là An Đon Phon Kơ Linh khởi công xây dựng vào năm 1888 tại xã Bảo Thành, huyện Yên Thành, nằm sát quốc lộ 7A, cách thành phố Vinh khoảng 50km về phía Bắc. Năm 1904 nhà thờ Bảo Nham được chính thức khánh thành.

Nhà thờ có kiến trúc theo kiểu Gô tic, lấy mẫu từ nhà thờ Luôcxơ (Pháp). Vật liệu chính làm nhà thờ là đá thanh được khai thác từ đá núi Lam Sơn (Thanh Hoá). Chiều cao của nhà thờ 37m, rộng 14m, có một tháp chuông cao 28m. Trên tháp có 3 quả chuông được đúc bằng đồng, chuông nặng nhất 800kg, chuông thứ hai có trọng lượng 400kg và chuông thứ ba là 180kg.

Ngoài ra còn có 24 tháp nhỏ bằng đá, mỗi tháp cao 2,5m. Phía trước thánh đường có 2 con sư tử bằng đá được tạc rất công phu.

Nhà thờ đá Bảo Nham không chỉ là nơi sinh hoạt tâm linh của giáo dân trong vùng mà còn là điểm tham quan du lịch của du khách gần xa.

◆ Huyện Con Cuông

Vườn Quốc gia Pù Mát

Vườn Quốc gia Pù Mát nằm trên địa phận 3 huyện Anh Sơn, Con Cuông và Tương Dương. Vườn có diện tích 91.113ha là khu rừng tự nhiên lớn nhất miền Bắc Việt Nam. Vườn có hệ thực vật rất đa dạng và phong phú, với 1.513 loài thực vật bậc cao thuộc 159 họ 545 chi. Trong Vườn có tới 220 loài cây thuốc quý giá như: hà thủ ô, thổ phục linh, quế, ba kích, hoài sơn... và các loài cây lấy gỗ, có trầm hương và có hàng trăm loại rau, cây ăn quả các loại.

Hệ động vật có 42 loài thú lớn như hổ, báo hoa mai, báo gấm, heo rừng, voọc, vượn đen, gấu chó... , 20 loài thú nhỏ, 295 loài chim trong đó có các loài chim quý như: Trĩ Sao, Gà lôi, Gà tiều...

Vườn Quốc gia Pù Mát là nơi có đàn voi lớn nhất Việt Nam và có nhiều loài thú quý hiếm được ghi tên trong sách đỏ Việt Nam. Vườn là kho báu tự nhiên của nhân loại, là khu du lịch sinh thái hấp dẫn,

lý tưởng. Trong vườn có nhiều thác nước, thác Khe Kèm ở đây với độ cao cột nước trên 140m, nhiều hang động đẹp, cảnh quan kỳ thú. Nhiều hội thảo về Vườn Quốc gia đã đánh giá Vườn Quốc gia Pù Mát có diện tích lớn nhất, đa dạng sinh học nhất và có nhiều cảnh quan đẹp nhất trong các Vườn

Quốc gia của Việt Nam. Vào Vườn Quốc gia Pù Mát du khách sẽ cảm nhận được cảnh sắc với muôn loài cây cảnh. Trong Vườn Quốc gia Pù Mát có các cây cổ thụ lớn như Samu đường kính trên 4,7m. Đặc biệt nơi đây 4 mùa cây cối xanh tươi, khí hậu luôn mát mẻ, trong lành. Vườn Quốc gia Pù Mát là điểm du lịch dành cho du khách ưa thích loại hình du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, nghiên cứu và du lịch mạo hiểm v.v...

Bảo tàng Gene

Đây là nơi trưng bày và lưu giữ tiêu bản và gien nhiều loại động và thực vật có trong Vườn Quốc gia Pù Mát. Bao gồm các loài thú, loài thực vật và các họ, loài của chúng như sau:

+ *Về động vật*: Gồm có 28 mẫu thú các loài như *sao la, hoẵng, mang lớn, tê tê, gấu ngựa, cây giông, trĩ sao, gà lôi...* Về cá thì Vườn đã thu được 71 tiêu bản của 82 loài thuộc 17 họ, 6 bộ. Các tiêu bản cá đã thu được như cá ngộ, cá chiên, cá mát, cá tịt mũi, cá chinh, cá thèo, cá đo... các loài cá này là cá nước ngọt. Bên cạnh đó, Pù Mát cũng rất đa dạng và phong phú về các loài côn trùng như bướm. Hiện nay đã thu được 198 mẫu thuộc 41 loài, trong đó có 106 mẫu thuộc 25 loài là bướm đêm.

+ *Về thực vật*: Đến nay Vườn đã thu được 8.282 tiêu bản thực vật thuộc 245 họ, 1674 loài.

Đây sẽ là nơi tham quan nghiên cứu lý tưởng cho nhiều du

khách. Đặc biệt là với các nhà nghiên cứu khoa học.

Thác Khe Kèm

Cách thị trấn Con Cuông khoảng 25km, thác Kèm được coi là một kỳ thú của thiên nhiên ban tặng cho Vườn quốc gia Pù Mát.

Từ độ cao 500m, độ dốc khoảng 800 nước từ trên cao đổ mạnh xuống qua ba thang bậc, tung bọt trắng xoá. Nhìn từ xa thác Kèm trông như dải lụa trắng trên nền xanh thẫm của Vườn Quốc gia Pù Mát.

Phía trên và hai bên thác là cả một thảm thực vật với hàng trăm loài hoa quanh năm khoe sắc. Mỗi mùa có một loài hoa nên tạo cho du khách có cảm giác như lạc vào vườn hoa đại ngàn. Dưới chân thác là khe nước dài với những phiến đá phẳng lì như những chiếc bàn lớn làm chỗ nghỉ chân cho du khách. Cũng tại chân thác, là những hồ nhỏ có độ nông, sâu khác nhau tạo nên một bức tranh phong cảnh thiên nhiên tuyệt vời. Về mùa hè, nhiệt độ tại khu vực Thác là 20°C rất mát mẻ.

Du khách có thể thoải thích vui chơi bên dòng thác để tận hưởng không khí mát mẻ và môi trường trong lành của tự nhiên, rồi uống rượu cần, ăn cơm lam hay xem những điệu múa Lăm của đồng bào dân tộc Thái.

Du khách có thể men theo đường mòn lên đỉnh thác, thoả sức ngắm cảnh núi rừng. Từ đây du khách cũng có thể đi ngược lên thung lũng Khe Bu hoặc đi bộ leo núi Pu Loong - một ngọn núi cao ở Vườn Quốc gia Pù Mát (thời gian đi về mất khoảng từ 6-8 tiếng).

Hiện nay đã có một con đường trải nhựa từ thị trấn Con Cuông đến thác Khe Kèm. Tại đây đã có một số cơ sở lưu trú và dịch vụ du lịch phục vụ du khách. Thác Khe Kèm là điểm du lịch thu hút khách du lịch trong nước và nước ngoài.

Suối Nước Mọc

Theo quốc lộ 7 từ ngã 3 cầu Khe Diêm, đi dọc theo đường vào vùng Môn Sơn Lục Dạ của huyện Con Cuông khoảng 3km, du khách sẽ đến một địa điểm lý thú: Suối Nước Mọc với dòng nước trong vắt từ lòng đất mọc lên, dù thời tiết thế nào mực nước nơi đây vẫn không thay đổi. Suối được bao bọc bởi một rừng cây cổ thụ, với những tảng đá rêu phong tạo nên khung cảnh thơ mộng, hoang dã... Đặc biệt, vào mùa đông nước ở đây trở nên ấm áp lạ kỳ, hơi nước từ suối bốc lên làm cho cảnh vật trở nên mờ ảo, huyền diệu.

Tuyến du lịch bằng đường sông thăm Vườn quốc gia Pù Mát

Đến với Pù Mát ta không thể bỏ qua một chuyến du lịch trên sông Giăng. Đặc biệt là tuyến Phà Lài - Khe Khặng. Đây là tuyến du lịch sinh thái, có sức hấp dẫn mạnh mẽ khách du lịch trong nước và quốc tế. Tuyến du lịch này được xác định trong phạm vi 20km - 30km xuất phát điểm là từ đường quốc lộ 7 vào Môn Sơn, Phà Lài, từ Phà Lài ngược Sông Giăng lên Khe Khặng. Du khách sẽ được đi du thuyền trên 4km lòng hồ, sau đó đi 8km đường sông để vào vùng lõi Vườn quốc gia.

Phà Lài theo tiếng Thái là Lèn hoa. Quả đúng như tên gọi, trên những vách núi đá chênh vênh lơ lửng vô vàn các loài cây dây leo, mỗi cây có một loài hoa khác nhau, với nhiều màu sắc rực rỡ. Vào những ngày nắng đẹp, nước sông Giăng trong xanh và có thể nhìn thấy tận đáy sông. Không khí thật trong lành. Cảnh vật yên tĩnh. Du thuyền ngược dòng sông Giăng, du khách sẽ bị cuốn hút bởi những hình ảnh tuyệt đẹp của thiên nhiên có một không hai. Hai bên bờ là những rừng cây nguyên sinh, cây cối xanh tươi. Ẩn hiện dưới những tán lá xanh là những thảm hoa đủ màu sắc, trông như những tấm lụa nhiều màu của các cô gái Thái trong ngày hội đầu Xuân. Trên những triền núi cao, xuất hiện nhiều cây cổ thụ, giầy leo chằng chịt và hàng chục loài Phong Lan với nhiều màu hoa khác nhau.

Càng vào sâu nước chảy càng xiết hơn, cây cối hai bên rậm rạp

và đa dạng hơn. Thỉnh thoảng có những ghềnh đá và đàn khỉ có đến mấy chục con xuống sông uống nước. Từ Phà Lài ngược dòng chừng hơn 10km, dòng sông thu hẹp hơn. Thuyền vào sâu nữa, dòng sông xuất hiện nhiều ghềnh, nước chảy mạnh hơn. Lúc này du khách phải bám chặt vào mạn thuyền, thưởng thức cảm giác mạnh, hò reo theo sự luồn lách ngoạn mục của con thuyền cùng với tay lái điêu luyện của những người dân địa phương điều khiển. Thỉnh thoảng du khách được chứng kiến nhiều pha trình diễn đầy ấn tượng của những con thuyền gỗ đơn sơ xuôi dòng lao vun vút.

Sau gần 2 giờ đồng hồ ngược dòng, du khách sẽ dừng lại bên bờ sông, đến với bản Cò Phạt của tộc người Đan Lai (Cò Phạt - tiếng Đan Lai là Cây Lồi, một loại cây có lá to như lá mít). Tiếp xúc với những người dân Đan Lai, du khách có dịp nghiên cứu, khám phá được những nét văn hoá riêng của họ trong sinh hoạt hàng ngày, được nghe những câu chuyện cổ tích, những câu hát tuy từ ngữ mộc mạc, đơn sơ nhưng rất giàu tình người. Trước đây người Đan Lai trong bản chỉ biết vào rừng bẫy cái mãng, bắt con thú, xuống sông đón con cá, con tôm. Ban đêm ngủ ngồi quanh bếp lửa được chống bởi 1 cây nạng để khỏi đổ (người Đan Lai gọi là cây Chàm ngàm). Ngày nay nhờ có sự hỗ trợ của Nhà nước và cán bộ dưới xuôi lên chỉ bảo cho dân biết trồng cây lúa, nuôi con trâu, nên cuộc sống đã khá hơn.

Đến đây du khách có dịp cùng ăn cơm với dân bản, thưởng thức món cơm lam, được đốt chín trong ống tre non và món cá Mát nướng, một loài cá sống ở thượng lưu các khe suối trong rừng Pù Mát. Cơm lam và cá Mát là loại đặc sản mà hiện nay đang được khách du lịch ưa chuộng.

◆ Quỳ Châu - Quế Phong

Thác Xao Va

Thác Xao Va thuộc huyện Quế Phong, cách thành phố Vinh khoảng 170km về phía Tây Bắc.

Từ những năm đầu của thập kỷ 80 cho đến nay thác Xao Va luôn là một địa chỉ quen thuộc của nhiều đoàn du khách gần xa đến tham quan, tắm mát hay chiêm ngưỡng những điều kỳ thú của miền sơn cước.

Cách thác khoảng 500m đã nghe tiếng rì rào của nước đổ như cất tiếng "chào quý khách". Ngọn thác cao, rộng, mỗi chiều từ 30 - 35m. Nước từ trên đổ xuống những phiến đá ở hai bên và dưới chân thác tung bọt trắng xóa tạo cho du khách có cảm giác mát mẻ lạ thường. Hoà trong tiếng thác chảy là tiếng chim hót, những làn điệu dân ca nhuốm, suốt, lăm văng lên từ đầu dốc của các chàng trai cô gái, bên chén rượu cần cạnh dòng sông Nậm Việc đã tạo nên một khung cảnh say đắm lòng người.

Hang Thẩm Ổm

Hang Thẩm Ổm nằm ở địa phận xã Châu Thuận, huyện Quỳnh Châu, cách đường 48 khoảng 7km. Thẩm Ổm theo tiếng Thái có nghĩa là Hang Lớn. Đây là một hang đẹp được thiên nhiên kiến tạo rất đa dạng. Qua khảo sát và khai quật của các nhà khảo cổ học đã phát hiện các hiện vật bằng đá, bằng đồng, các xương, răng người Việt cổ, động vật hoá thạch và đã minh chứng được đây là nơi cư trú của người Việt cổ cách ngày nay khoảng 20 vạn năm. Hiện nay hang Thẩm Ổm đang được tu tạo để đón khách du lịch.

Hang Bua

Hang Bua nằm trong dãy núi đá vôi "*Phà én*" thuộc xã Châu Tiến huyện Quỳnh Châu, cách thành phố Vinh 170km về phía Tây Bắc. Đây là một thắng cảnh tự nhiên gắn với truyền thuyết lịch sử, phong tục, tập quán, sinh hoạt văn hoá của đồng bào Thái và là một trong những di chỉ Khảo cổ học của Nghệ An. Núi "*Phà én*" nằm ở phía Bắc dãy Trường Sơn, nơi có nhiều hang động được hình thành trong quá trình kiến tạo địa tầng, nhưng kỳ thú nhất và có diện tích lớn nhất là Hang Bua. Người Thái còn gọi là Thẩm Bua (Hang Sen).

Hang Bua có 2 cửa: Hang Lớn (Thảm Ôm) nằm ở phía Tây Bắc; Hang Bé (Thảm Nội) nằm ở phía Đông Nam. Hai cửa kề nhau. Trước mặt hang Bua là thung lũng rộng lớn, cây cối xanh tốt quanh năm, đó là thung lũng Chiềng Ngam - Nơi tụ cư của người Thái với những bản làng sầm uất, yên vui. Đây cũng là nơi gặp nhau của 3 con sông: Sông Quàng, sông Viêt, sông Hát để rồi hợp lưu thành sông Hiếu uốn mình chảy qua các huyện Quỳnh Châu - Quỳnh Hợp - Nghĩa Đàn đổ về sông Lam cùng xuôi ra biển Đông. Hang Bua là

nơi "giao hoà", gặp gỡ của non và nước, núi và sông, cỏ cây hoa lá với chim muông. Những huyền thoại về sự tích: Thần Núi (*Phí-Pu-Phá-húng*) và Thần Nước (*Phí-Nặm-Huổi-hạ*) giao tranh; Chuyện tình Tào Khủn-tinh và Nàng Ni... đã để lại dấu tích nơi Hang Bua những hình thù kỳ thú, không chỉ cuốn hút đối với nhân dân trong vùng mà nó còn rất hấp dẫn với du khách thập phương.

Năm 1937 vị vua cuối cùng của triều đại nhà Nguyễn là Bảo Đại đã đến tận cảnh hang Bua và tổ chức thi người đẹp ở đây. Hàng năm ở hang Bua, cứ vào đầu xuân lại diễn ra các hoạt động lễ hội văn hoá dân gian. Các chàng trai cô gái thuộc dân tộc thiểu số của các huyện Quỳnh Châu, Quế Phong, Tương Dương, Con Cuông về đây dự hội mang theo sắc áo và những làn điệu dân ca của dân tộc mình. Đặc biệt trong lễ hội Hang Bua, có các điệu nhảy sạp, ném còn, thổi khèn, bắn nỏ thu hút nhiều du khách đến xem. Tại Hang Bua hàng năm còn tổ chức cuộc thi người đẹp vùng sơn cước.

Bảo tàng Văn hoá các dân tộc Quỳnh Châu

Nằm cách thành phố Vinh 145 km về phía Tây Bắc, bảo tàng Văn hoá các dân tộc Quỳnh Châu tọa lạc trên một diện tích khoảng 2.000m². Bảo tàng được xây dựng năm 1975 và hoàn thành vào năm 1976. Bảo tàng là nơi trưng bày các hiện vật, tư liệu lịch sử của các dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc Nghệ An và các tài liệu về sự ra đời, hoạt động của 3 huyện miền núi: Quỳnh Châu, Quế Phong, Quỳnh Hợp (thuộc Phủ Quỳnh cũ).

Bảo tàng hiện có 373 hiện vật, tư liệu lịch sử từ thời kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ. Bảo tàng còn là nơi lưu giữ các tài liệu, hiện vật giúp cán bộ, học sinh, sinh viên tham quan nghiên cứu về lịch sử địa phương và dân tộc học thuộc vùng núi Nghệ An, các mô hình nhà sàn, chữ viết của dân tộc Thái...

Trong tổng số 373 hiện vật còn lưu giữ trong bảo tàng, có 41 hiện vật khoa học; 10 hiện vật sành, sứ, thủy tinh; 43 hiện vật bằng đất đá, quặng; 83 hiện vật bằng giấy; 46 hiện vật bằng vải; 57 hiện vật bằng đồ mộc; 71 hiện vật bằng kim loại; 6 hiện vật bằng xương, sừng, ngà, da; các hiện vật khác là 16. Trong bảo tàng có 865 ảnh; và 23 tập phim với hơn 2.000 thước phim.

Hàng năm, bảo tàng đón hàng trăm lượt khách đến tham quan, nghiên cứu và học tập. Hiện nay bảo tàng đang chuẩn bị được nâng cấp, đầu tư và xây dựng thêm để thực sự là một bảo tàng dân tộc miền núi Nghệ An.

◆ **Tuyến đường Hồ Chí Minh**

Khu di chỉ văn hoá làng Vạc

Khu di chỉ nằm trên địa bàn xã Nghĩa Hoà huyện Nghĩa Đàn cách thành phố Vinh 90km về phía Tây Bắc. Đây là khu di tích khảo cổ học rất có giá trị nằm trên vùng đất rộng khoảng 3ha. Qua nhiều lần khai quật và nghiên cứu, tại đây đã phát hiện được hơn 1.000 hiện vật bằng đồng, trong đó đáng chú ý nhất là Trống đồng có niên đại khoảng 2.100 năm, các vòng tay, dao găm có niên đại từ thế kỷ thứ 3 trước công nguyên. Ngoài ra còn có bao tay, vòng cổ tay, hoa tai... Các hiện vật này hiện nay được lưu giữ tại bảo tàng Nghệ An. Đây là những dấu tích của người Việt cổ.

Tại khu di tích khảo cổ học làng Vạc, huyện Nghĩa Đàn đã xây dựng nhà bia và nhà triển lãm.

Cột mốc Km số 0 - đường chiến lược Hồ Chí Minh

Cột mốc Km0 đường cơ giới chiến lược Hồ Chí Minh thuộc thị trấn Lạt - huyện Tân Kỳ tỉnh Nghệ An, nằm gần chân núi Dong. Cột mốc Km0 đường chiến lược Hồ Chí Minh cách thành phố Vinh 91km về phía tây. Từ cột mốc Km0 đường chiến lược Hồ Chí Minh, du khách có thể tham quan một số điểm như đầm Bực Bực...

Tháng 5 năm 1959, Bộ Chính trị quyết định thành lập bộ phận mở đường Trường Sơn để chỉ viện cho chiến trường miền Nam - đó cũng là thời điểm ra đời của tuyến đường Trường Sơn - Bộ đội Trường Sơn. Tháng 6/1959, chấp hành Chỉ thị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Tổng Quân ủy tổ chức Hội nghị liên tịch giữa Bộ Giao thông Bưu điện, Quân khu 4 và Tỉnh ủy Quảng Bình để bàn việc xây dựng đường tiếp vận trên địa bàn Quân khu 4, đáp ứng yêu cầu chi viện cho miền Nam và Nam Lào thời kỳ tới. Cũng trong năm 1959, một số đơn vị đầu tiên của Đoàn 559 vào Quảng Bình tập kết chuẩn bị cơ sở vật chất, phương tiện, tổ chức cung tuyến và lập trạm, đường dây chi viện miền Nam. Thực hiện quyết định của cuộc họp liên tịch trên, từ giữa năm 1959, Sư đoàn 324 của quân khu 4 được giao nhiệm vụ bí mật mở đường từ thị xã Đồng Hới (tỉnh Quảng Bình) đến Khe Hó (tây khu vực Vĩnh Linh)...

Đến tháng 9/1964 trung đoàn 98 công binh đã chọn vùng Lạt, Tân Kỳ để bổ nhát cuộc xây dựng đầu tiên. Tháng 10/1965 đoàn xe cơ giới đầu tiên mang tên "ngọn đèn xanh Bác Hồ" đã xuất kích thắng lợi. Kể từ đó xe thông tuyến và tuyến đường lịch sử Hồ Chí Minh đã chứng kiến nhiều chuyến xe đi qua, chi viện kịp thời cho chiến trường miền Nam đánh thắng giặc Mỹ. Cột mốc số 0 đường chiến lược Hồ Chí Minh ghi dấu một bước ngoặt lịch sử trọng đại trong cuộc chiến tranh chống Mỹ, là chứng tích của cuộc đấu tranh oanh liệt của quân và dân ta trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Suối nước khoáng nóng Giang Sơn - Đô Lương

Cách thành phố Vinh 80km về phía Tây là suối nước khoáng nóng Giang Sơn thuộc huyện Đô Lương. Đây là một dòng suối tự

nhiên, chảy từ trong lòng núi ra. Theo Hội đồng Thẩm định quốc gia do Bộ Công nghiệp chủ trì xác định đây là dòng suối nước khoáng nóng, có thể chữa được các bệnh về đau đầu, thấp khớp, tim mạch và đặc biệt là giúp cho những người sau khi ốm hồi phục sức khoẻ nhanh. Sau những ngày lao động mệt mỏi, du khách có thể tới đây ngâm mình trong suối nước nóng trong vắt để tận hưởng những phút giây thư giãn thoải mái, hoà mình vào cảnh vật thiên nhiên của rừng núi phía tây Nghệ An.

Đình Võ Liệt

Từ thành phố Vinh đi theo hướng Tây Bắc trên trục đường 49 Vinh - Thanh Chương, chừng 50km du khách sẽ tới đình Võ Liệt.

Đình Võ Liệt được xây dựng vào năm 1859 tại xã Võ Liệt, huyện Thanh Chương. Người chủ trì thiết kế và đôn đốc xây dựng là ông Hoàng Chính Trực, đậu cử nhân năm 1858.

Ngoài thờ thần, đình Võ Liệt còn là một văn chỉ của làng. Điều này thể hiện rõ qua việc thờ tự trong đình - Khổng Tử, ông tổ của đạo Nho, các vị tiên hiền đậu đạt ở địa phương và còn được cụ thể hoá qua 6 tấm bia đá xanh đặt 2 bên sân đình. Bia ghi danh sách họ tên 443 người con trong tổng Võ Liệt đậu tú tài đến đại khoa.

Đình có diện tích 346,8m², kiến trúc chữ "khẩu", 4 góc khép kín. Ngoài đình chính phía trước, còn có 2 đình 2 bên và một đình phía sau theo lối chồng diêm hai tầng uy nghi. Dãy đình phía trước cao 5m, dãy tầng lầu phía sau cao 7m (tính từ nóc trở xuống nền). Dãy đình tả và hữu cao 4,3m. Đình gồm 54 cột bằng gỗ lim. Trong đó có 6 dãy cột đình phía trước, chu vi mỗi cột 90cm và 48 cột còn lại, mỗi cột chu vi 80cm.

Các phần kiến trúc gỗ trong đình được trang trí với những hoạ tiết hoa văn đơn giản.

Vào những năm 1930 - 1931 khi cao trào Xô Viết - Nghệ Tĩnh nổ ra, đình Võ Liệt là trụ sở của phong trào Cách mạng, nhiều cuộc họp, cuộc đấu tranh diễn ra ở đây. Trước đây, lễ hội đình Võ Liệt tổ chức vào đầu tháng 2 (âm lịch), lễ kỳ khoa (3 năm 1 lần). Ngày nay lễ hội đình Võ Liệt được tổ chức hàng năm vào ngày 1/9 dương lịch (ngày Xô Viết Thanh Chương) nhằm ôn lại truyền thống văn hoá và cách mạng để giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ hôm nay và mai sau.

Đình Võ Liệt đã được xếp hạng di tích cấp Quốc gia. Đây là một di sản văn hoá của nhân dân xứ Nghệ nói riêng và của đất nước nói chung.

❖ Các điểm du lịch vùng phụ cận (thuộc tỉnh Hà Tĩnh) - nối tour từ trung tâm thành phố Vinh

Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du

Từ trung tâm thành phố Vinh, qua cầu Bến Thủy độ chừng 200m, rẽ trái theo quốc lộ 8b khoảng 6km du khách sẽ đến với làng Tiên Điền - quê hương danh nhân văn hoá thế giới - đại thi hào Nguyễn Du - Người đã gắn liền tên tuổi, cuộc đời và sự nghiệp của mình với kiệt tác Truyện Kiều nổi tiếng.

Nguyễn Du (1765- 1820) tên chữ là Tố Như, hiệu là Thanh Hiên sinh ra tại Thăng Long, cha là Hoàng giáp Nguyễn Nghiễm, mẹ là Trần Thị Tần - quê gốc xứ Kinh Bắc. Những kiệt tác để đời của ông sau này, một phần cũng chính nhờ từ nhỏ đã được lĩnh hội sâu sắc những nét tinh hoa văn hoá của cả ba vùng: Xứ Nghệ hùng vĩ, Thăng Long văn vật và Kinh Bắc thanh lịch.

Tác phẩm *Truyện Kiều* và bài "*Văn chiêu hồn*" nổi tiếng đã được Nguyễn Du thực hiện trong thời gian 6 năm (1796 -1802). *Truyện Kiều* đã được người đọc trong và ngoài nước đánh giá là một kiệt tác văn học.

Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du được xây dựng từ năm

1965 và đã được trùng tu nhiều lần. Lần gần đây nhất là vào năm 2004, khu lưu niệm đã được tôn tạo lại với quy mô bề thế, nhằm xứng đáng với tầm vóc cả về thân thể - sự nghiệp và con người của ông, đồng thời cũng đáp ứng nhu cầu tìm hiểu, thăm viếng của bạn bè, du khách thập phương.

Quần thể khu di tích rộng 3ha gồm có các hạng mục công trình: Khu mộ, nhà thờ Nguyễn Du, đàn tế và bia đá; Nhà tư vấn - nơi các tao nhân mặc khách bình thơ, bình văn; và các khu đền thờ,... Đặc biệt đến đây du khách có thể thả hồn mình theo những áng thơ, đứng chân ngắm nhìn những gốc cây cổ thụ đã có trên 300 năm tuổi và cảm nhận được sâu sắc đến tận cùng nhân cách và tài hoa của bậc đại thi nhân.

Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du mỗi năm đón hàng nghìn du khách đến tham quan, nghiên cứu và là địa chỉ để các thi sỹ, những người yêu thơ, yêu nhân cách cao quý của đại thi hào tìm đến.

Đền Củi

Xuôi về hướng Nam cầu Bến Thủy theo quốc lộ 1A khoảng 4km, rẽ phải đi tiếp 200m nữa du khách sẽ đến với ngôi đền Chợ Củi hay còn gọi là đền Củi. Đền Củi thuộc địa phận xã Xuân Hồng huyện Nghi Xuân, tỉnh Hà Tĩnh - vùng đất nằm ven dòng Lam giang thơ mộng với khung cảnh nên thơ.

Ngôi đền tọa lạc dưới chân núi Ngũ Mã, trong khoảng đất bằng phẳng tiếp giáp với dòng sông Lam giữa ngút ngàn rừng cây cổ thụ, tạo nên một không gian kiến trúc vừa huyền ảo, vừa linh thiêng, đẹp như tranh vẽ.

Đền Củi được dựng từ thời Lê, thờ Liễu Hạnh công chúa (nay có thờ Đại Vương Trần Quốc Tuấn và ông Hoàng Mười). Khuôn viên đền có diện tích rộng 1.040m², từ bờ sông Lam đi vào lần lượt có

tam quan, hồ bán nguyệt, sân trong (sân hạ điện), trung điện, thượng điện, miếu cô Chín và bia đặt ở góc phía trái và góc phía phải trước sân ngoài. Hai góc phía trước sân trong là miếu Cô, miếu Cậu. Ba miếu trên đều thờ quân gia, thể thần của Thánh Mẫu Liễu Hạnh.

Phong cảnh "sơn thủy hữu tình" cùng với tiếng tăm về sự linh thiêng, huyền bí của ngôi đền đã thu hút đông đảo khách thập phương đến văn cảnh, lễ đền. Hàng năm ở đền Cũ tổ chức 03 ngày đại lễ: Ngày 3/3 âm lịch giỗ Thánh mẫu Liễu Hạnh; ngày 20/8 âm lịch giỗ Hưng Đạo Đại Vương; ngày 10/10 âm lịch lễ hội Đức Ông Hoàng Mười. Vào những ngày lễ hội này nhân dân quanh vùng và du khách khắp mọi nơi trong cả nước về nơi đây trải hội làm sôi động cả một vùng.

Đền Cũ đã được xếp hạng là di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia.

Chùa Hương Tích

Chùa Hương Tích được xây dựng lên từ thời nhà Trần (thế kỷ thứ XIII - XIV) trên dãy núi Hồng Lĩnh, nay thuộc địa phận xã Thiên Lộc, huyện Can Lộc tỉnh Hà Tĩnh. Chùa Hương Tích gắn liền với sự tích về Sở Trang Vương và con gái Diệu Thiện với bao huyền thoại ly kỳ và tương truyền đây là nơi công chúa Diệu Thiện tu hành và đắc đạo.

Tương truyền, con đường độc đạo dẫn lên ngôi chùa đã có đến hàng ngàn năm tuổi. Du khách hành hương về nơi đây sẽ có dịp được tận hưởng cảm giác bỗng bồng, bay bổng như trở về với chốn bồng lai tiên cảnh. Qua những sườn núi chập trùng, mấp mô, qua rừng trúc, rừng thông, qua suối Hương Tuyền, qua am Bát Cảnh,.... chiêm ngưỡng không gian mênh mông, hùng vĩ của một vùng non nước rồi ngỡ ngàng khi nhìn thấy mình đang ở lưng chừng núi, văn cảnh chùa để thả hồn vào cõi tiên.

Quần thể của Chùa Hương Tích được chia làm 3 phần chính: Thượng điện (chùa chính), đền Thiên Vương và Am Thánh Mẫu theo truyền thuyết là nơi Diệu Thiện tu hành khi mới đến và cũng là nơi

bà hoá Phật. Xung quanh khu vực chùa còn rất nhiều kỳ quan liên kết thành một cụm thắng cảnh như: Động Tiên nữ có 36 cửa ra vào, am Phun Mây, suối Tiên Tắm... xen lẫn với những rừng thông, trúc, mai tạo nên một khung cảnh vừa đẹp mắt vừa nên thơ, nơi đây xứng đáng được mệnh danh là *"Hoan Châu đệ nhất danh Lam"* như người xưa đã từng ca ngợi. Hàng năm vào ngày 18/02 (âm lịch) lễ hội chùa được tổ chức (theo truyền thuyết thì đây là ngày Diệu Thiện hoá Phật), hàng vạn thiện nam, tín nữ và du khách từ mọi miền đất nước đổ về nơi đây để vui xuân, trải hội.

Ngã ba Đồng Lộc

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đầy gian khổ, hy sinh nhưng vô cùng oanh liệt của dân tộc, Ngã ba Đồng Lộc (Can Lộc - Hà Tĩnh) đã trở thành một địa chỉ đỏ, một dấu son không thể nào phai nhạt trong lịch sử đấu tranh của dân tộc ta. Nơi đây để quốc Mỹ đã trút xuống hàng vạn tấn bom đạn hồng ngấn chặn sự chi viện của Miền Bắc cho cuộc đấu tranh giải phóng miền Nam, theo thống kê có khoảng 42.900 quả bom phá, 12.000 bom tử trường, 96 bom bi mẹ các loại, 94 quả rốc két... Cũng tại nơi đây hàng vạn người con từ miền ngược đến miền xuôi đã dốc hết cả sức lực, trí tuệ, lòng nhiệt huyết và cả tuổi thanh xuân của mình để thông đường, thông xe ra tiền tuyến góp phần đánh thắng giặc Mỹ xâm lược. Ngày nay, khu di tích ngã ba Đồng Lộc đã trở thành địa chỉ xanh tràn đầy sức sống và nơi chứa đựng biết bao huyền thoại thiêng liêng, được nhân dân và thế hệ trẻ biết đến, trở thành khu tưởng niệm thanh niên xung phong toàn quốc.

Quần thể của khu di tích gồm có tượng đài chiến thắng Đồng Lộc - biểu tượng bất hủ của sức mạnh, ý chí quyết chiến, quyết thắng, tinh thần vươn lên đạp bằng mọi gian nan nguy hiểm của lực lượng thanh niên xung phong, bộ đội, công nhân giao thông, công an, dân quân du kích,... biểu tượng lưu niệm của ngành giao thông vận tải và nhà bia tưởng niệm các anh hùng liệt sỹ của ngành, nhà bia tưởng niệm thanh niên xung phong toàn quốc, khu mộ 10 nữ anh

Khu mộ Vua Mai Thúc Loan tại huyện Nam Đàn - tỉnh Nghệ An

Thác Xao Va tại huyện Quế Phong - tỉnh Nghệ An

Ngôi nhà nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sống thời niên thiếu
tại Làng Sen - huyện Nam Đàn - tỉnh Nghệ An

Sông Lam - Núi Hồng

hùng liệt sỹ thanh niên xung phong hy sinh tại ngã ba Đồng Lộc, nhà truyền thống thanh niên xung phong toàn quốc, phòng trưng bày truyền thống ngã ba Đồng Lộc, sự tích cầu Tối và cái chết oanh liệt của hai liệt sỹ Lê Đăng Dương và Phan Văn Tài.

Đến với khu di tích Ngã ba Đồng Lộc du khách sẽ bồi hồi xúc động khi được chứng kiến sự tái hiện cuộc đấu tranh của nhân dân cả nước, nhất là tấm gương hy sinh anh dũng của 10 cô gái ngã ba Đồng Lộc, một kỳ tích anh hùng và cảm động của tuổi trẻ Việt Nam.

Khu di tích Ngã Ba Đồng Lộc đã được Nhà nước xếp hạng di tích lịch sử văn hoá cấp quốc gia và là một trong những nơi giáo dục ý chí phấn đấu và tinh thần yêu nước của thế hệ trẻ Việt Nam.

Khu lưu niệm Tổng bí thư Trần Phú

Trong lịch sử hiện đại, Trần Phú (1904-1931) - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng cộng sản Việt Nam là một trong những người con ưu tú nhất của quê hương Hà Tĩnh.

Trong cảnh nước mất nhà tan, từ tình yêu quê hương đất nước nồng nàn, bầu nhiệt huyết của tuổi trẻ, ông đã sớm giác ngộ cách mạng, tiếp thu chủ nghĩa Mác Lênin. Trong quá trình hoạt động cách mạng ông luôn gương cao ngọn cờ đấu tranh vì lý tưởng của Đảng, lúc bị giam bắt, trước lúc mất ông đã căn dặn lại đồng chí, đồng đội: "Hãy giữ vững chí khí chiến đấu". Lời dặn của ông đã tiếp thêm sức mạnh và trở thành vũ khí chiến đấu của hàng triệu người Việt Nam trong suốt cuộc trường kỳ đánh giặc cứu nước.

Sau gần 70 năm, năm 1998, nhân dân Hà Tĩnh đã đưa hài cốt của ông về với đất quê Tùng Ảnh. Mộ của ông đặt ở núi Quần Hội, hướng về ngã ba Tam Soa, nơi bắt đầu của dòng sông La êm đềm. Ở làng Tùng Ảnh nơi vườn xưa của gia đình nay là khu lưu niệm về ông. Năm 2004, khu lưu niệm được tôn tạo và mở rộng với diện tích trên 4500m² gồm các hạng mục công trình: Nhà trưng bày lưu

niệm - nơi trưng bày những hiện vật liên quan đến cuộc đời và sự nghiệp của ông; khu mộ của Trần Phú, nhà thờ chi họ.

Đến với khu di tích du khách sẽ được ôn lại một thời kỳ lịch sử vẻ vang của cách mạng, sự chiến đấu và hy sinh oanh liệt của người chiến sỹ cộng sản Trần Phú và các đồng chí của ông - những người chiến sỹ trung thành của Đảng.

HƯỚNG DẪN DU LỊCH ĐẾN NGHỆ AN

❖ Giao thông

Nghệ An là tỉnh thuộc vùng Bắc Trung Bộ, nằm giữa các trung tâm du lịch lớn của cả nước (Hà Long - Hà Nội - Huế), có hệ thống giao thông khá phát triển, thuận tiện cho mọi loại hình giao thông: đường không, đường bộ và đường thủy, thích hợp cho mọi chương trình du lịch khi các hãng lữ hành tổ chức các tour du lịch đến Nghệ An.

◆ Đường hàng không

Những năm qua giao thông đường hàng không ở Nghệ An đã được đầu tư phát triển. Năm 1995 sân bay Vinh chính thức khai trương đi vào hoạt động. Hiện nay hãng hàng không quốc gia Việt Nam (Vietnam Airlines) đã mở tuyến bay thẳng từ Tp. HCM đến Vinh và ngược lại. Trong tương lai sẽ có các tuyến Hà Nội - Vinh....

Phòng bán vé máy bay:

Địa chỉ: Số 02 Lê Hồng Phong - Vinh - Nghệ An.

Điện thoại: (038) 847 359; Fax: (038) 847 359

Hoặc các đại lý tại: Khách sạn Sài Gòn - Kim Liên; Khách sạn Hữu Nghị....

◆ Đường bộ

- Xuất phát từ Hà Nội: tại bến xe Giáp Bát có các chuyến ô tô chất lượng cao vận chuyển liên tục từ 5h30' đến 17h cùng ngày, 30' có một chuyến rất thuận tiện cho du khách.

- Tại các tỉnh khác du khách cũng có thể dễ dàng đón chuyến xe

đến Nghệ An thông qua các bến xe địa phương và dừng tại bến xe Vinh.

Từ bến xe Vinh sẽ có các tuyến

Từ Vinh đi	Thời gian
TP. Hà Nội	30 phút/chuyến
TP. Hồ Chí Minh	5h - 7 h
TP. Hải Phòng	5h, 13h, 14h30
Đắk Lắk	5h
Bảo Lộc	5h
TP. Đà Lạt	5h
TP. Đà Nẵng	6h30, 14h, 16h30
TP. Huế	5h, 6h, 6h30
Quảng Ninh	thứ 2 và thứ 6
TP. Thanh Hoá	30 phút/ chuyến
Hà Tĩnh	30 phút/ chuyến

Ngoài ra còn có các tuyến đi Nam Định, Bình Định, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Quảng Bình, Ninh Bình, Hải Dương, Bắc Ninh.

Từ bến xe Vinh có các chuyến xe đi nội tỉnh như: Con Cuông, Đô Lương, Yên Thành, Quế Phong, Nghĩa Đàn, Diễn Châu, Nam Đàn, Quỳnh Châu, Quỳnh Hợp, Thanh Chương, Phúc Sơn (huyện Anh Sơn), Quỳnh Lưu, Kỳ Sơn.

Bên cạnh đó một số tuyến điểm du lịch gần địa bàn thành phố Vinh du khách cũng có thể đi xe buýt rất thuận tiện và giá vé hợp lý:

- Vinh - TX. Cửa Lò (30 phút/ chuyến và ngược lại)
- Vinh - Nam Đàn (30phút/ chuyến và ngược lại)

Mọi chi tiết xin liên hệ tại: **Công ty cổ phần xe khách**

Địa chỉ: 26 Nguyễn Thái Học

Điện thoại: (038) 846 438 - 847 901

◆ **Đường sắt**

Ngoài đường hàng không, đường bộ, đến Nghệ An bằng đường sắt

cũng rất thuận tiện cho du khách.

Phòng bán vé Ga Vinh

Địa chỉ: 01 đường Trường Chinh - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 853 302 - 831 695

Chuyến tàu	Điểm đầu - điểm cuối	Thời gian đến và đi	
		Vinh	Đi
SE2	Tp. Hồ Chí Minh - Hà Nội	14: 10	14: 17
E2		23: 33	23: 36
S2		22: 31	22: 38
S4		4: 09	4: 24
S6		20: 14	20: 29

Chuyến tàu	Điểm đầu - điểm cuối	Thời gian đến và đi	
		Vinh	Đi
SE1	Hà Nội - Tp. Hồ Chí Minh	19: 38	19: 45
E1		4: 07	4: 11
S1		0: 31	0: 38
S3		2: 01	2: 16
S5		18: 31	18: 46

Hoặc liên hệ tại các khách sạn lớn ở Vinh.

Giao thông trong tỉnh

Các tuyến đường bộ đến các điểm du lịch

Từ thành phố Vinh du khách có thể dễ dàng và thuận tiện đến các điểm du lịch thông qua tuyến đường bộ.

Tuyến đường Vinh - Cửa Lò: 16km

Dẫn đến trung tâm du lịch Cửa Lò với bãi biển sạch, đẹp được công nhận là một trong những bãi tắm tốt nhất của Việt Nam. Du khách có thể đi bằng phương tiện xe buýt hay xe máy từ Vinh theo đại lộ 3/2 khoảng 30 phút sẽ đến bãi biển Cửa Lò.

Tuyến đường Vinh - Quán Hành - Diễn Châu - Quỳnh Lưu: 60km

- Vinh - Quán Hành: 10km.
- Quán Hành - Diễn Châu: 28km
- Diễn Châu - Quỳnh Lưu: 22km

Từ Vinh theo tuyến đường quốc lộ 1A về hướng Bắc khoảng 60km du khách sẽ đến địa phận của huyện Quỳnh Lưu - có làng Quỳnh Đôi nơi sinh của Nữ thi sỹ Hồ Xuân Hương - Bà chúa thơ nôm của Việt Nam, là quê hương của các tiến sỹ nổi tiếng từ xưa đến nay như Hồ Sỹ Dương, Hồ Sỹ Đống, Hồ Phi Tích... Bên cạnh đó nơi đây có bãi biển Quỳnh Phương, ngôi đền Cờn nổi tiếng cùng với phong cảnh sơn thủy hữu tình.

Đến đây du khách có thể đi theo tuyến đường bộ hay đường sắt (đường sắt dừng lại ở ga Cầu Giát) sau đó đi lại bằng phương tiện đường bộ để đến với các điểm du lịch.

Tuyến đường: Vinh - Hưng Nguyên - Nam Đàn: 18km

- Vinh - Hưng Nguyên: 4km
- Hưng Nguyên - Nam Đàn: 14km

Theo tuyến đường quốc lộ 46 đi khoảng gần 30 phút du khách sẽ đến với huyện Nam Đàn - quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh - Danh nhân văn hóa Thế giới, anh hùng giải phóng dân tộc và cũng là quê hương của nhiều nhà trí thức đương đại, một trung tâm du lịch lớn của tỉnh Nghệ An.

Du khách có thể đi bằng phương tiện xe buýt, xe máy.

Tuyến đường Nam Đàn - Đô Lương - Anh Sơn - Con Cuông: 122km

- Nam Đàn - Đô Lương: 53km
- Đô Lương - Anh Sơn: 25 km
- Anh Sơn - Con Cuông: 44km

Theo tuyến đường quốc lộ 46 du khách sẽ đến Nam Đàn, từ Nam Đàn đi theo quốc lộ 15 để đến huyện Đô Lương, từ đó theo quốc lộ

7 du khách qua huyện Anh Sơn sẽ đến huyện Con Cuông nơi có Vườn Quốc gia Pù Mát - khu du lịch sinh thái nổi tiếng của Nghệ An với thác Khe Kèm, sông Giăng, suối Nước Mọc và hệ sinh vật học đa dạng, phong phú.

Tuyến đường: Vinh - Quán Hành - Diễn Châu - Nghĩa Đàn - Quỳnh Châu - Quế Phong: 180km

- Vinh - Quán Hành: 10km
- Quán Hành - Diễn Châu: 28km
- Diễn Châu - Nghĩa Đàn: 33km
- Nghĩa Đàn - Quỳnh Châu: 77km
- Quỳnh Châu - Quế Phong: 32km

Dọc theo quốc lộ 1A về hướng Bắc đến ngã ba Yên Lý thuộc địa phận huyện Diễn Châu du khách đi theo đường quốc lộ 48 qua địa phận của huyện Nghĩa Đàn du khách sẽ đến với Quỳnh Châu nơi có Hang Bua với hoạt động lễ hội sôi nổi vào những ngày đầu xuân, hang Thẩm Ôm, Bảo tàng văn hóa các dân tộc Quỳnh Châu - nơi trưng bày các hiện vật, tư liệu lịch sử của các dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc Nghệ An. Từ Quỳnh Châu đi khoảng 32km du khách sẽ đến Quế Phong để khám phá những điều lý thú của miền sơn cước, của thác Xao Va.

Nghệ An là tỉnh có giao thông rất thuận lợi cho mọi phương tiện, nên du khách có thể đi đến các điểm du lịch bằng ô tô, xe máy hay xe đạp. Điều này tùy thuộc vào sở thích của khách du lịch khi muốn khám phá các phong cảnh thiên nhiên và các điểm tham quan du lịch.

❖ Một số điều lưu ý đối với khách du lịch

◆ Đối với khách đi tự túc

Đi du lịch theo khuynh hướng tự do, tự túc đang được tầng lớp trẻ rất ưa thích đặc biệt là những bạn trẻ ưa khám phá. Bởi lẽ đi du lịch tự túc du khách có thể tự do thay đổi chương trình theo ý của mình để có thể cảm nhận phong cảnh cũng như sự thú vị trong

chuyến hành trình du lịch.

Tuy nhiên khi tự tổ chức các tour du lịch thì du khách cần chú ý những điểm sau:

- Đọc kỹ sách hướng dẫn du lịch và nên mang theo sách bên mình như là một cẩm nang.
- Nắm vững thông tin về địa điểm lưu trú, giao thông, điện thoại, địa chỉ của những cơ sở cung cấp dịch vụ, trong đó có dịch vụ y tế để khi cần có thể liên lạc ngay.
- Mang theo bản đồ du lịch Nghệ An.
- Trước khi đi du lịch du khách cũng có thể tham khảo các chương trình du lịch của các công ty lữ hành hay tham khảo ý kiến của các chuyên gia tư vấn du lịch và điều cốt yếu là du khách phải tự cân nhắc xem mình có thể tự tổ chức chương trình mà không có sự hỗ trợ của các trung tâm du lịch hay không.

♦ **Đối với khách du lịch đi theo tour**

Khi nhắc đến Nghệ An chắc hẳn du khách ai cũng biết đây là quê hương của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, vùng đất địa linh nhân kiệt, nơi sinh ra những vị anh hùng, những nhân tài cho đất nước.

Một chuyến du lịch trọn gói sau khi đã đọc kỹ các chi tiết hướng dẫn trong cuốn sách này sẽ giúp du khách hoàn toàn thoải mái để có một kỳ nghỉ đầy thư giãn và thú vị với sự sắp xếp chu đáo của các hãng lữ hành. Và du lịch trọn gói không có nghĩa là gò bó theo một khuôn khổ nhất định nào đó, du khách có thể đưa ra những yêu cầu nguyện vọng của mình và du khách sẽ được đáp ứng một cách đầy đủ và tốt nhất.

❖ **Các chương trình du lịch**

◆ **Chương trình du lịch trong tỉnh**

- Vinh (hoặc Cửa Lò) - Khu di tích lịch sử - Văn hóa Kim Liên (Nơi sinh Danh nhân văn hóa Thế giới Hồ Chí Minh) - Khu đền thờ lăng

mộ Mai Hắc Đế - Khu di tích lịch sử văn hoá cụ Phan Bội Châu - Khu tưởng niệm Xô Viết - Nghệ Tĩnh 1930-1931 - Khu di tích lưu niệm Cố Tổng bí thư Lê Hồng Phong.

- Vinh - Cửa Lò - Đảo Ngư.

- Vinh (hoặc Cửa Lò) - Vườn Quốc gia Pù Mát (thăm Vườn Quốc gia bằng thuyền trên hồ Pà Lài - sông Giăng) - Tham quan tìm hiểu làng nghề dệt thổ cẩm Lục Dạ - Tham quan, tìm hiểu khu Bảo tàng Gene động, thực vật - Tham quan thác Kềm.

- Vinh (hoặc Cửa Lò) - Nhà thờ Đá Bảo Nham - Khu du lịch nước khoáng nóng Giang Sơn - Cột mốc số 0 đường chiến lược Hồ Chí Minh.

- Vinh (hoặc Cửa Lò) - Quỳnh Châu - Quế Phong (thăm hệ thống hang động: Hang Bua, hang Thẩm Ồm, thác Xao Va, làng dệt thổ cẩm Châu Tiến, tìm hiểu phong tục tập quán, sinh hoạt văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Thái, nhà bảo tàng dân tộc Quỳnh Châu, lễ hội dân gian các dân tộc).

- Vinh City tour: tham quan Quảng trường Hồ Chí Minh - Khu du lịch Bến Thủy, Núi Quyết - Đền Ông Hoàng Mười - Các nhà bảo tàng - Các làng nghề truyền thống - Mua sắm tại các siêu thị.

◆ **Tour liên tỉnh**

- Vinh - Khu mộ Đại thi hào Nguyễn Du - Ngã ba Đồng Lộc (Hà Tĩnh).

- Vinh - Động Phong Nha - Huế - Hội An.

- Vinh - Hà Nội - Hạ Long - Hải Phòng.

◆ **Tour đường bộ quốc tế theo tuyến hành lang Đông Tây**

- Vinh - Viêng Chăn (Lào) - Nong Khai (Thái Lan): 460 km.

- Vinh - Thà Khẹt (Lào) - Nakhonphanom (Thái Lan): 330km.

◆ **Các tour du lịch bằng đường bộ quốc tế đến Nghệ An**

- Đông Hưng (Trung Quốc) - Hạ Long - Vinh: 580km.

- Bằng Tường (Trung Quốc) - Hà Nội - Vinh: 470km.

- Nong Khai (Thái Lan) - Viêng Chăn (Lào) - Vinh: 520km.

- Nakhonphanom (Thái Lan) - Thà Khẹt (Lào) - Vinh: 330km.

❖ **Một số Trung tâm lữ hành quốc tế tại Nghệ An và Công ty lữ hành trong nước có liên quan**

Trung tâm Lữ hành quốc tế Công ty du lịch Nghệ An

Địa chỉ: 13 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 692

Fax (038) 843 635

Trung tâm Lữ hành quốc tế Công ty khách sạn Phương Đông

Địa chỉ: Số 02 đường Trường Thi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 011

Fax: (038) 562 562

Trung tâm Lữ hành khách sạn Hữu Nghị

Địa chỉ: Số 74 đường Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 343

Fax: (038) 842 813

❖ **Một số Công ty lữ hành tổ chức tour du lịch tới Nghệ An**

Để có được chương trình du lịch trọn gói hấp dẫn và trọn vẹn khi tới Nghệ An thì du khách có thể tham khảo chương trình của một số công ty du lịch sau:

Tại Hà Nội

Công ty Du lịch Hà Nội

Địa chỉ: 18 Lý Thường Kiệt

Điện thoại: (04) 826 6715

Fax: (04) 825 4209.

Hanoi Toserco

Địa chỉ: 08 Tô Hiến Thành

Điện thoại: (04) 976 2076

Fax: (04) 822 6055

Công ty XNK Du lịch và Đầu tư Hồ Gươm

Địa chỉ: 10 Ngô Hàng Bội

Điện thoại: (04) 823 5485

Fax: (04) 734 0744

Công ty Du lịch dịch vụ đường sắt Hà Nội

Địa chỉ: 142 Lê Duẩn

Điện thoại: (04) 518 2476

Fax: (04) 518 2095

Tại thành phố Hồ Chí Minh

Công ty Dịch vụ Lữ hành Sài Gòn Tourist

Địa chỉ: 49 Lê Thánh Tôn - Quận 1

Điện thoại: (08) 829 8914

Fax: (08) 822 4987

Công ty Dịch vụ Du lịch Bến Thành

Địa chỉ: 04-06 Hồ Huân Nghiệp - Quận 1

Điện thoại: (08) 822 2979

Fax: (08) 829 5060

Công ty Du lịch Hoà Bình (Peace Tour)

Địa chỉ: 60 Võ Văn Tần - Quận 3

Điện thoại: (08) 930 5997

Fax: (08) 930 4416

Công ty Du lịch và Tiếp thị Giao thông vận tải (Vietravel)

Địa chỉ: 190 Pasteur - Quận 3

Điện thoại: (08) 822 8898

Fax: (08) 829 9142

Tại Quảng Ninh

Công ty Du lịch Hạ Long

Địa chỉ: 01 đường Hạ Long

- Tp. Hạ Long

Điện thoại: (033) 846 329

Fax: (033) 846 284

Tại Hải phòng

Công ty Du lịch Hải Phòng

Địa chỉ: 60A Điện Biên Phủ

Điện thoại: (031) 842 957

Fax: (031) 823 651

Tại Huế

Công ty Du lịch Hương Giang

Địa chỉ: 02 Nguyễn Công Trứ

- Tp. Huế

Điện thoại: (054) 826 070

Fax: (054) 823 102

Tại Vũng Tàu

Công ty Du lịch Bà Rịa - Vũng Tàu

Địa chỉ: 207 Võ Thị Sáu - Phường 2

- Tp. Vũng Tàu

Điện thoại: (064) 856 445

Fax: (064) 856 444

❖ Khách sạn, nhà hàng

◆ Khách sạn

Những năm gần đây, các dịch vụ

về lưu trú, vui chơi giải trí được phát triển nhanh chóng cả về số lượng cũng như chất lượng. Nếu trước đây du khách đến với Nghệ An số nhà nghỉ và khách sạn còn hạn chế thì ngày nay du khách có thể tự do thoải mái trong việc lựa chọn nơi lưu trú phù hợp với khả năng tài chính của mình. Hệ thống nhà nghỉ khách sạn ở Nghệ An sẽ đáp ứng được những yêu cầu khắt khe nhất của du khách, từ những du khách Châu Âu đến Châu Á với hệ thống dịch vụ đa dạng và phong phú đem lại cảm giác thư thái và thoải mái cho du khách vào những ngày nghỉ.

Tại Vinh

Khách sạn Phương Đông Đ. Lê Lợi

02 Trường Thi - Tp. Vinh

ĐT: (038) 562 299

Fax: (038) 562 562

Email: kspdong@hn.vnn.vn

Số phòng: 86

Khách sạn Sài Gòn - Kim Liên Đ. Lê Lợi

25 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 838 899

Fax: (038) 838 898

Email: sgklna@hn.vnn.vn

Số phòng: 77

Khách sạn Giao Tế Đ. Lê Lợi

09 Hồ Tùng Mậu - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 843 175

Fax: (038) 596 249

Số phòng: 80

Khách sạn Thương Mại Vinh ☆☆

19 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 830 215

Fax: (038) 830 393

Khách sạn Hữu Nghị ☆☆☆

74 Lê Lợi - Tp. Vinh

(038) 842 492

Fax: (038) 842 813

Email: hnghihot@hn.vnn.vn

Số phòng: 80

Khách sạn Năng Lượng ☆☆☆

02 Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 788

Fax: (038) 848 873

Số phòng: 88

Giá phòng: 10 - 50 USD

Khách sạn Phú Nguyên Hải ☆☆☆

81 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 848 429

Fax: (038) 832 014

Email: ctpnh@hn.vnn.vn

Số phòng: 21

Khách sạn Thành Vinh ☆☆☆

213 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 847 222

Fax: (038) 847 226

Số phòng: 20

Khách sạn Hoa Phượng Đỏ ☆☆☆

72 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 841 236

Fax: (038) 835 673

Email: hpdohotel@hn.vnn.vn

Số phòng: 92

Khách sạn Bến Thủy ☆☆☆

41 Nguyễn Du - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 855 163

Fax: (038) 552 788

Số phòng: 42

Khách sạn Việt Lào

37A Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 564 911

Fax: (038) 565 004

Số phòng: 36

Khách sạn Thanh Bình

33 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 512

Fax: (038) 842 522

Số phòng: 35

Khách sạn Thanh Lịch

49 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 961

Fax: (038) 837 326

Số phòng: 33

Khách sạn Trà Bồng

83 Trần Phú - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 226

Fax: (038) 569 607

Số phòng: 33

Khách sạn Phương Nam

78 Nguyễn Thị Minh Khai - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 847 422

Fax: (038) 843 162

Số phòng: 27

Khách sạn Đông Đô

14 Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 846 990

Số phòng: 26

Khách sạn Trắc Địa

Địa chỉ: 12 Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 784

Số phòng: 26

Nhà khách Nghệ An

03 Phan Đăng Lưu - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 819

Số phòng: 25

Khách sạn Bông Sen

39 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 397

Số phòng: 19

Khách sạn Phượng Hoàng

139 Lê Duẩn - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 845 584

Số phòng: 23

Khách sạn Ngân Hà

41 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 849 896

Số phòng: 22

Khách sạn Phương Bắc

Đường Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 595 479

Số phòng: 19

Khách sạn Kim Loan

86 Nguyễn Du - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 855 806

Số phòng: 16

Khách sạn Lam Hồng

26 Phan Bội Châu - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 853 261

Fax: (038) 553 013

Số phòng: 15

Khách sạn Cửa Đông

167 Nguyễn Phong Sắc - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 337

Khách sạn Kim Thái Sơn

107 Nguyễn Thái Học - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 409

Fax: (038) 832 831

Số phòng: 12

Khách sạn Thiên Hương

Đường Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 611

Số phòng: 12

Khách sạn Quang Trung

04 Đinh Công Tráng - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 665

Số phòng: 80

Khách sạn Bảo Ngọc

99 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 569 999

Số phòng: 21

Khách sạn Hải Âu

115B Nguyễn Thái Học - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 564 166

Số phòng: 14

Cửa Lò

Khách sạn Xanh (Green Hotel) ☆☆☆

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 949 949

Fax: (038) 949 949

Số phòng: 183

Khách sạn Hòn Ngự ☆☆☆

94 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 127

Fax: (038) 824 446

Số phòng: 181

Khách sạn Hà Nội ☆☆☆

Đường số 2 - Xã Nghi Thu - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 815

Fax: (038) 824 079

Số phòng: 22

Khách sạn Việt Anh☆☆

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 222

Fax: (038) 951 666

Số phòng: 72

Khách sạn Công Đoàn Cửa Lò☆☆

74 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 176

Fax: (038) 824 111

Số phòng: 152

Khách sạn Bạch Tuyết☆☆

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 949 456

Fax: (038) 949 567

Số phòng: 33

Khách sạn Thái Bình Dương☆☆

92 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 164

Fax: (038) 824 692

Số phòng: 160

Khách sạn Hoa Đồng Tiền ☆

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 901

Fax: (038) 824 904

Số phòng: 37

Khách sạn Tô Gi ☆

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 663

Fax: (038) 951 168

Số phòng: 60

Khách sạn Hạ Long

Đường Sào Nam - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 617

Fax: (038) 951 018

Số phòng: 56

Khách sạn Đại Huệ

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 567

Fax: (038) 951 888

Số phòng: 47

Nhà khách Giao Tế 2

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 589

Fax: (038) 824 779

Số phòng: 80

Khách sạn Việt Lào Cửa Lò

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 216

Fax: (038) 951 219

Số phòng: 45

Khách sạn Phú Gia

68 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 367

Fax: (038) 951 616

Số phòng: 44

Khách sạn Viễn Đông

09 đường Sào Nam - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 949 387

Fax: (038) 824 196

Số phòng: 40

Khách sạn Sao Biển

Địa chỉ: K1 Thu Thủy - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 405

Fax: (038) 824 405

Số phòng: 36

Khách sạn Bưu Điện Cửa Lò

01 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 554

Fax: (038) 824 318

Số phòng: 35

Khách sạn Tây Đô

Xã Nghi Hương - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 959

Fax: (038) 949 345

Số phòng: 35

Khách sạn Hoàn Kiếm

66 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 878

Fax: (038) 951 879

Số phòng: 28

Khách sạn Lộc Anh

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 788

Số phòng: 25

Khách sạn Biển Nhớ

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 610

Số phòng: 25

Khách sạn Hoàng Lan

Phường Thu Thủy - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 389

Số phòng: 24

Khách sạn Huệ Lộc 2

01 Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 949 555

Fax: (038) 564 546

Số phòng: 24

Khách sạn Lê Dũng

Phường Thu Thủy - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 949 299

Số phòng: 23

Khách sạn Việt Úc

Đường Sào Nam - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 577

Fax: (038) 824588

Số phòng: 22

Khách sạn Thân Hoa

Xã Nghi Hương - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 224

Số phòng: 20

Khách sạn An Đông

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 263

Số phòng: 19

Khách sạn Việt Đức

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 557

Số phòng: 19

Khách sạn Trung Thành

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 849 156

Số phòng: 19

Khách sạn Thành Lộc

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

ĐT: (038) 951 434

Số phòng: 16

Khách sạn Anh Tuấn

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 076

Fax: (038) 949 343

Số phòng: 15

Khách sạn Thanh Thủy

Phường Thu Thủy - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 253

Fax: (038) 949 133

Số phòng: 14

Khách sạn Hồng Kông

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 629

Số phòng: 12

Khách sạn Tâm Hiền

Phường Thu Thủy - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 801

Số phòng: 12

Khách sạn Thăng Long

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 357

Số phòng: 27

Khách sạn Thái Thủy

Đường 7 - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 952

Fax: (038) 949 313

Số phòng: 29

Khách sạn Việt Thái

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 896

Fax: (038) 824 680

Số phòng: 22

Khách sạn Thu Thủy

07 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 156

Fax: (038) 824 764

Số phòng: 86

Khách sạn Linh Quân

Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 788

Fax: (038) 949 244

Số phòng: 21

◆ Nhà hàng

Nghệ An, là miền đất nằm giữa hai đầu đất nước. Chính vị trí thuận lợi này đã giúp cho Nghệ An có lợi thế là nơi giao thoa của văn hoá ẩm thực hai miền Nam Bắc, Đông Tây, tạo cho Nghệ An có sự đa dạng, phong phú trong ẩm thực và trong phong cách chế biến món ăn. Ngày nay du khách đến với Nghệ An sẽ thấy có sự đổi mới trong cách chế biến các món ăn vừa mang đậm nét văn hóa đồng thời kết hợp những cái mới lạ của các vùng miền, các dân tộc khác nhau từ những món ăn truyền thống đến những món ăn Âu, Á được phổ biến trong các nhà hàng. Bên cạnh đó Nghệ An có lợi thế là tỉnh có bờ biển dài với sự phong phú về hải sản như tôm, cua, cá, mực và sự chế biến khéo léo tài tình của các chuyên gia đầu bếp chắc chắn sẽ làm hài lòng du khách khi đến với Nghệ An.

Tại Vinh

Nhà hàng Ngọc Châu 3

Địa chỉ: Cầu lạc bộ Lao động

Điện thoại: (038) 569 087

Nhà hàng Trường Thi

Địa chỉ: 02 Trường Thi

Điện thoại: (038) 849 022

Nhà hàng Huỳnh Đệ

Địa chỉ: 120 Hecmann

Điện thoại: (038) 566 912

Nhà hàng Hoài Hằng

Địa chỉ: 119 Nguyễn Thị Minh Khai

Điện thoại: (038) 841 825

Nhà hàng Thành Đạt

Địa chỉ: K2 Trường Thi

Điện thoại: (038) 849 563

Nhà hàng Đức Hà

Địa chỉ: 99 Nguyễn Du

Điện thoại: (038) 855 101

Nhà hàng nổi Nắng Sài Gòn

Địa chỉ: 02 Phan Đình Phùng

Điện thoại: (038) 838 523

Nhà hàng Minh Sự

Địa chỉ: 110 Hồng Bàng

Điện thoại: (038) 566 535

Nhà hàng Yến Trang

Địa chỉ: 115 Nguyễn Thị Minh Khai

Điện thoại: (038) 842 619

Nhà hàng Thanh Quyền

Địa chỉ: 53 Phan Đình Phùng

Điện thoại: (038) 847 228

Nhà hàng Tuấn Thành

Địa chỉ: 39 Lê Hồng Phong

Điện thoại: (038) 563 420

Nhà hàng Dũng Châu

Địa chỉ: K1 - Phường Đội Cung

Điện thoại: (038) 501 653

Nhà hàng Bách Thảo

Địa chỉ: 126 Hecmann

Điện thoại: (038) 520 148

Nhà hàng Minh Hoàn

Địa chỉ: K14 - Phường Bến Thủy

Điện thoại: (038) 855 405

Nhà hàng Hải Yến

Địa chỉ: 150 Lê Lợi

Điện thoại: (038) 585 153

Tại Cửa Lò

Nhà hàng Hồng Tín

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 784

Nhà hàng Trảng An

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 759

Nhà hàng Nhân Trung

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 665

Nhà hàng Thư Lữ

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 824

Nhà hàng Tài Nhân

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 776

Nhà hàng Hồng Thương

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 562

Nhà hàng Hà Phương

Địa chỉ: Đường số 10

Điện thoại: (038) 951 858

Nhà hàng Quang Lượng

Địa chỉ: Đường số 10

Điện thoại: (038) 949 275

Nhà hàng Minh Huệ

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 349

Nhà hàng Kim Anh

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 865

Nhà hàng Huyền Anh

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 701

Nhà hàng Minh Hoà

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 222

Nhà hàng Hoa Châu

Địa chỉ: 92 Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 694

Nhà hàng Hoa Xuân

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 263

Nhà hàng Lân Châu

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 581

Nhà hàng Việt Phương

Địa chỉ: Đường Bình Minh
(KS Anh Tuấn)

Điện thoại: (038) 824 458

Nhà hàng Minh Nga

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 753

Nhà hàng Hùng Liên

Địa chỉ: 80 đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 949 146

Nhà hàng Bình Vĩnh

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 480

Nhà hàng Đức Liên

Địa chỉ: Đường Bình Minh
(KS Công Đoàn)

Điện thoại: (038) 951 064

Nhà hàng Xuân Hoàng

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 194

Nhà hàng Thuý Hằng

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 123

Nhà hàng Hòa Sơn

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 693

Nhà hàng Hoa Hòa

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 944

Nhà hàng Thuý Hằng II

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 824 717

Nhà hàng Phương Liên

Địa chỉ: Đường Bình Minh

Điện thoại: (038) 951 870

Nhà hàng Quang Sáng

Địa chỉ: Đường Chợ Cóc

Điện thoại: (038) 951 014

Nhà hàng Thuỷ Dương

Địa chỉ: Đường Chợ Cóc

Điện thoại: (038) 951 941

Nhà hàng Tuyết Trinh

Địa chỉ: Đường số 5 Nghi Thu

Điện thoại: (038) 824507

Nhà hàng Hoa Lan

Địa chỉ: Đường số 5

Điện thoại: (038) 949 718

Nhà hàng Phong Hương

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 951 861

Nhà hàng Hồng Lộc

Địa chỉ: 92 đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 951 106

Nhà hàng Tuấn Hoa

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 824 753

Nhà hàng Viễn Tây

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 949 515

Nhà hàng Hoa Hùng

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 949 740

Nhà hàng Phong Thuỷ

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 824 880

Nhà hàng Thiện Hoa

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 951 824

Nhà hàng Ánh Tuyết

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 949 379

Nhà hàng Thu Huệ

Địa chỉ: Đường Sào Nam

Điện thoại: (038) 824 368

❖ Vui chơi giải trí và dịch vụ

◆ Các khu vui chơi giải trí

Nghệ An ngày một phát triển, đời sống người dân ngày càng được cải thiện, nhu cầu vui chơi giải trí cũng được tăng lên mạnh mẽ. Các khu vui chơi giải trí ở thành phố Vinh được xây dựng nhằm đáp ứng mọi nhu cầu sinh hoạt văn hoá, thể thao cho tầng lớp thanh thiếu niên cũng như của người dân trong địa bàn của thành phố. Ngoài các điểm vui chơi giải trí đã có, hiện nay trong thành phố có nhiều dự án xây dựng khu vui chơi giải trí đã và đang được thực hiện để thúc đẩy sự phát triển du lịch của địa phương cũng như thoả mãn nhu cầu vui chơi giải trí của người dân.

Tại Vinh

Công viên Nguyễn Tất Thành

Địa chỉ: Số 01 Phan Đăng Lưu - Tp.Vinh

Điện thoại: (038) 847 208/ 842 126

Nằm trên trục đường Trường Thi và Phan Đăng Lưu gần quảng trường Hồ Chí Minh. Công viên Nguyễn Tất Thành từ lâu đã là địa chỉ quen thuộc của các bạn trẻ trong thành phố Vinh.

Công viên Nguyễn Tất Thành được thành lập vào ngày 16/10/1985 trực thuộc Tỉnh đoàn Nghệ Tĩnh, với khuôn viên rộng 8ha gồm 5ha mặt đất và 3ha mặt nước.

Năm 1987, Đại hội lần thứ V của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã quyết định để tiến tới kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh cần phải có những công trình có ý nghĩa giáo dục tại các địa phương, đặc biệt trên quê hương Bác Hồ. Với mục đích đó Đại hội đã kêu gọi tuổi trẻ cả nước đóng góp xây dựng Công viên Nguyễn Tất Thành và Tượng đài Bác Hồ với tuổi trẻ đặt tại công viên. Nhóm tượng đài gồm có tượng đài Bác Hồ, hình tượng cô gái dân tộc biểu tượng cho hình ảnh người phụ nữ của 54 dân tộc Việt Nam, tượng anh thanh niên có đầy đủ những tố chất biểu tượng cho các thế hệ thanh niên của đất nước, hình ảnh thiếu nhi quàng khăn đỏ biểu tượng của tầng lớp thiếu niên nhi đồng của đất nước. Tượng đài Bác Hồ và tuổi trẻ là biểu tượng của công viên Nguyễn Tất Thành, công viên duy nhất được vinh dự mang tên Bác trên đất nước Việt Nam.

Công viên Nguyễn Tất Thành không chỉ là nơi vui chơi giải trí của các tầng lớp nhân dân trong thành phố mà còn là nơi tổ chức các cuộc thi, các phong trào thanh thiếu niên trong thành phố và hai lần được vinh dự là nơi tổ chức Đại hội cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc... Tại đây các bạn trẻ có thể tham gia các trò chơi như:

- Đu quay, giàn ngựa bay, giàn máy bay dùng nguyên lý thủy lực để tự động lên xuống.
- Ô tô điện, xe đạp nước.
- Sân chơi thể thao như: Sân bóng chuyền, sân tennis, thư viện với hơn 3.000 đầu sách.

Hiện nay một dự án đang được triển khai xây dựng sẽ làm thay đổi diện mạo của công viên, với việc mở rộng các khu vui chơi giải trí, văn hoá thể thao để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người dân và tên công viên Nguyễn Tất Thành sẽ được khắc ghi trong mỗi người dân không chỉ trong thành phố Vinh mà cả các tỉnh khác nếu các bạn có dịp đến thăm.

Công viên Trung tâm

Công viên trung tâm thành phố Vinh tọa lạc tại vị trí trung tâm thành phố, phía Đông Bắc là quảng trường Hồ Chí Minh. Tổng diện tích của khu vực Công viên là 258.980m² được phân thành 5 khu A, B, C, D, E và nối với nhau bằng hệ thống giao thông trực tuyến. Hiện nay một số dự án và hạng mục công trình đang được triển khai nhằm đáp ứng nhu cầu của khách tham quan như: Cung lễ cưới, hồ thủy cung, cửa hàng trung tâm...

Khu vui chơi giải trí Hồ Cửa Nam

Đây là một địa điểm du lịch hấp dẫn nằm ở phía Tây thành phố Vinh, trên tuyến đường quốc lộ 46 từ Vinh đi Nam Đàn. Khu vui chơi giải trí Hồ Cửa Nam có diện tích 147.802m² (bao gồm diện tích mặt đất và mặt hồ). Khu vui chơi có kết cấu hạ tầng với bố cục khuôn viên hết sức hấp dẫn với các trò chơi như: du thuyền, xe điện trượt trên ray, khu vực giải trí thư giãn... Hiện nay đang có một dự án nhằm tôn tạo và tu bổ thêm các hạng mục công trình vui chơi giải trí để đáp ứng nhu cầu nghỉ ngơi giải trí của dân cư địa phương cũng như nhân dân quanh vùng.

Địa chỉ các trung tâm văn hóa thể thao vui chơi giải trí

Nhà văn hoá

NVH Lao động tỉnh Nghệ An

Địa chỉ: 06 Lê Mao - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 591 039

Nhà Văn hoá Thiếu nhi Việt Đức

Địa chỉ: 10 Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 773

Nhà hát, rạp chiếu phim, nhà thi đấu thể thao

Nhà hát Dân ca Nghệ An

Địa chỉ: 76 Nguyễn Du - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 855 368

Đoàn Ca múa kịch Nghệ An

Địa chỉ: Trung Tiến - Hưng Dũng

Điện thoại: (038) 844 025

Nhà biểu diễn Nghệ thuật

Địa chỉ: 30 Nguyễn Sỹ Sách

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 834 829

Rạp 12/9

Địa chỉ: Quang Trung - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 565 448

Trung tâm thi đấu thể thao

Địa chỉ: 06 Đào Tấn - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 566 047

Sân tennis

- Khách sạn Phương Đông: số 02

Trường Thi - Tp. Vinh

- Câu lạc bộ Lao Động

- Công viên Nguyễn Tất Thành

- Nhà thi đấu Sở thể dục Thể thao.

Sân nhảy

Sân nhảy Memory tại Câu lạc bộ

Lao Động - Tp. Vinh.

Karaoke

- Tại các khách sạn lớn trên địa

bàn tỉnh: Phương Đông, Sài Gòn

- Kim Liên, Hoa Phượng Đỏ,

Năng Lượng, Phú Nguyên Hải,

Hữu Nghị và các khách sạn ở

Cửa Lò: Hòn Ngự, Thái Bình

Dương, Việt Anh, Công Đoàn...

Massage

Tại các khách sạn lớn trên địa

bàn tỉnh.

Cửa Lò

Câu lạc bộ du thuyền

Địa chỉ: Khối 6 phường Thu Thủy,

Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 951 489

Câu lạc bộ du thuyền được xây dựng dựa trên cơ sở đáp ứng nhu cầu du lịch biển của khách khi tới du lịch biển Cửa Lò. tour du lịch do Câu lạc bộ du thuyền có đầy đủ các dịch vụ khi du khách đi du lịch. Với các tour du lịch phong phú và đa dạng, đây sẽ là điểm đến giúp khách du lịch có

cảm giác vui vẻ sau những ngày làm việc căng thẳng.

Các tour du lịch trên biển, dọc sông Lam

- Du lịch Đảo Ngư - Điểm du lịch sinh thái Cửa Lò
- Du thuyền văn cảnh *Lan Châu - Động Rùa - Đảo Tiên*
- Câu mực - thưởng thức đặc sản biển Cửa Lò
- Cửa Lò - Tràm chim Hưng Hòa - Xuân Lam - Đền Cũ

Phương tiện	Số lượng người	Giá vé (VNĐ)
Tàu	30 người	600.000
	40 người	700.000
Thuyền	30 người	400.000
	40 người	500.000
Bè	20 người	300.000
	30 người	400.000

Công viên trung tâm Cửa Lò

Địa chỉ: Đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 537

Công viên được quy hoạch dọc theo bờ biển bởi các thảm cỏ tạo thành những điểm hấp dẫn du khách. Đan xen với đó là các hạng mục công trình và các điểm vui chơi giải trí của thiếu nhi như đu quay, cầu trượt, sân cầu lông ngoài trời. Với diện tích 8ha, công viên quy tụ đầy đủ các loại hình dịch vụ du lịch, hấp dẫn du khách bởi không khí trong lành và mát mẻ, chen lẫn giữa cảnh vật thiên nhiên, cảnh quan sông núi tuyệt đẹp.

❖ Mua sắm

Thành phố Vinh vừa là trung tâm văn hoá xã hội đồng thời là trung tâm kinh tế thương mại của tỉnh Nghệ An. Do vậy du khách đến với Vinh vừa có thể tham quan các cảnh đẹp của thành phố, vừa dễ dàng mua sắm các loại hàng hoá với số lượng và chất lượng đa dạng phù hợp với yêu cầu, khả năng thanh toán của mình, từ

những đồ dùng trong gia đình đến những vật dụng cá nhân như giày dép, quần áo... Các cửa hàng sẽ đáp ứng nhu cầu khách du lịch một cách đầy đủ và nhiệt tình nhất.

Các cửa hàng thời trang và hiệu may tại Vinh

Shop quần áo Kiều Hương

46 Đinh Công Tráng, Tp. Vinh

Shop thời trang Thủy Vân

33 Đinh Công Tráng, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 598 338

Hiệu giấy Quang Lê

76 Đinh Công Tráng, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 598 287

Shop Duy Tân

65 Nguyễn Thị Minh Khai, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 561 145

Shop thời trang áo Thế Việt

81 Đinh Công Tráng, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 591 091

Shop giấy dép Ánh Lân

05 Trần Phú, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 598 098

Shop áo dài Mỹ Liên

154 Trần Phú, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 865

Shop trang phục đồ nam Quang Trang

77 Nguyễn Thị Minh Khai, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 591 055

Nhà may

Nhà may veston An Nga

06 Quang Trung, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 831 311

Nhà may áo dài Đức Hoan

103 Mai Hắc Đế, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 841 110

Nhà may Hà Hùng

120 Trần Phú - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 845 995

Nhà may veston Nam Anh

73 Nguyễn Thị Minh Khai, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 833 192

Nhà may veston Nam Thanh

58 Lê Lợi, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 841 129

Nhà may veston nam, nữ Thanh Tú

90 Phan Chu Trinh, Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 564 302

Cửa hàng bán hàng lưu niệm

Mùa hè khi đi du lịch biển, du khách có thể mua hàng lưu niệm tại các quán, quầy hàng trên đường Bình Minh, thị xã Cửa Lò và các quầy tạp hoá bán hàng lưu niệm. Hàng lưu niệm ở đây được làm từ những đồ biển phong phú và đa dạng về mẫu sắc cũng như chủng loại. Khách du lịch có thể mua tại siêu thị Maximax (khách sạn Xanh - Cửa Lò) và một số siêu thị ở Vinh. Chợ Vinh là trung tâm thương

mại có thể đáp ứng mọi nhu cầu của du khách, ngoài ra còn có các trung tâm thương mại như: Vinh Hằng 45 Nguyễn Thị Minh Khai - Điện thoại: (038) 598 590, Công ty Thương mại Thành Vinh và các điểm du lịch trong tỉnh.

Siêu thị Maximax

Địa chỉ: 166 Nguyễn Thái Học

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 561 322

Fax: (038) 561 323

Siêu thị chuyên bán đồ và dụng cụ thể dục, thể thao

Địa chỉ: 58 Đường Đào Tấn

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 586 106

Nhà sách Lê Lợi

Địa chỉ: 74 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 585 039

Fax: (038) 585 039

Nhà sách Thành Vinh

Địa chỉ: 59 Trần Phú - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 591 167

❖ Đặc sản Nghệ An

Món ăn thức uống của quê hương luôn gắn với mỗi con người suốt cả cuộc đời. Nhiều người dù xa quê hương, bốn ba khắp năm châu bốn bể, được nếm đủ mọi cao lương mỹ vị của nhiều quốc gia nhưng vẫn có mong muốn được thưởng thức những món ăn dân dã của quê nhà. Nghệ An không có những cao lương mỹ vị, nhưng những món ăn quê hương đã đi vào câu ca dao, đi vào lòng người và là nỗi nhớ của mỗi người dân mỗi khi xa quê. Những món ăn đơn giản được chế biến từ cây nhà lá vườn, là những sản vật như nhút Thanh Chương, tương Nam Đàn, cà pháo, mắm... đã gắn liền với từng địa danh của quê hương và là ký ức không quên cho những ai đã từng một lần thưởng thức.

Nhút Thanh Chương

Ở xứ Nghệ có nhiều nơi làm nhút, nhưng nơi làm nhút phổ biến và ngon hơn cả là ở huyện Thanh Chương.

Nghề làm nhút ở Thanh Chương có từ lâu đời, là thức ăn dân dã và phổ biến của mọi gia đình. Vật liệu để làm nhút gồm có mít xanh và muối trắng. Mít xanh đang ở trên cây, người ta hái xuống, gọt sạch vỏ ngoài, rửa cho hết nhựa rồi bỏ vào nong hoặc nia, dùng dao

băm hoặc thái thành từng sợi. Sau đó cho muối trộn đều rồi bỏ vào cối giã sơ qua dùng tay vò cho mềm ra. Cuối cùng bỏ vào vại sành khoả đều trên bề mặt, bỏ vôi vào nén đá, đổ nước muối loãng vào cho ngập vôi, đậy nắp che bụi, ủ khoảng 5-6 ngày là dùng được.

Nhút có thể được dùng ăn với cơm. Chỉ cần tỳ nước mắm làm nước chấm là đủ. Ngoài ra nhút còn được chế biến thành món canh hoặc xào.

Tương Nam Đàn

Cũng như nhút Thanh Chương, tương Nam Đàn nổi tiếng không chỉ ở Nghệ An mà khắp cả nước. Là thực phẩm được dùng làm nước chấm, nước dùng với cơm, rất phổ biến ở trong bữa ăn của các gia đình ở huyện Nam Đàn. Tương Nam Đàn được chế biến từ những hạt đậu tương và những hạt nếp, hạt ngô do người nông dân làm ra. Khác với tương bần ở ngoài Bắc, tương Nam Đàn có màu vàng nâu. Mùi tương có vị thơm của đậu tương rang quyện với mùi mốc nếp, mốc ngô.

Muốn có tương thơm ngon phải kiên trì. Mốc tương được làm bằng nếp hay ngô, hong chín, rải ra nong, lấy lá nhãn đắp ủ cho đến khi lên mốc mới đưa ra phơi nắng. Đậu tương đem rang, để nguội và đem xay cho vỡ đôi, vỡ ba. Sau đó cho vào chum hoặc ché và đem phơi nắng. Nước làm tương cũng được chọn lọc rất cầu kỳ. Tiếp theo là đem trộn mốc tương vào tương và bỏ muối theo một công thức nhất định.

Sinh thời Bác Hồ cũng rất thích ăn tương. Mỗi lần ra thăm Bắc, đoàn đại biểu Nghệ An không quên biếu Bác chai tương quê nhà.

Cháo lươn Vinh

Không chỉ người dân ở Nghệ An, mà cả những du khách từ nhiều nơi đều ưa thích món cháo lươn Vinh.

Khi đến Vinh, đi trên đường phố, đâu đâu bạn cũng có thể bắt

gặp các biển quảng cáo "Cháo lươn". Nhưng phổ biến là ở các phố: Ngư Hải, Hồ Tùng Mậu, Lê Hồng Phong, Phan Chu Trinh, Nguyễn Thị Minh Khai, Quán Bàu.

Để đáp ứng sở thích của các "thượng đế", trong các quán cháo lươn người ta chế biến hai loại: Cháo lươn và xúp lươn. Cháo lươn và xúp lươn có tính mát và bổ, ăn về mùa hè rất thích hợp.

Một số địa chỉ quen thuộc cho du khách:

- Cháo lươn Bà Lan: số 02 đường Trần Hưng Đạo - Tp. Vinh
- Cháo lươn Hoa Lan: đường Lê Mao - Tp. Vinh
- Cháo lươn Bà Hồng đường Hồ Xuân Hương - Tp. Vinh
- Cháo lươn Bà Liễu: Ngã 3 Quán Bàu

Cam Xã Đoài

Xã Đoài nay là xã Nghi Diên - Huyện Nghi Lộc - Tỉnh Nghệ An có một giống cam ngon nổi tiếng.

Cam Xã Đoài có hai loại: Giống cam hình quả nhót (dân địa phương gọi Cam Lót); cam hình quả bầu (dân địa phương gọi Cam Bầu).

Cam Xã Đoài bao giờ cũng chín vào tháng 11, 12 hàng năm. Vỏ cam có màu vàng đỏ rồi đỏ sẫm nhưng tươi tắn, hơi phơn phớt màu vàng, trong giới hội họa gọi là màu vàng chanh. Bề ngoài có lớp the mỏng, nếu bị xây xát sẽ toả ra mùi thơm mà các nhà sản xuất kẹo, rượu đã dùng làm hương liệu. Những người mê "Cuối Lũ" cũng thường bỏ vỏ cam the vào bình rượu khoảng một ngày, khi đem ra dùng thì thật là tuyệt, đã thơm mà nồng độ của rượu cũng không giảm. Quả cam bóc ra, màu vàng óng, ăn vào có vị ngọt dịu của quả, có mùi thơm của hoa, lại có gính kết trên môi tí chút như mật ong.

Cam Xã Đoài hiện nay là đặc sản có một không hai, khiến ai đã một lần thưởng thức cam Xã Đoài chính gốc hẳn không bao giờ quên.

❖ Các loại đặc sản biển của vùng biển Cửa Lò

Món mực (mực nhảy Cửa Lò)

Lâu nay du khách về với Cửa Lò đều rất thích món mực này. Những ai chưa có điều kiện để thưởng thức hương vị của món ăn này thì coi như chưa thấy hết sự thú vị của nó.

Đêm hè trời vắng trăng sao, nhưng ta có thể nhìn thấy hàng ánh sáng giăng giăng ngoài bãi biển, ngoài khơi, đó là ánh sáng từ những chiếc thuyền mùng chở du khách đi thưởng thức món mực nhảy. Thuyền được đan bằng tre, đường kính khoảng 2m, xung quanh quét nhựa đường để chống thấm, trông như chiếc mùng phóng to nên người dân địa phương quen gọi là thuyền mùng. Mỗi chiếc thuyền có thể chở tới 10 người lớn đi câu.

Khi thuyền đã ra khỏi vùng sóng cuộn, người lái thuyền sẽ buông neo và chuẩn bị lưới câu cho du khách. Lưới câu được làm bằng chất liệu có ánh kim và được kết thành từng chùm. Khi buông xuống nước, ánh đèn măng xông chiếu vào làm những ánh kim lấp lánh, những chú mực háu ăn tưởng đó là con mồi nên đua nhau vào cắn, khi mực đã cắn được mồi, lúc đó người buông câu chỉ cần giật cần lên là có ngay chú mực.

Mực mới câu lên có màu trắng trong như màu nước, nhảy tanh tách trên sàn để thoát thân. Lấy mực đặt lên ngọn đèn măng xông đang rực sáng, mùi thơm bốc lên ngào ngạt, làm cho mọi người trên thuyền đều muốn thưởng thức. Khi mực đã chín đều, lấy xuống và chia cho mọi người cùng thưởng thức, nếu có thêm tí "quốc lủi" thì càng tuyệt. Nếu đi câu vào hôm đẹp trời, mực nhiều, mỗi thuyền có thể câu được 2kg, chẳng may đi vào hôm động trời ít mực mà chỉ được vài con thì bạn cũng đừng thất vọng vì cảm giác lên đèn giữa biển khơi, nhìn thành phố rực rỡ ánh điện từ ngoài biển sẽ làm bạn quên đi mọi vất vả đời thường.

Mực có thể được chế biến theo những cách khác nhau theo yêu cầu của du khách. Vào những ngày hè nóng bức du khách có thể thưởng thức món mực luộc, hay mực xào, còn vào tiết trời hơi se lạnh du khách có thể thưởng thức các món mực rim, chả mực hay quây quần bên bếp lửa để thưởng thức món mực nướng. Mực vừa được câu lên, còn tươi được các đầu bếp chế biến ngay nên hương vị đậm đà của mực vẫn còn lan toả trên đầu lưỡi tạo cảm giác vô cùng thú vị. Ngoài ra du khách cũng có thể thưởng thức món mực kết hợp với các nguyên liệu khác như thịt, tôm, những món ăn này vừa bổ dưỡng cho sức khoẻ đồng thời thoả mãn nhu cầu cho những du khách sành ăn nhất.

Cháo Nghêu

Nghêu được luộc lên, lấy nước nấu cháo, ruột nghêu được xào lên với các loại gia vị. Khi cháo chín trộn nghêu với cháo rồi đổ vào bát đã bỏ sẵn rau thơm. Cháo nghêu cung cấp nhiều chất đạm, tăng thêm sinh lực cho cơ thể, là món ăn đêm được du khách rất ưa chuộng.

Nước mắm

Cửa Lò là vùng biển, nên điều nói đến ở đây là khi du khách ngoài mục đích tới nghỉ mát và tắm biển và khi rời Cửa Lò, ai cũng muốn có quà làm kỷ niệm. Ngoài những đồ kỷ niệm làm từ biển, thì du khách không quên mua cho mình một số đặc sản được chế biến từ biển như: nước mắm, cá khô, mực... Đây là những đặc sản do người dân khéo tay trong vùng chế biến và sản xuất.

Có một số sản phẩm nổi tiếng như:

- Nước mắm Cốt cá Nục Huyện Biên; Điện thoại: (038) 829 641
- Nước mắm Cửa Hội; Điện thoại: (038) 829 375.

Đồ hải sản do các cơ sở này sản xuất ra và tiêu thụ trên thị trường đều đạt tiêu chuẩn rất tốt.

❖ Các dịch vụ khác

Là trung tâm của cả tỉnh, thành phố Vinh là nơi tập trung nhiều và đầy đủ các dịch vụ đáp ứng nhu cầu cho người dân hết sức đa dạng và phong phú bảo đảm mọi mặt của cuộc sống từ nhu cầu vui chơi giải trí đến những nhu cầu về chăm sóc sức khỏe, dịch vụ thông tin và những hoạt động phục vụ cho hoạt động kinh tế của cả tỉnh. Du khách đến đây sẽ được đáp ứng những nhu cầu của mình một cách nhanh chóng và tốt nhất.

◆ Bệnh viện và trung tâm y tế

BV Hữu nghị Đa khoa Nghệ An

Địa chỉ: 15 Nguyễn Phong Sắc
- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 528

Fax: (038) 841 470

BV Y học dân tộc Nghệ An

Địa chỉ: Đường Tuệ Tĩnh - Trung
Hòa - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 845 189

BV Thành phố Vinh

Địa chỉ: Đường Trần Phú - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 835 500

BV Nhi Nghệ An

Địa chỉ: 99 Tôn Thất Tùng

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 833 313

Fax: (038) 835 461

◆ Ngân hàng

Ngân hàng Công Thương

Địa chỉ: 07 Nguyễn Sỹ Sách

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 595 230

Fax: (038) 843 273

Ngân hàng Công Thương Bến Thuỷ

Địa chỉ: 22 Lê Duẩn - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 548

Fax: (038) 855 136

NH Đầu tư Phát triển Nghệ An

216 Lê Duẩn - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 841 325

Fax: (038) 841 162

NH Thương mại Cổ phần Bắc Á

Địa chỉ: 117 Quang Trung

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 586 249

Fax: (038) 832 408

NH Ngoại Thương Nghệ An

Địa chỉ: 09 Nguyễn Sỹ Sách

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 033

Fax: (038) 842 192

◆ Taxi

Taxi Phú Nguyên Hải

Điện thoại: (038) 959 595

Xí nghiệp Taxi Du lịch

Điện thoại: (038) 834 834

Fax: (038) 835 835

Taxi Phú Gia

Điện thoại: (038) 595 959

Taxi Thương Mại

Điện thoại: (038) 848 555

Taxi Quỳnh Hà

Điện thoại: (038) 858 585

Taxi Mai Linh

Điện thoại: (038) 575 757

◆ Thuê ô tô**Trung tâm lữ hành Khách sạn
Phương Đông**

Địa chỉ: Số 02 Trường Thi

Điện thoại: (038) 842 011

Fax: (038) 842 254

**Đội xe du lịch của Công ty du lịch
Nghệ An**

Địa chỉ: 13 Quang Trung

Điện thoại: (038) 844 692/ 844 298

Fax: (038) 843 635

Công ty cổ phần xe khách Nghệ An

Điện thoại: (038) 837 548

Fax: (038) 845 922.

Ngoài ra tại các khách sạn lớn thường có dịch vụ cho thuê ô tô từ 4 - 24 chỗ.

**◆ Trạm bán xăng dầu thuộc
Công ty xăng dầu Nghệ Tĩnh****Xăng dầu Chợ Vinh**

Địa chỉ: Ngõ Đức Kế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 564 318

Xăng dầu Hà Huy Tập

Địa chỉ: 90 Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 076

Xăng dầu Hưng Bình

Địa chỉ: 26 Nguyễn Sỹ Sách

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 596 052

Xăng dầu Hưng Dũng

Địa chỉ: 01 Nguyễn Phong Sắc

- Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 072

Xăng dầu Lê Hồng Phong

01 Lê Hồng Phong - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 596 096

Xăng dầu Trung Đô

Địa chỉ: 203 Lê Duẩn - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 842 147

◆ Sửa chữa ô tô

Tại các trục đường Quang Trung, Lê Lợi, Mai Hắc Đế, Trần Phú và một số gara sau tại các cơ sở sửa chữa như:

Sửa chữa ô tô lấy ngay

Số 219 Lê Lợi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 844 242; 844 241

Sửa chữa Ô tô

05 Mai Hắc Đế - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 565 627

Sửa chữa Ô tô Quốc Bảo

238 Trường Chinh - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 853 456

Gara Dũng Lạc

52 Nguyễn Trãi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 851 887

Fax: (038) 852 509

Gara Thương Mại

58 Nguyễn Trãi - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 852 419

◆ Bãi gửi xe

- Tại các khách sạn và nhà nghỉ trên địa bàn tỉnh như: Khách sạn Phương Đông, khách sạn Sài Gòn - Kim Liên, khách sạn Hữu Nghị, khách sạn Năng Lượng, khách sạn Thành Vinh ... và các khách sạn tại Cửa Lò.

- Tại bến xe khách thành phố Vinh.

- Tại bãi đỗ xe Quảng trường Hồ Chí Minh.

◆ Bảo hiểm tai nạn và thân thể

- Tại đội cứu hộ của Cửa Lò, trực thuộc Công ty dịch vụ môi trường Cửa Lò.

- Tại Hội Chữ thập đỏ Cửa Lò; ĐT: (84.38) 824830;

- Tại Hải đội biên phòng; ĐT: (84.38) 829005/ 829147

◆ Trung tâm cứu hộ cứu nạn

Công ty dịch vụ môi trường

Địa chỉ: Xã Nghi Thu - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 329

◆ Thông tin, bưu điện

Bưu điện Nghệ An

Địa chỉ: 02 Nguyễn Thị Minh Khai - Tp. Vinh

Điện thoại: (038) 561 408

Fax: (038) 844 575

Bưu điện Cửa Lò

Địa chỉ: 01 đường Bình Minh - Tx. Cửa Lò

Điện thoại: (038) 824 104

Fax: (038) 824 220

◆ Dịch vụ Internet

Tại các phòng lễ tân của khách sạn lớn trên địa bàn tỉnh: khách sạn Phương Đông, khách sạn Sài Gòn Kim Liên, khách sạn Hữu Nghị và các quán cafe Internet tại các đường Trần Phú, Nguyễn Thị Minh Khai, Lê Lợi, Nguyễn Văn Cừ, Lê Hồng Phong, Phan Bội Châu và Bưu điện Nghệ An.

◆ Các số máy điện thoại khẩn cấp và đặc biệt

- 113: Công an
- 114: Cứu hỏa
- 115: Cấp cứu y tế
- 116: Giải đáp số máy điện thoại
- 117: Hỏi giờ
- 118: Thở chuông
- 119: Báo sửa chữa máy điện thoại
- 110: Đăng kí đàm thoại đường dài quốc tế
- 141: Nhắn tin di động
- 108: Hỏi đáp về thông tin xã hội

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	3
Một số đặc điểm chủ yếu của tỉnh Nghệ An.....	5
Một số đặc điểm chủ yếu của thành phố Vinh và các huyện.....	11
Các vùng trọng điểm du lịch của Nghệ An.....	24
Các tuyến du lịch chính trong tỉnh.....	27
Các điểm du lịch trọng điểm.....	29
Tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh.....	29
Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh.....	30
Bảo tàng Tổng hợp Nghệ An.....	31
Bảo tàng Quân khu IV.....	31
Lâm viên núi Quyết và Phụng Hoàng Trung Đô.....	32
Thành cổ Nghệ An.....	33
Chùa Cẩn Linh.....	34
Đền Hồng Sơn.....	34
Rừng bần Hưng Hòa.....	35
Nhà lưu niệm cố Tổng Bí thư Lê Hồng Phong.....	36
Đài liệt sĩ Thái Lão.....	36
Đền và mộ Đức ông Hoàng Mười.....	37
Khu di tích lịch sử văn hoá Kim Liên.....	38
Cụm di tích Hoàng Trù.....	38
Nhà ông Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc.....	40
Khu mộ bà Hoàng Thị Loan.....	41
Khu di tích Mai Hắc Đế và mộ Thân mẫu vua Mai.....	43
Khu di tích lưu niệm cụ Phan Bội Châu.....	44
Đình Hoành Sơn.....	46
Bãi tắm Cửa Lò.....	46
Bãi Chùa - Đảo Ngư.....	47
Đền thờ Nguyễn Sư Hồi.....	48
Đền Cuông.....	48
Đền Cờn.....	49

Đền thờ Thái sư Quốc công Nguyễn Xí.....	50
Nhà thờ đá Bảo Nham.....	51
Vườn Quốc gia Pù Mát.....	51
Bảo tàng Gene.....	52
Thác Khe Kèm.....	53
Suối Nước Mọc.....	54
Tuyến du lịch đường sông thăm Vườn Quốc gia Pù Mát.....	54
Thác Xao Va.....	55
Hang Thẩm Ôm.....	56
Hang Bua.....	56
Bảo tàng văn hóa các dân tộc Quý Châu.....	57
Khu di chỉ văn hóa làng Vạc.....	58
Cột mốc Km số 0 - Đường chiến lược Hồ Chí Minh.....	59
Suối nước khoáng nóng Giang Sơn - Đô Lương.....	59
Đình Võ Liệt.....	60
Khu lưu niệm Đại thi hào Nguyễn Du.....	61
Đền Cũ.....	62
Chùa Hương Tích.....	63
Ngã Ba Đồng Lộc.....	64
Khu lưu niệm Tổng Bí thư Trần Phú.....	65
Hướng dẫn du lịch đến Nghệ An.....	66
Giao thông.....	66
Một số điều lưu ý đối với khách du lịch.....	70
Các chương trình du lịch.....	71
Một số Trung tâm lữ hành quốc tế tại Nghệ An.....	73
Khách sạn, nhà hàng.....	74
Vui chơi giải trí.....	82
Mua sắm.....	86
Đặc sản Nghệ An.....	88
Các loại đặc sản biển của vùng biển Cửa Lò.....	91
Các dịch vụ khác.....	93

SỞ DU LỊCH NGHỆ AN - NGHE AN TOURISM DEPARTMENT

Add: 03 Tran Phu Street, Vinh City

Tel: 038-841557; Fax: 038-562587

E-mail: sodulichna@hn.vnn.vn